

Návrh zlepšení hospodaření ve vybraných obcích Mikroregionu Nový Dvůr

Bc. Zuzana Lungová

Diplomová práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Zuzana Lungová**
Osobní číslo: **M21539**
Studijní program: **N0412A050011 Finance**
Specializace: **Finanční kontrola**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Návrh zlepšení hospodaření ve vybraných obcích Mikroregionu Nový Dvůr**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte rešerši literatury a legislativy související s hospodařením obcí v České republice.

II. Praktická část

- Zpracujte socioekonomickou charakteristiku Mikroregionu Nový Dvůr.
- Analyzujte stav hospodaření vybraných obcí Mikroregionu Nový Dvůr.
- Navrhněte opatření pro zlepšení hospodaření vybraných obcí Mikroregionu Nový Dvůr.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- GRUBER, Jonathan. *Public Finance and Public Policy*. 6th edition. New York: Worth Publishers, 2019, 806 s. ISBN 978-1319105259.
- PAROUBEK, Jiří. *Rozpočtová skladba v roce 2022*. 10. aktualizované vydání. Praha: Anag, 2022, 640 s. ISBN 978-80-7554-355-4.
- ROSEN, Harvey S., Ted GAYER a Abdülkadir CIVAN. *Public Finance*. 10th edition. Maidenhead: McGraw-Hill Education, 2014, 588 s. ISBN 978-0-07-715469-1.
- RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada, 2021, 172 s. ISBN 978-80-271-3124-2.
- ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2019, 207 s. ISBN 978-80-244-5548-8.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **10. února 2023**

Termín odevzdání diplomové práce: **21. dubna 2023**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2023

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala. V případě publikace výsledků budu uvedena jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce na téma „Návrh na zlepšení hospodaření ve vybraných obcích Mikroregionu Nový Dvůr“ se věnuje hospodaření obcí Mikroregionu Nový Dvůr v Jihomoravském kraji. Diplomová práce je tvořena celkem ze tří částí.

První část práce se věnuje literární rešerši, která shrnuje důležité znalosti z oblasti fungování obcí a jejich orgánů a také jejího hospodaření. Dále je charakterizována oblast specifik účetnictví obcí a monitoring hospodaření obcí.

V druhé části je realizována socioekonomická analýza Mikroregionu Nový Dvůr a jsou představeny jednotlivé obce. Po představení obcí následuje analýza hospodaření obcí za poslední tři roky.

Poslední část se věnuje shrnutí provedené analýzy a doporučení pro zlepšení hospodaření jednotlivých obcí. Poté je vypracován návrh na zlepšení hospodaření vybraných obcí a následná aplikace tohoto návrhu.

Klíčová slova: obec, rozpočet, hospodaření obce, výsledek hospodaření, výdaje

ABSTRACT

The diploma thesis on "Proposal for improving the management in selected municipalities of the Nový Dvůr Microregion" focuses on the management of the municipalities of the Nový Dvůr Microregion in the South Moravian Region. The thesis consists of three parts.

The first part of the thesis is devoted to a literature search, which summarizes important knowledge about the functioning of the municipalities and their bodies as well as their management. Then the specifics of municipal accounting and monitoring of municipal management are characterized.

In the second part, a socio-economic analysis of the Nový Dvůr Microregion is carried out and individual municipalities are presented. The presentation of the municipalities is followed by an analysis of the municipalities' management over the last three years.

The last part summarizes the analysis and recommendations for improving the management of individual municipalities. Afterwards, a proposal for improving the management of the selected municipalities is developed and then applied.

Keywords: municipality, budget, municipal management, economic result, expenditure

Poděkování:

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé diplomové práce Ing. Milaně Otrusinové, Ph.D., za odborné vedení a cenné rady při konzultacích. Dále bych ráda poděkovala zástupcům jednotlivých členských obcí Mikroregionu Nový Dvůr, kteří byli ochotni mi poskytnout potřebné materiály pro vypracování mé diplomové práce. Velké poděkování také náleží mé rodině a všem přátelům za jejich podporu a trpělivost po celou dobu mého studia.

Motto:

„Investice do vědění nesou nejvyšší úrok.“

– Benjamin Franklin

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	13
I TEORETICKÁ ČÁST	14
1 OBEC A JEJÍ ORGÁNY VE VZTAHU K HOSPODAŘENÍ	15
1.1 VEŘEJNÁ SPRÁVA.....	15
1.2 KLASIFIKACE OBCÍ.....	16
1.3 ORGÁNY OBCE.....	17
2 FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ OBCÍ	19
2.1 MAJETEK OBCE.....	19
2.2 ROZPOČET A ROZPOČTOVÝ PROCES OBCE.....	20
2.2.1 Rozpočet.....	20
2.2.2 Rozpočtový proces.....	22
2.2.3 Hospodaření dobrovolných svazků obcí.....	25
2.3 ROZPOČTOVÁ SKLADBA.....	26
2.3.1 Příjmy rozpočtu.....	28
2.3.2 Výdaje rozpočtu.....	28
2.4 FINANČNÍ ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE.....	29
2.4.1 Poměrové ukazatele.....	30
2.5 AKRUÁLNÍ ÚČETNICTVÍ VE VEŘEJNÉM SEKTORU.....	32
2.5.1 Akruální a peněžní účetní báze.....	32
3 VYTYČENÍ SPECIFIK ÚČETNICTVÍ U OBCÍ	34
3.1 ÚČETNICTVÍ OBCE.....	34
3.2 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA.....	35
3.3 VEŘEJNÉ ZAKÁZKY.....	39
4 MONITORING HOSPODAŘENÍ OBCÍ	40
4.1 LEGISLATIVA.....	40
4.2 ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST.....	41
4.3 SOUSTAVA INFORMATIVNÍCH A MONITORUJÍCÍCH UKAZATELŮ (SIMU).....	41
4.4 UKAZATELE MONITORINGU HOSPODAŘENÍ OBCÍ.....	42
4.4.1 Pravidlo rozpočtové odpovědnosti.....	42
4.4.2 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům.....	42
4.4.3 Běžná likvidita.....	43
II PRAKTICKÁ ČÁST	44
5 MIKROREGION NOVÝ DVŮR	45
5.1 CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU NOVÝ DVŮR.....	45

5.1.1	Geografická poloha a povrch Mikroregionu	45
5.1.2	Obyvatelstvo	46
5.1.3	Turistický ruch	46
5.1.4	Příspěvky jednotlivých obcí	47
5.1.5	Rozpočet mikroregionu v letech 2019–2021	47
5.1.6	Závěrem.....	48
5.2	CHARAKTERISTIKA OBCÍ MIKROREGIONU NOVÝ DVŮR	48
5.2.1	Ratíškovice	48
5.2.2	Svatobořice-Mistřín.....	49
5.2.3	Vacenovice	49
5.2.4	Milotice	50
5.2.5	Vlkoš	50
5.2.6	Skoronice.....	50
6	ANALÝZA MONITORINGU HOSPODAŘENÍ V OBCÍCH MIKROREGIONU NOVÝ DVŮR	51
6.1	PŘÍSTUP K DATŮM	51
6.2	SOUSTAVA INFORMATIVNÍCH A MONITORUJÍCÍCH UKAZATELŮ (SIMU).....	52
6.2.1	Ratíškovice	53
6.2.2	Svatobořice-Mistřín.....	54
6.2.3	Vacenovice	55
6.2.4	Milotice	55
6.3	ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ ANALÝZY MONITORINGU HOSPODAŘENÍ OBCÍ	56
7	ANALÝZA PENĚŽNÍ ÚČETNÍ BÁZE	57
7.1	ANALÝZA PŘÍJMŮ	57
7.1.1	Ratíškovice	58
7.1.2	Svatobořice-Mistřín.....	58
7.1.3	Vacenovice	59
7.1.4	Milotice	60
7.2	ANALÝZA VÝDAJŮ.....	60
7.2.1	Ratíškovice	61
7.2.2	Svatobořice-Mistřín.....	61
7.2.3	Vacenovice	62
7.2.4	Milotice	62
7.3	ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ ANALÝZY PENĚŽNÍ ÚČETNÍ BÁZE	63
7.4	ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ ANALÝZY KAPITÁLOVÝCH VÝDAJŮ	64
8	ANALÝZA AKRUÁLNÍ ÚČETNÍ BÁZE	65
8.1	ANALÝZA VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ	65
8.1.1	Ratíškovice	65
8.1.2	Svatobořice-Mistřín.....	66
8.1.3	Vacenovice – hlavní činnost	67
8.1.4	Vacenovice – hospodářská činnost	67
8.1.5	Milotice	68

8.2	ANALÝZA NÁKLADŮ.....	69
8.2.1	Ratíškovice.....	69
8.2.2	Svatobořice-Mistřín.....	70
8.2.3	Vacenovice – hlavní činnost.....	70
8.2.4	Vacenovice – hospodářská činnost.....	70
8.2.5	Milotice.....	70
8.3	ANALÝZA VÝNOSŮ.....	70
8.3.1	Ratíškovice.....	71
8.3.2	Svatobořice-Mistřín.....	71
8.3.3	Vacenovice – hlavní činnost.....	72
8.3.4	Vacenovice – hospodářská činnost.....	72
8.3.5	Milotice.....	72
8.4	ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ ANALÝZY AKRUÁLNÍ ÚČETNÍ BÁZE.....	73
9	FINANČNÍ ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ.....	74
9.1	UKAZATEL LIKVIDITY.....	74
9.1.1	Ratíškovice.....	75
9.1.2	Svatobořice-Mistřín.....	75
9.1.3	Vacenovice.....	76
9.1.4	Milotice.....	76
9.2	UKAZATEL ZADLUŽENOSTI.....	76
9.2.1	Ratíškovice.....	76
9.2.2	Svatobořice-Mistřín.....	77
9.2.3	Vacenovice.....	77
9.2.4	Milotice.....	77
9.3	UKAZATEL AUTARKIE.....	78
9.3.1	Ratíškovice.....	78
9.3.2	Svatobořice-Mistřín.....	78
9.3.3	Vacenovice.....	79
9.3.4	Milotice.....	80
9.4	ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ FINANČNÍ ANALÝZY POMĚROVÝCH UKAZATELŮ.....	80
10	SHRNUTÍ ANALYTICKÉ ČÁSTI A DOPORUČENÍ PRO OBCE.....	82
11	NÁVRH ZLEPŠENÍ HOSPODAŘENÍ VYBRANÝCH OBCÍ MIKROREGIONU NOVÝ DVŮR.....	86
11.1	PROJEKT MILOTICE.....	87
11.1.2	Použití vlastních zdrojů.....	88
11.1.3	Použití cizích zdrojů.....	88
11.1.4	Dopady do budoucna.....	90
11.1.5	Navrhované změny.....	93
11.1.6	Časová analýza návrhu.....	94
11.1.7	Riziková analýza návrhu.....	94
11.1.8	Zadávací řízení – oprava bývalé mateřské školky na Rafandě.....	96
11.2	PROJEKT SVATOBOŘICE-MISTRÍN.....	100

11.2.3	Navrhované změny.....	110
12	ZHODNOCENÍ NÁVRHU VYBRANÝCH OBCÍ PRO MIKROREGION NOVÝ DVŮR.....	111
12.1	MILOTICE.....	111
12.2	SVATOBOŘICE-MISTRÍN	113
	ZÁVĚR	115
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	117
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	124
	SEZNAM OBRÁZKŮ	125
	SEZNAM TABULEK.....	126
	SEZNAM PŘÍLOH.....	129

ÚVOD

Diplomová práce na téma „Návrh zlepšení hospodaření ve vybraných obcích Mikroregionu Nový Dvůr“ se zabývá hospodařením obcí mikroregionu. Hospodaření a nakládání s finančními prostředky jednotlivých obcí Mikroregionu Nový Dvůr autorku, jako občana jedné z analyzovaných obcí zajímá, proto se rozhodla této oblasti věnovat svou diplomovou práci. Mikroregion Nový Dvůr se skládá ze šesti obcí s různým počtem obyvatel a také s odlišnou geografickou polohou. Z toho vyplývá, že bude nejspíše v analýze docíleno i odlišných výsledků. Mezi obce, které jsou součástí svazku Mikroregionu spadá Vlkoš, Milotice, Skoronice, Ratiškovice, Vacenovice a Svatobořice-Mistřín. Cílem diplomové práce bude provést nejprve socioekonomickou charakteristiku Mikroregionu Nový Dvůr a stručnou charakteristiku jednotlivých obcí. Následně bude provedena jejich finanční analýza z hlediska rozpočtového, aktuálního a poměrových ukazatelů, kdy na základě provedené analýzy hospodaření bude vybraným obcím vypracován návrh na zlepšení hospodaření a jejich rozvoje.

Pod pojmem mikroregion se skrývá malý územní celek vzniklý dobrovolným sdružením několika obcí, které společně usilují o ekonomický, kulturní a sociální rozvoj. Dříve byly mikroregiony zaměřeny na nějaký daný problém a po nalezení řešení spolupráce mezi obcemi dále nepokračovala. Dnes tomu tak není a mikroregiony jsou spíše zakládány na principu dlouhodobé spolupráce, kdy tato spolupráce obcím přináší také dlouhodobý užitek. Základní myšlenkou fungování mikroregionu je tedy vzájemná spolupráce veškerých členských obcí s cílem prosazování kolektivních zájmů a docílení pozitivních změn ve všech zainteresovaných obcích. Mezi jeden z příjmů mikroregionu lze zařadit i členské příspěvky, kdy výše těchto členských příspěvků je často závislá na počtu obyvatel obce.

Za účelem dlouhodobé spolupráce byl založen i Mikroregion Nový Dvůr. Důležitým znakem vzniku mikroregionu byla vzájemná podpora a také prosazování společenských zájmů. Zainteresované obce mezi sebou podepsaly smlouvu o spolupráci na podporu turistického ruchu skrze mikroregion, kdy téměř každou obcí mikroregionu prochází značená pěší turistická a cykloturistická trasa. Tyto dobré podmínky pro rozvoj turistického ruchu jsou reprezentovány Moravskými vinařskými stezkami. Společné aktivity mikroregionu jsou orientovány na zlepšování kvality života místních obyvatel, ale i na vytváření předpokladů pro rozvoj moderních forem venkovské turistiky a podporu aktivit, které přinesou v budoucnosti ekonomický rozvoj a zajistí podmínky pro život na úrovni, který odpovídá historickému vývoji.

Další důvod, proč ke sloučení obcí došlo, je spojen s finančními prostředky. Některé obce by nemusely být schopny si opatřit svépomocí finanční prostředky, proto mikroregion svazku obcím pomáhá sehnat finanční prostředky z různorodých fondů a rozpočtů. Finanční prostředky jsou obvykle formou dotací od různých institucí, ať je to ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje, ze státních fondů nebo Evropské Unie. Evropská Unie je založena na principu kohezní politiky, což je politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti. Kohezní politika je politikou, jejímž cílem je snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a podpora zejména zaostalých regionů.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cíl práce

Zásadním cílem této diplomové práce je navrhnout zlepšení hospodaření obcí Mikroregionu Nový Dvůr na základě provedené analýzy v tříleté časové řadě, tedy v letech 2020 až 2022. Dílčím cílem je shrnout poznatky z provedené analýzy a na základě výsledků analýzy vypracovat pro vybrané obce návrh za účelem zlepšení hospodaření a také rozvoje do dalších let. Diplomová práce byla realizována na základě poskytnutých dat z účetních výkazů obcí bez jejich příspěvkových organizací.

Metody práce

Diplomová práce je orientována na vytvoření doporučení a návrhu zlepšení hospodaření ve vybraných obcích Mikroregionu Nový Dvůr za pomoci socioekonomické analýzy a analýzy hospodaření jednotlivých obcí. Diplomová práce se skládá celkem ze tří částí. První část bude patřit teoretické části a druhá a poslední část je věnována části praktické.

První část se věnuje literární rešerši, která se vztahuje k formulaci systému veřejné správy, obcí a jejich orgánů, dále je detailněji objasněno hospodaření obcí, vysvětlení specifik účetnictví obcí a monitoring hospodaření obcí. Informace budou čerpány z knižních zdrojů, zákonů České republiky i webových stránek: především z Ministerstva financí ČR a Monitoru – státní pokladny.

Ve druhé části je realizována socioekonomická analýza Mikroregionu Nový Dvůr, dále jsou představeny obce Mikroregionu Nový Dvůr a analýza hospodaření obcí za období 2020 až 2022. Značný počet údajů je čerpán z poskytnutých výkazů jednotlivých obcí mikroregionu a také zveřejněných dat na portále Ministerstva financí, Monitoru – státní pokladně. Podrobnější informace byly získány od hlavních účetních obcí. Informace o počtu obyvatel vychází z Českého statistického úřadu. Tato provedená analýza bude podkladem pro zhotovení poslední části diplomové práce.

Poslední třetí část se zabývá vypracováním doporučení a návrhu zlepšení hospodaření ve vybraných obcích, které by mohly vést k lepšímu hospodaření a také k rozvoji obcí.

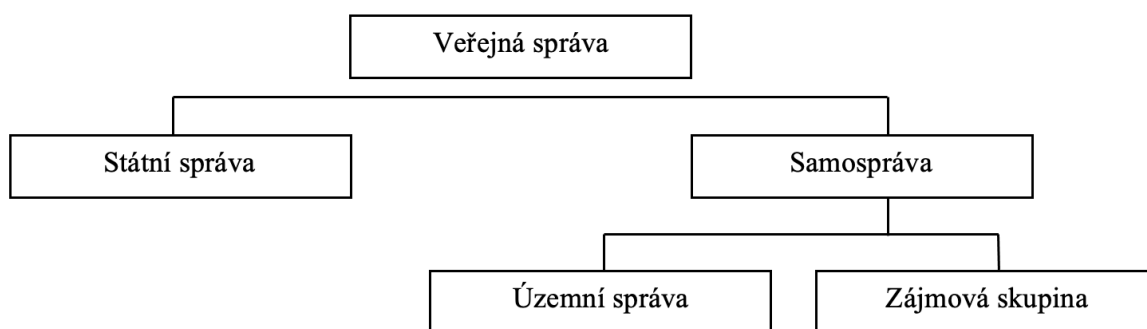
I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBEC A JEJÍ ORGÁNY VE VZTAHU K HOSPODAŘENÍ

V první kapitole teoretické části diplomové práce bude čtenář obeznámen s obcí, jaké jsou její druhy a orgány ve vztahu k hospodaření. V první části kapitoly bude uvedena veřejná správa, která je v České republice konána státem (státní správa) a územně příslušnými samosprávnými územními celky (samospráva – obce a kraje). Dále je charakterizována obec a jaké jsou její druhy a orgány, kde řadíme zastupitelstvo, radu, starostu a obecní úřad. Závěr první kapitoly bude věnován těmto orgánům obcí.

1.1 Veřejná správa

Hejduková (2015, s. 20 – 21) říká, že veřejná správa je úzce spjata s existencí státu a územní samosprávy, proto je podstatným nástrojem územní samosprávy při realizaci municipální a regionální politiky. Orgány veřejné správy jsou řídicím subjektem ve veřejném sektoru a fungují na principu veřejného práva. Organizačně veřejnou správu reprezentují správní úřady a veřejnoprávní korporace. Přesnou definici veřejné správy v žádné právní normě nenalezneme, protože je poměrně obtížnou záležitostí, zejména pro její mnohotvárnost a různorodost správních činností i pro zvláštní vztahy, které se ve veřejné správě vytváří. Veřejnou správu si tedy můžeme představit, jako službu občanům konanou v jejich prospěch. Na obrázku níže je zobrazeno rozdělení veřejné správy na státní správu a samosprávu, kde samospráva se dále dělí na územní samosprávu a zájmovou skupinu.

Obrázek 1 – Schéma veřejné správy (Vlastní zpracování podle Provazníkové, 2015, s. 12)

Řezníčková (2019, s. 12 – 13) uvádí, že základem veřejné správy je **státní správa**. Jedná se zejména o činnost státu, která zabezpečuje samostatnou existenci státu a provádí jeho funkce pomocí činností svěřených jeho orgánům. Státní správa je realizována jménem státu a také v jeho zájmu. Vykonáváním svých posláních státní správa realizuje a zabezpečuje výkonnou

moc, kdy uskutečňuje akty zákonodárné moci – provádí zákony (jejich obsah) = **podzákonná činnost**, a podílí se na produkci státní politiky i vytváření zákonů samotných. Součástí výkonu státní správy jsou vrchnostenské akty = **nařizovací charakter státní správy**. Z toho lze odvodit, že státní správa má výkonný, podzákonný a nařizovací charakter. Působnost ÚSC při výkonu státní správy je přenesenou působností. Jedná se o tzv. dekoncentrovanou státní správu, jejíž výkon je přenesen na subjekty lišící se od státu a je vymezený zvláštními zákony.

V souvislosti se **samosprávou** definuje Lochmannová (2017, s. 30), že se jedná o veřejnou správu vykonávanou jinou institucí než státem, která je poměrně samostatná a není závislá na státu. Není možné hovořit o samostatnosti absolutní, neboť stát utváří podmínky pro její fungování a zasahuje do samosprávy tím, že vytváří zákony. Z toho vyplývá, že stát bez samosprávy existovat může, ale samospráva bez státu nikoliv.

Stát ponechává v demokratickém zřízení moc **územní samosprávě** a rozděluje území státu na vyšší územní celky a obce. Jednotlivé samosprávní územní celky (kraje a obce) mají společenský a historický vývoj, občanskou sounáležitost, ekonomickou samostatnost, kompetenci k zabezpečování statků pro své obyvatele a pravomoc k vytváření vlastních právních norem. (Káňa a Kalousková, 2019, s. 47 - 48)

Zájmová samospráva má jenom personální princip. Členství v zájmové korporaci nevzniká automaticky, ale očekává se jednání zájemce o členství, a hlavně splnění i dalších předpokladů. Důležitým znakem členů komor je povinnost platit členské příspěvky. Mezi profesní komory s povinným členstvím se řadí například Komora daňových poradců České republiky a Komora auditorů České republiky. (Novotný a kol., 2017, s. 16 – 17)

1.2 Klasifikace obcí

Novotný a kol. (2017, s. 25) v souvislosti s hlavním označením základního územního samosprávního celku v praxi aplikuje pojem „obce“. Zákon o obcích rozlišuje další typy obcí, kterými jsou města, městyse, statutární města a specifické postavení má Hlavní město Praha.

V České republice je přímo zákonem vymezena definice **obce**. Definici obce nalezneme v § 1 zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích následovně: „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.*“ (Zákon č. 128/2000 Sb.) Hejduková (2015, s. 39 – 41) ve své knize uvádí, že v České

republike je nejnižším samosprávným útvarem obec, která je samostatným ekonomickým subjektem a základní územní jednotkou státu. Dále formuluje obec i jako veřejnoprávní korporaci, která hospodaří se svým vlastním majetkem a v právních vztazích vystupuje pod svým jménem.

Dalšími typy obcí jsou **městys a město**. Obec je za městys nebo město označována rozhodnutím závislým na splnění zákonných podmínek. Podle ustanovení § 3 obecního zřízení je městem ta obec, která má alespoň 3000 obyvatel a ustanoví tak předseda Poslanecké sněmovny PČR po vyjádření vlády, respektive městysem je ta obec, o níž tak bude stanoveno i bez podmínky minimálního množství občanů. (Malast, 2016, s. 284)

Statutární města představují speciální skupinu obcí. Mohou se rozdělovat na městské obvody nebo části. Členění těchto měst na městské obvody nebo městské části se realizuje statutem města, který je uveřejněn jako obecně závazná vyhláška, odsud označení statutární město. Tyto městské obvody nebo městské části mají zřízeny své vlastní orgány samosprávy a nemohou nabývat vlastního majetku. Z toho vyplývá, že hospodaří pouze s majetkem svěřeným. (Novotný a kol., 2017, s. 26 – 27) Konkrétní vymezení statutárních měst se objevuje v § 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

1.3 Orgány obce

Podle Lochmannové (2017, s. 32) je nejvyšším rozhodovacím orgánem obce **zastupitelstvo**, které je ústavně upraveno. Jedná se o kolektivní volený orgán, jehož členové jsou voleni na dobu čtyřletého volebního období. Počet členů zastupitelstva se odvíjí od počtu obyvatel a velikosti katastrálního území obce. V tabulce č. 1 je uveden počet členů obecního zastupitelstva. Jednání zastupitelstva je veřejné. Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech samostatné působnosti obce, například schvaluje rozpočet obce a její závěrečný účet, zřizuje a ruší obecní policii nebo vydává obecně závazné vyhlášky obce. Zastupitelstvo povinně zřizuje finanční a kontrolní výbory, které jsou jeho poradními orgány, kdy jejich rozhodnutí není závazné, ale má spíše charakter doporučení.

Tabulka 1 – Počet členů obecního zastupitelstva

POČET OBYVATEL	POČET ČLENŮ ZASTUPITELSTVA
do 500 obyvatel	5–15
nad 500 do 3 000 obyvatel	7–15
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11–25
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15–35
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25–45
nad 150 000 obyvatel	35–55

Zdroj: (Zákon o obcích č. 128/2000 Sb., § 68, odst. 1), vlastní zpracování

Členy zastupitelstva obce jsou vybraní zástupci individuálních volebních stran v obci, eventuálně i nezávislí kandidáti. Takto vybraní členové zastupitelstva volí ze svých členů starostu, místostarosty a členy rady obce. Dle zákona o obcích se zastupitelstvo koná alespoň 4x ročně. (Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 251)

Káňa a Kalousková (2019, s. 52 – 53) uvádí, že **obecní rada** je podřízena obecnímu zastupitelstvu. Obecní rada předkládá zprávy o své činnosti zastupitelstvu. Počet členů obecní rady je lichý a tvoří maximálně třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada obce na rozdíl od zastupitelstva obce není kolektivně volený orgán, ale je výkonným orgánem pro území samostatné působnosti obce. Rada obce se skládá ze starosty, místostarosty a dalších radních, kteří jsou zvoleni zastupitelstvem z řad jeho členů. Oproti zasedání zastupitelstva je zasedání rady neveřejné. Obecní rada zabezpečuje hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, řídí činnost komisí, kontroluje činnost orgánů, které obecní rada zřídila a projednává připomínky a petice občanů.

Podle Lochmannové (2017, s. 32) v čele obce stojí **starosta**, který obec reprezentuje navenek. Ze své činnosti je odpovědný zastupitelstvu obce. Jeho hlavním úkolem je řídit a kontrolovat zaměstnance obecního úřadu, přichystávat, shromažďovat a řídit schůze zastupitelstva a rady obce. Je také zodpovědný za provedení auditu hospodaření obce, dále komunikuje s nadřízenými státními orgány a institucemi, kterým poskytuje potřebná data a podklady. V případě nepřítomnosti starosty jej zastupuje místostarosta.

Podle Pekové, Jetmara a Totha (2019, s. 256) je **obecní úřad** výkonným orgánem ve věcech přenesené působnosti. V čele obecního úřadu je starosta, který je nadřízený všem zaměstnancům obce zahrnutých do tohoto úřadu. Obecní úřad provádí administrativně-organizační činnosti, které se týkají samostatné i přenesené působnosti obce, popřípadě jejích orgánů.

2 FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Kapitola finanční hospodaření obcí je nejobsáhlejší kapitolou diplomové práce. Čtenář po přečtení kapitoly bude mít povědomí o tom, jak obce hospodaří, jaký je rozpočet obce a jeho rozpočtový proces. Dále čtenář bude obeznámen s rozpočtovou skladbou, tedy příjmy a výdaji rozpočtu obce, závěrečným účtem a hospodařením dobrovolných svazků obcí. Čtenář bude po přečtení znát i pojem finanční analýza, kde řadíme ukazatele likvidity a zadluženosti. Dalším specifickým ukazatelem pro obce je ukazatel autarkie. Závěr kapitoly je věnován aktuálnímu účetnictví ve veřejném sektoru.

2.1 Majetek obce

K realizaci primárních úkolů musí mít obec definováno správní území s obyvatelstvem i ekonomickou základnu, jehož podstatou je majetek obce. Obec má potom pravomoc nabýt majetek, využívat majetek a zacházet s ním jako právnická osoba. Právní řád kvůli tomu, že obce zachází s veřejným majetkem, vymezuje jisté omezení a také podmínky pro hospodaření s tímto majetkem. Cílem hospodaření s majetkem obcí je vyhovět požadavkům občanů obce. (Horzinková a Novotný, 2013, s. 144 – 145)

Majetek obce musí být použit vhodně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a činnostmi plynoucí se zákonem určené působnosti. Obec má povinnost vést evidenci svého majetku a také se starat o jeho udržení. Dále by měl být majetek střežený před zničením, odcizením a nekompetentními zásahy. Obce nesmí ručit svým majetkem za dluhy fyzických a právnických osob vyjma závazků vyplývajících ze smluv o úvěru, pokud jsou peněžní prostředky určeny pro investici realizovanou finanční podporou ze státního rozpočtu, státních fondů nebo národního fondu, dále jestliže jde o závazky plynoucí ze smlouvy o úvěru, pokud jsou peněžní prostředky určeny pro investici do obcí vlastněných nemovitostí. Naproti tomu obec může ručit za závazky fyzických a právnických osob, v případě že je jejich zřizovatelem obec, stát nebo kraj a také u těch závazků, ve kterých má míru účasti sama nebo s další obcí či obcemi, krajem nebo kraji nebo také se státem přesahující 50 %. Obec může také ručit za závazky bytových družstev a honebních společenstev. (Zákon č. 128/2000 Sb.)

Důležitými zásadami finančního řízení a hospodaření obcí s jejich majetkem se opírají o princip nazývaný **3E**. Pod těmito principy se skrývá **efektivita** (efficiency), **hospodárnost** (economy) a **účelnost** (effectiveness). U efektivity je podstatným znakem klasifikace vstupů a výstupů, založené na zásadě provádění záležitostí vyhovujícím směrem. Podstatou

hospodárnosti je minimální vynaložení prostředků při zachování příslušné hodnoty. Účelnost má důležitý znak účelovosti, což znamená provádět právě věci, které by měly být realizovány. V dnešní době se velmi doporučuje původní princip 3E rozšířit na **6E**, kde řadíme **etiku** (ethics), **životní prostředí** (environment) a **spravedlnost** (equity). (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 8)

2.2 Rozpočet a rozpočtový proces obce

Rosen a Gayer (2014, s. 54) ve své knize charakterizují rozdíl mezi veřejným a soukromým statkem. Jako příklad čistého veřejného statku uvádí národní obranu, kterou definuje jako bezkonkurenční spotřebu zboží, jakmile je zboží poskytnuto, tak dodatečné náklady na zdroje jiné osoby, které toto zboží spotřebovává jsou nulové. Ze spotřeby tohoto zboží nelze nikoho vyloučit. Jestliže bychom chtěli někomu ve spotřebě zboží zabránit, tak by to bylo buď velmi nákladné nebo nemožné. Naproti tomu jako příklad soukromého zboží zmiňuje pizzu, která je konkurenční a ze spotřeby lze někoho vyloučit.

2.2.1 Rozpočet

Nobles et al. (2014, s. 1315) charakterizuje rozpočet jako finanční plán, který obce používají ke koordinaci činností subjektu. Existuje mnoho různých typů rozpočtů. Některé jsou určeny pro krátkodobé využití a jiné pro dlouhodobé použití. Rozpočty obcím pomáhají plánovat budoucnost, sledovat vývoj například příjmů a výdajů obce a podle potřeby přijímat nápravná opatření. Rozpočtování je velice důležitý nástroj řízení subjektu.

Podle Provozníkové (2015, s. 51) jsou rozpočty obcí nazývány jako **decentralizované peněžní fondy**, ve kterých se shromažďují jak příjmy, které obec dostanou podle jejich přidělení v rozpočtové soustavě, tak příjmy vytvořené vlastní činností, které se rozčleňují a aplikují na financování veřejných statků pomocí veřejného sektoru územní samosprávy. Územní rozpočet je tvořen a využíván s použitím **nenávratné, neekvivalentní a nedobrovolné** metody financování, který je charakteristický pro veškeré veřejné rozpočty.

Podle Tomancové, Obrovského a Brtouna (2009, s. 122) je rozpočet obce chápán jako:

- decentralizovaný peněžní fond,
- bilance,
- finanční plán pro rozpočtové období,
- prostředek uplatňování svých cílů obecní politiky.

Rozpočet jako decentralizovaný peněžní fond

Tomancová, Obrovský a Brtoun (2009, s.122) charakterizují rozpočet jako decentralizovaný peněžní fond, protože téměř každý rozpočet je tokovou veličinou. V průběhu celého rozpočtového období se v něm shromažďují různorodé kategorie veřejných příjmů, které se dále dělí a využívají na financování veřejných statků.

Rozpočet jako bilance

Hospodaření obce můžeme podle Tomancové, Obrovského a Brtouna (2009, s. 120) znázornit vzorcem:

$$F_1 + P - V = F_2$$

kde: F_1 je stav finančních prostředků na počátku rozpočtového období,

P jsou příjmy,

V jsou výdaje,

F_2 je stav peněžních prostředků na konci rozpočtového období.

Tento vzorec má zabezpečit vyrovnanost rozpočtu, a to hned při jeho schvalování. Takto schválený rozpočet může nabývat tři možnosti, a to vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový. Pokud rozpočet je v podobě schodku, tak potom tento schodek je třeba pokrýt finančními prostředky třeba z minulých let, nebo smluvní půjčkou či úvěrem. Česká republika sestavuje sjednocený rozpočet. Validní rozpočtová skladba dovoluje dělit příjmy a výdaje na nenávratné (převládají) a na návratné, dále dává možnost diferencovat běžné a kapitálové příjmy a výdaje. (Tomancová, Obrovský a Brtoun, 2009, s. 121)

Gruber (2019, s. 91) ve své knize uvádí, že všeobecně přetrvávají rozpočtové deficity, které by mohly být zapříčiněny střetem mezi konzervativci, které jsou proti zvyšování daní a liberály, kteří jsou proti snižování vládních programů. Řešení rozpočtových záležitostí je otázkou povědomou většině domácností, které obvykle zvažují, jak zharmonizovat odliv výdajů s přílivem příjmů. V podobném procesu jsou rozpočtové úvahy na prvním místě v mnoha rozhodnutích, která přijímají tvůrci vládní politiky. Proto je hlavní, abychom porozuměli tomu, jak vlády sestavují rozpočet a dopad rozpočtových nerovnováh pro ekonomiku. Rozpočet je pro vládu daleko složitější než pro domácnost. Domácnost má příliv peněz z menšího počtu zdrojů příjmů a odliv peněz do poměrně malého počtu výdajových položek. Naproti tomu vláda má stovky nástrojů pro získávání příjmů a tisíce programů za které může tyto příjmy utratit. Rozpočtový proces vlády je dále komplikovaný dynamickou

povahou rozpočtování. Spousta vládních programů má důsledky nejenom pro letošní rok, ale i pro mnoho let dalších.

Rozpočet jako finanční plán

Mezi další důležitou funkci, které územní rozpočet jako prostředek finančního hospodaření naplňuje se řadí povinnost **finančního plánu**, který má za úkol zabezpečit platební schopnost obce, a to tím způsobem, že toleruje jenom ty výdaje obce, které jsou zajištěny:

- příjmy, které je možno skutečně čekat,
- existujícími rezervami,
- případně půjčkami, které je možno opatřit a zaplatit.

Při připravování příjmů a výdajů obce se můžeme potkat s rozpočtovým omezením, které vyjadřuje úsilí obcí o postačující objem finančních prostředků na příjmové straně rozpočtu, které jsou ve střetnutí s finančními prostředky na výdajové straně rozpočtu. (Provazníková, 2015, s. 52)

Rozpočet jako nástroj obecní politiky

Provazníková (2015, s. 52) ve své knize uvádí i další funkci územních rozpočtů jako prostředek uskutečnění koncepce ekonomického a sociálního vývoje příslušného území. Mezi ostatní funkce řadíme:

- vymezení přednosti v rámci místních veřejných statků a služeb, které jsou obcí poskytovány,
- přidělení finančních prostředků mezi různorodé působení obce v průběhu rozpočtovaného období,
- obec podle dosavadních zákonných norem činí rozhodnutí o stupni zdanění a výši poplatků, které budou vybrány v příštím roce,
- sdělení kompletních informací o finanční situaci a o programech obce, které jsou dále určeny jako podklad pro měření výkonnosti obce.

2.2.2 Rozpočtový proces

Podle Sedmihradské (2015, s. 37) je rozpočtový proces souborem rozhodnutí vztahujících se k veřejným výdajům a veřejným příjmům. Výsledkem tohoto procesu je daný rozpočet, který obsahuje cíle samosprávy znázorněné prostřednictvím veřejných příjmů a veřejných

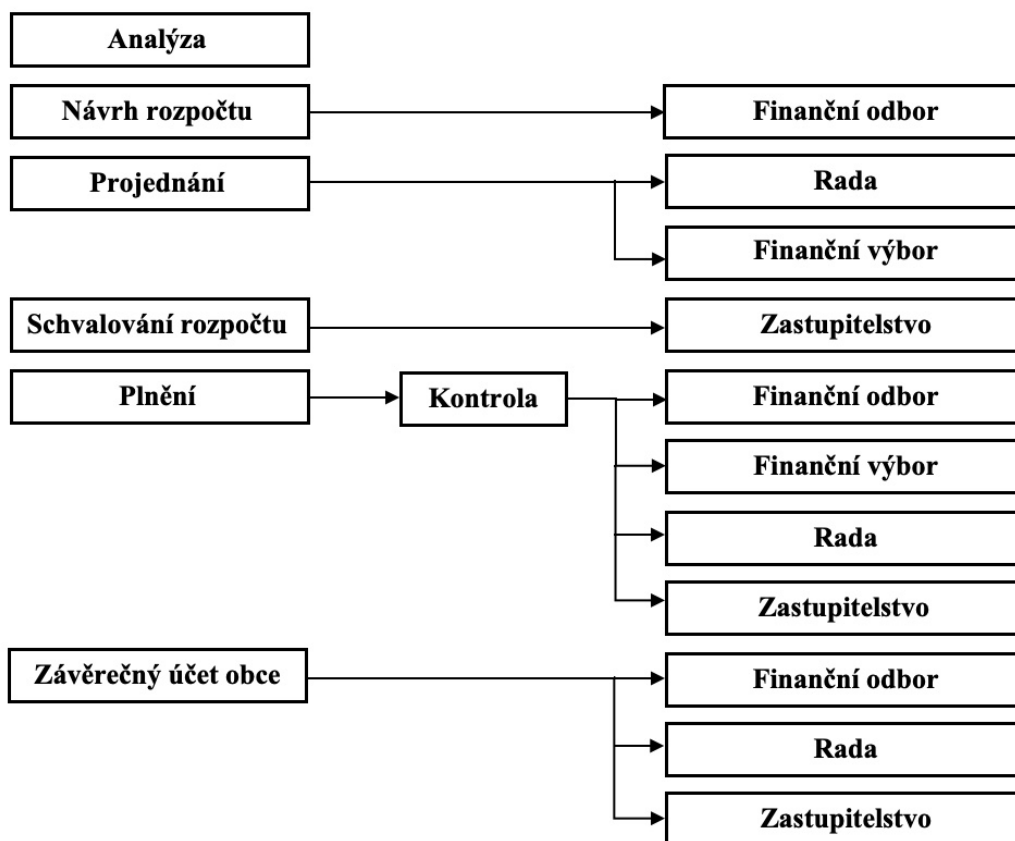
výdajů. Při sestavování každého veřejného rozpočtu se zachovávají obecné rozpočtové zásady. Rozpočet se sestavuje každoročně, kdy se respektuje rozpočtová skladba a zákony o rozpočtových pravidlech. Rozpočet je složen z několika etap. Nejprve je sestaven návrh rozpočtu, kdy tento vytvořený návrh zastupitelstvo projedná a poté schválí. Podle schváleného rozpočtu obec daný rozpočtový rok hospodaří. Pokud se hospodaření obce bude odchylovat od podoby schváleného rozpočtu zastupitelstvem je možno v rámci zákonem stanovených podmínek realizovat změny rozpočtu pomocí rozpočtového opatření. Rozpočtový proces zahrnuje delší časový horizont, než je fiskální rok a při jeho sestavení je kladen důraz na splnění všech rozpočtových zásad, dodržení rozpočtové skladby a zákonů o rozpočtových pravidlech. Během roku se potom hospodaří podle schváleného rozpočtu. Pokud nastanou nějaké neočekávané události v průběhu rozpočtového roku je schválený rozpočet průběžně upravován pomocí rozpočtových opatření. (Zákon č. 250/2000 Sb.)

Podle Buchty (2016, s. 137) poté následuje kontrola plnění rozpočtu, která je průběžná během rozpočtového období nebo následná po skončení rozpočtového období. Pokud nastane situace, že není rozpočet obce schválen před prvním lednem rozpočtového roku, tak do doby schválení rozpočtu obec řídí své rozpočtové hospodaření podle pravidel rozpočtového provizoria.

Podle Provozničkové (2015, s. 63) pod pojmem rozpočtový proces považujeme souhrn činností, které jsou nutné k řízení hospodaření obcí v daném rozpočtovém období. V České republice se rozpočet jako podklad finančního hospodaření obce sestavuje na jeden kalendářní rok. Rozpočtový proces, ale trvá zpravidla delší dobu 1,5 až 2 roky. Jednotlivé fáze rozpočtového procesu můžeme rozčlenit podle následujících etap:

1. rozbor minulosti a vymezení priorit pro rozpočtové období,
2. sestrojení návrhu rozpočtu,
3. prodiskutování a schválení,
4. dohlížení na plnění rozpočtu,
5. přehled o skutečném plnění rozpočtu – závěrečný účet,
6. následná kontrola,
7. aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.

Na obrázku je schematicky znázorněno, jak rozpočtový proces probíhá.

Obrázek 2 – Rozpočtový proces (Vlastní zpracování podle Tomancové, Obrovského a Brtouna, 2009, s. 119)

Po konci kalendářního roku se data o ročním hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí komplexně zpracují do **závěrečného účtu**. V tomto závěrečném účtu jsou zahrnuty informace o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v úplném třídění dle rozpočtové skladby a o ostatních finančních operacích. V závěrečném účtu dále nalezneme tvorbu a užití fondů v detailním třídění a obsahu tak, aby bylo přijatelné zvážit finanční hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí. Podle § 43 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo obce do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků.

Obec podle § 42 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích požádá o **přezkoumání hospodaření obce** za uplynulý rok příslušný krajský úřad, anebo zadá přezkoumání auditorovi, popřípadě auditorské společnosti. Přezkoumání hospodaření obce provádí kraj v přenesené působnosti. V případě, že obec nepožádá o přezkoumání svého hospodaření příslušný krajský úřad, ani nezadá přezkoumání auditorovi, tak přezkoumá hospodaření obce příslušný krajský úřad. Přezkoumání hospodaření obce upravuje zvláštní právní předpis, kterým je zákon č.

420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů. Náklady, které vzniknou na přezkoumání hospodaření obce auditorem hradí obec ze svých rozpočtových prostředků.

Na základě zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů mohou v kompetenci zastupitelstva obce zřizovat i **mimorozpočtové peněžní fondy**, a to jak:

- účelové,
- tak neúčelové.

Mezi častěji zřizované mimorozpočtové fondy se řadí **účelové fondy**, které monitorují přímou vazbu na financování zvláštních potřeb. Fondy mají zejména vazbu k územnímu rozpočtu – obec může do mimorozpočtových fondů poskytovat dotace. Podstatnou výhodou zřízení mimorozpočtových fondů je to, že naspořené finanční prostředky na konci rozpočtového období nepropadají a je možnost je přesunout do příštího roku. Zvláštním fondem, se kterým se můžeme setkat převážně u měst a krajů je **fond rezerv a rozvoje**. Jestliže tento fond bude používat i obec, tak v tomto fondu může tvořit finanční prostředky na financování investic nebo jej použít na financování schodku rozpočtu obce. (Provazníková, 2015, s. 68 – 69)

2.2.3 Hospodaření dobrovolných svazků obcí

Dobrovolné svazky obcí (dále jen „DSO“) jsou samostatnými právnickými osobami. Jsou upraveny podle § 49 a násl. zákona o obcích. DSO jsou právnickou osobou veřejného práva, s čím se pojí taky zvýšená průhlednost a rozdílné požadavky souhlasné zabezpečení veřejných služeb a zacházení s veřejnými prostředky. (Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 347)

Podle Otrusinové a Kubíčkové (2011, s. 18) svazek obcí hospodaří s majetkem, který ze svého majetku uložily do svazku obcí jeho členské obce dle pravidel svazku obcí a dále s majetkem, který obdržel svou vlastní činností. Majetek, který vložila obec do hospodaření svazku obcí i nadále přetrvává ve vlastnictví obce. Orgány jednotlivých obcí s tímto majetkem mohou nakládat pouze v souladu s majetkovými právy, které na ně členská obec přenesla dle stanov svazku obcí. Majetková práva k vlastnímu majetku obcí, které jsou vyhrazena obecnímu zastupitelstvu a není možno je převést na orgány svazku obcí.

Při založení DSO je zapotřebí přihlížet ke dvěma následným fázím:

- Ustanovení DSO podle smlouvy o jeho zřízení, jehož přílohou jsou stanovy. Při stanovení náležitostí samotné smlouvy o zřízení dobrovolného svazku obcí se

vychází především z § 123 občanského zákoníku a obsah stanov je upraven v § 50 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

- Vznik DSO je na základě zápisu do rejstříku svazku obcí spravovaného příslušným krajským úřadem. Problematika obsahu zápisu a jeho úprav např. v rámci přeměny dobrovolného svazku obcí je vymezena v § 49 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. (Peková, Jetmar a Toth, 2019, s. 348)

2.3 Rozpočtová skladba

Rozpočtovou skladbu upravuje vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě. Podle této vyhlášky si rozpočtová skladba třídí příjmy, výdaje a financující položky do jednotek třídění příjmů a výdajů. Platná rozpočtová skladba využívá následující čtyři základní druhy třídění příjmů a výdajů:

Odpovědnostní třídění (nebo taky organizační), kterým je třídění příjmů a výdajů z pohledu příslušnosti příjmů a výdajů do působnosti ústředního orgánu státní správy nebo organizační složky státu se samostatně projednávaným rozpočtem. Pro obec není toto třídění povinné. (Vyhláška č. 412/2021 Sb.)

Pro všechny obce je velmi důležité **druhé třídění**. Podle druhového třídění se člení peněžní operace celkem do osmi tříd, kdy čtyři z nich jsou příjmové, dvě výdajové a poslední třídou 8 je financování.

Podle Provazníkové (2015, s. 105) se příjmy dělí do čtyř tříd:

Třída 1 – Daňové příjmy jsou nejpodstatnější složkou veřejných příjmů. Z právního pohledu je daní taková platba, které je pojmenována jako „daň“. Z ekonomického hlediska však do daňových příjmů řadíme všechny povinné platby veřejnému sektoru, které splňují charakteristiky daňových příjmů, mezi něž patří zákonost (jsou vždy uloženy zákonem), nenávratnost (správně zaplacené daně stát nevrací), někdy neúčelovost (nevíme na jaký účel daň platíme) a neekvivalence (není za ně poskytnuto přímé protiplnění). (Maaytová, Ochrana a Pavel, 2015, s. 108 – 109)

Třída 2 – Nedaňové příjmy jsou všechny opěťované příjmy, jako příjmy z prodeje neinvestičního majetku, příjmy z prodeje zboží a služeb, příjmy sankční povahy, které nemají vazbu k daním a připsané splátky půjček za účelem rozpočtové politiky. (Provazníková, 2015, s. 105)

Třída 3 – Kapitálové příjmy v územním rozpočtu jsou druhem jednorázového příjmu, druhově se obvykle neopakují (např. účelová investiční dotace na danou investici). Jsou většinou účelové a používají se k financování dlouhodobých potřeb, především na pořízení investic v místním veřejném sektoru, které dovolí zvýšit nabídku místních veřejných statků a vyhovět budoucí zvýšené poptávce. (Černohorský, 2020, s. 431)

Třída 4 – Přijaté transfery s detailnějším tříděním na běžné a kapitálové dotace neopětované a nenávratně inkasované dotace. (Provazníková, 2015, s. 105)

Podle Provazníkové (2015, s. 105) se výdaje dělí na:

Třída 5 – Běžné výdaje jsou takovým druhem výdajů, kterým správce rozpočtové kapitoly zabezpečuje provozní činnosti ve své rozpočtové kapitole. Mezi běžné výdaje se řadí například výdaje na platy personálu (zaměstnanců ministerstva, obecního úřadu), výdaje na opravy techniky, nákup spotřebního materiálu (např. papír, toner do tiskáren) a výdaje na energie. Jednoduše řečeno se jedná o výdaje, které se během rozpočtového roku opakují. (Maaytová, Ochrana a Pavel, 2015, s. 48 – 49)

Třída 6 – Kapitálové výdaje místních rozpočtů mají především formu lokálních investic (např. do infrastruktury) nebo i formu finančního investování v případě dočasně volných finančních prostředků. Tyto výdaje tvoří obvykle méně jak $\frac{1}{4}$ celkových výdajů obce. Na rozdíl od běžných výdajů mají za úkol financování investičních potřeb, které překračují jedno rozpočtové období a jsou zpravidla jednorázové z hlediska přesně pořizované investice. (Černohorský, 2020, s. 432)

Poslední **Třída 8 – Financování** obsahuje stavové informace (operace nejsou peněžním tokem). Součástí této třídy jsou položky znázorňující změnu stavu finančních prostředků na bankovních účtech jako stavovou veličinu. Jde o ukazatele nutné pro účetní výkaz o realizování příjmů a výdajů. Tyto výkazy jsou pojmenovány jako *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (Fin 2-12M)* a obce mají povinnost je odevzdávat měsíčně Ministerstvu financí.

Podle § 2 Vyhlášky o rozpočtové skladbě č. 412/2021 Sb. se **odvětvovým tříděním** rozumí členění příjmů a výdajů z hlediska činnosti, z níž příjmy plynou a na niž jsou výdaje vynakládány.

Rozpočtová skladba upravuje i **konsolidační třídění**, kdy důležitou složkou jsou tzv. záznamové položky. Konsolidace pomáhá k odstranění duplicity na základě vnitřních

transferů mezi fondy a korekci příjmů a výdajů při započítání příjmů a výdajů. (Provazníková, 2015, s. 102)

2.3.1 Příjmy rozpočtu

Příjmy podle druhového třídění jsou nenávratně přijaté finanční prostředky na bankovní účet z domácí ekonomiky i ze zahraničí včetně přijatých darů a dotací a inkasované splátky půjček se záměrem rozpočtové politiky. Příjmy neobsahují ty inkasa, které znázorňují vypůjčené finanční prostředky (návrtné půjčky, úvěr) a připsané splátky půjček předtím udělených za účelem správy likvidity a finančního investování. Inkasované návratné prostředky, které nebyly vynaloženy ve výdajích se přenesou do přírůstku stavu bankovních účtů. (Provazníková, 2015, s. 104 – 105)

Paroubek (2022, s. 57 – 70) vyjmenovává podle druhového třídění např. následující příjmy:

- příjem z dani z příjmů fyzických osob – třída 1 (daňové příjmy),
- příjem z místních poplatků – třída 1 (daňové příjmy),
- příjem z daně z nemovitých věcí – třída 1 (daňové příjmy),
- příjem z finančního vypořádání mezi obcemi a dobrovolnými svazky obcí – třída 2 (nedaňové příjmy),
- splátky půjčených prostředků od obcí – třída 2 (nedaňové příjmy),
- příjem z prodeje pozemků – třída 3 (kapitálové příjmy),
- přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku – třída 3 (kapitálové příjmy),
- neinvestiční přijaté transfery od obcí – třída 4 (přijaté transfery),
- investiční přijaté transfery od obcí – třída 4 (přijaté transfery),
- převody z rozpočtových účtů – třída 4 (přijaté transfery).

2.3.2 Výdaje rozpočtu

Výdaje podle druhového třídění jsou nenávratné platby na běžné i kapitálové potřeby a připisované návratné půjčky za účelem uskutečnění rozpočtové politiky. Do výdajů se nezahrne úmor z jistiny úvěru, převod prostředků na vkladový účet za účelem docílení úrokového výnosu, půjčky poskytované dalším subjektům za účelem správy likvidity a další. (Provazníková, 2015, s. 105)

Paroubek (2022, s. 71 – 86) vymezuje podle druhového třídění např. následující výdaje:

- odměny členů zastupitelstev obcí – třída 5 (běžné výdaje),
- platové a mzdové náhrady – třída 5 (běžné výdaje),
- neinvestiční transfery obcím – třída 5 (běžné výdaje),
- dary fyzickým osobám – třída 5 (běžné výdaje),
- neinvestiční půjčené prostředky obcím – třída 5 (běžné výdaje),
- pozemky – třída 6 (kapitálové výdaje),
- investiční transfery finančním institucím – třída 6 (kapitálové výdaje),
- investiční transfery obcím – třída 6 (kapitálové výdaje),
- investiční půjčené prostředky finančním institucím – třída 6 (kapitálové výdaje),
- rezervy investičních výdajů – třída 6 (kapitálové výdaje).

2.4 Finanční analýza hospodaření obce

Pro pojem „finanční analýza“ se vyskytuje velké množství definic. V podstatě nejpřesnější formulovanou definici finanční analýzy má ve své knize uvedenou Růčková (2021, s. 9), která říká, že finanční analýza představuje uspořádaný rozklad získaných dat, která jsou zahrnuta zejména v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě obsahují hodnocení obecní minulosti, současnosti a předvídání budoucích finančních předpokladů. Hlavním cílem finanční analýzy je přichystat podklady pro hodnotné rozhodování o působení obce.

Podle Palepu, Healy a Bernard (2000, s. 1 – 9) je cílem finanční analýzy zužitkovat finanční data k hodnocení současné a minulé výkonnosti obce a posouzení její udržitelnosti. S finanční analýzou jsou spojeny dvě významné dovednosti. Za prvé, analýza by měla být systematická a účinná. Za druhé, analýza by měla dovolit analytikovi používat finanční data k prozkoumání problémů. Poměrová analýza a analýza peněžních toků jsou dva nejčastěji užívané finanční nástroje. Poměrová analýza se specializuje na hodnocení výkonnosti obce a finanční politiky. Analýza peněžních toků se zaměřuje na likviditu a finanční flexibilitu obce.

Pro účely praktické části nás nejvíce zajímají poměrové ukazatele, kde také řadíme ukazatel likvidity a zadluženosti.

2.4.1 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele se opírají o vzájemné poměrování vybraných položek účetních výkazů. Pro účely hodnocení finanční výkonnosti je doporučeno vycházet ze zavedeného souboru ukazatelů vztahující se k jednotlivým oblastem finančního zdraví. Jedná se především o ukazatele likvidity a zadluženosti. (Čižinská, 2018, s. 204)

2.4.1.1 Ukazatel likvidity

Podle Čižinské (2018, s. 205) likvidita konkrétní složky majetku znázorňuje její schopnost se rychle a bez velké ztráty hodnoty transformovat na hotovost. Likvidita je také označení pro schopnosti přeměnit celková oběžná aktiva na peněžní prostředky. Likvidita by ovšem neměla nabývat příliš nízkých ani vysokých hodnot. Nízké hodnoty ukazatele představují nedostatečné schopnosti obce splácet své závazky, a naopak vysoká hodnota ukazatele vypovídá o zbytečně velkém množství vázaných prostředků.

Růčková (2021, s. 59 – 62) charakterizuje ukazatele likvidity jako schopnost obce splácet své platební závazky, kdy základním principem finanční analýzy je zabezpečit likviditu obce. Mezi ukazatele likvidity se řadí okamžitá likvidita, pohotová likvidita a běžná likvidita.

Ukazatel **okamžité likvidity (likvidity I. stupně)** se doporučuje udržovat v rozmezí 0,2 – 0,5. Jedná se o nejpřísnější ukazatel likvidity, který uvažuje jenom s krátkodobým finančním majetkem a peněžními prostředky.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

(Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 144)

Scholleová (2017, s. 179) uvádí, že ukazatel **pohotové likvidity (likvidity II. stupně)** je zpřísněním likvidity běžné. Od běžných aktiv odečteme jejich nejméně likvidní část – zásoby, které jsou nejhůře přeměnitelné na peníze. Doporučená hodnota pohotové likvidity se pohybuje v intervalu 1 – 1,5.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{Oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Ukazatel **běžné likvidity (likvidity III. stupně)** znázorňuje kolikanásobně převyšují likvidní (oběžná) aktiva výši závazků, které jsou splatné do jednoho roku. (Čižinská, 2018, s. 205) Pokud se oběžná aktiva rovnají krátkodobým závazkům je výsledná hodnota jedna.

Knápková a kol. (2017, s. 94) tvrdí, že ukazatel běžné likvidity by měl v ideálním případě nabývat hodnot 1,5 – 2,5.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

(Čižinská, 2018, s. 205)

2.4.1.2 Ukazatel zadluženosti

Podle Scholleové (2017, s. 183) ukazatel zadluženosti poměruje cizí a vlastní zdroje, ale také se zabývá schopností hradit náklady dluhu. Při analýze zadluženosti je dobré si zjistit i objem majetku, který má obec pořízený na leasing. Aktiva nabytá pomocí leasingu se neobjevují v rozvaze, ale jenom jako náklad ve výkazu zisku a ztráty (služby). V tomto případě nám ukazatele zadluženosti neprozradí celou zadluženost obce, a tu musíme nacházet u ukazatelů na bázi výsledovky.

Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 146) uvádí dodržovat běžné proporce cizích a vlastních zdrojů ve stejném poměru, popřípadě v poměru 40 % cizího kapitálu vůči vlastnímu kapitálu.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Celkové dluhy}}{\text{Celková aktiva}}$$

(Čižinská, 2018, s. 206)

Koeficient samofinancování představuje podíl vlastního kapitálu na celkových aktivech (pasivech). Vyšší hodnota je známkou menší zadluženosti a menšího rizika při splácení dluhů, která je zejména pro věřitele pozitivní. Součet koeficientu samofinancování a ukazatele celkové zadluženosti by měl být roven 1, proto je možnost koeficient samofinancování považovat za tzv. doplňkový ukazatel.

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva (Pasiva)}}$$

(Vodáková, 2013, s. 122)

2.4.1.3 Ukazatel autarkie

Tento ukazatel je pro soukromý sektor velice ojedinělý, neboť nachází své uplatnění ve veřejném sektoru. Ve veřejném sektoru je ukazatel považován za jeden z nejvýznamnějších měřítek míry soběstačnosti. Ukazatel autarkie je postaven na bázi výnosů a nákladů z hlavní

činnosti. Tento výpočet autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů je míra úspěšnosti zkoumaného subjektu pokrýt náklady hlavní činnosti výnosy z hlavní činnosti. Pokud je ukazatel menší než 100 %, tak je analyzovaný subjekt ve výrazném riziku a znamenalo by to, že výnosy nejsou dostačující k pokrytí všech nákladů z hlavní činnosti.

$$\text{Autarkie} = \frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady z hlavní činnosti}} \times 100$$

(Vodáková, 2013, s. 128)

2.5 Akruální účetnictví ve veřejném sektoru

Palepu, Healy a Bernard (2000, s. 1 – 5) ve své knize zmiňují, že základem změny veřejných financí v oblasti účetnictví veřejného sektoru je přechod od obvyklého peněžního pojetí ke konceptu modernímu – akruálnímu. Na rozdíl od účetnictví pomocí peněžní báze rozlišuje akruální účetnictví mezi evidencí nákladů a přínosů spojených s ekonomickou činností a skutečnou platbou a příjmem hotovosti. Čistý zisk je zásadní ukazatel periodické výkonnosti podle akruálního účetnictví. Pro výpočet čistého zisku se vlivy ekonomických transakcí zachycují na základě očekávaných, nikoli nutně skutečných peněžních příjmů a plateb. Očekávané peněžní příjmy z dodávky výrobků nebo služeb jsou účtovány jako výnosy a očekávané peněžní výdaje související s těmito výnosy jsou účtovány jako náklady. Nutnost akruálního účetnictví plyne z požadavků investorů na pravidelné finanční zprávy, protože firmy realizují ekonomické transakce na kontinuální bázi a svévolné uzavírání účetních knih na konci účetního období vede k podstatnému problému s oceňováním. Hotovostní účetnictví nevykazuje úplné ekonomické dopady transakcí vykonaných v daném období, proto je akruální účetnictví navrženo tak, aby poskytovalo úplnější informace o pravidelné výkonnosti.

2.5.1 Akruální a peněžní účetní báze

Noční měrou finančního účetnictví je odlišné měření výsledku hospodaření. Zisk a ztráta se tak v účetnictví měří dvěma hlavními způsoby. Na bázi peněžních toků a na akruální bázi. V případě použití akruální báze se zisk/ztráta spočítá z rozdílu výnosů a nákladů, bez ohledu na to, zda mají výnosy podobu peněžních příjmů, či nikoli. Naproti tomu při metodě založené na peněžních tocích se transakce spojené s výnosy a náklady omezují na ty, u nichž proběhla současně odpovídající změna ve výši peněžních prostředků, tj. peníze byly přijaty (u výnosů) či vydány (u nákladů). Při tomto pojetí je zisku docíleno tehdy, převyšují-li příjmy výdaje.

Oba přístupy jsou důležitými zdroji informací o finančních výsledcích účetní jednotky, ale každý sám o sobě nepodává souhrnné informace. Zisk zjištěný na akruální bázi je lepším měřítkem dosažených výsledků ve vztahu k vynaloženému úsilí v daném účetním období. Zisk zjištěný na bázi peněžních toků zase svědčí o schopnosti účetní jednotky generovat svou činností peníze. (Máče, 2019, s. 560)

Akruální princip se řadí mezi hlavní obecně uznávaná pravidla aplikující se v účetnictví a jehož cílem je zajistit, aby výnosy a s nimi spojené náklady byly zaúčtovány do příslušného účetního období. Znázorňuje potřebu, aby výnosy a s nimi spojené náklady byly vykazovány v období, se kterým **věcně a časově souvisejí**, bez ohledu na to, jestli současně dochází k peněžní úhradě nebo přijetí peněžních prostředků. (Vodáková, 2012, s. 24)

Akruální účetní báze je nazýván postoj k organizaci účetnictví, kdy výnosy jsou v účetních zápisech vykázány, když jsou provedeny a s nimi spojené náklady potom tehdy, když dojde ke spotřebě zboží a služeb. Účelem akruální účetní báze je příležitost měření rentability ekonomických činností během účetního období. (Vodáková, 2012, s. 25)

Peněžní účetní báze nebo také báze hotovostních toků jsou účetní principy, dle nichž jsou transakce a další události vykazovány tehdy, když při nich současně dochází k pohybu peněžních prostředků. Tento koncept používají zejména účetní jednotky napojené na veřejné finance, popřípadě se to týká malých podnikatelských subjektů. Pro účely zjišťování výsledku hospodaření zobrazuje příjmy a výdaje, a ne výnosy a náklady, jako je tomu u účetnictví akruálního. (Vodáková, 2012, s. 26)

3 VYTYČENÍ SPECIFIK ÚČETNICTVÍ U OBCÍ

Předposlední kapitola se zabývá vytyčením specifík účetnictví u obcí. V této kapitole bude čtenář stručně seznámen s účetnictvím obce, účetní závěrkou, se základními účetními výkazy, kde řadíme rozvahu, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích a výkazem o změnách vlastního kapitálu. V závěru bude popsána příloha, která doplňuje informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Závěr je věnován kapitole veřejné zakázky.

3.1 Účetnictví obce

Obce jsou zařazovány mezi municipální účetní jednotky, které se řadí mezi vybrané účetní jednotky. Základní pramen, který upravuje účetní metody a postupy, je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Prováděcím předpisem pro tyto vybrané účetní jednotky je vyhláška č. 410/2009 Sb., která se postupně během posledních let doplňovala o nejnovější údaje. Poslední aktualizace nastala v září minulého roku vyhláškou č. 269/2022 Sb. s účinností od 1. ledna 2023.

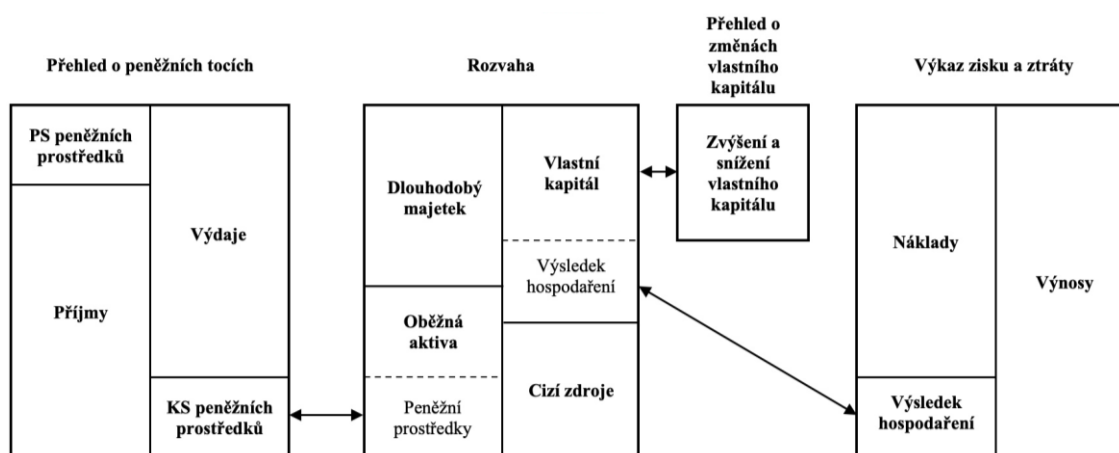
Vyhláška č. 269/2022 Sb. upravuje účetnictví v plném i zjednodušeném rozsahu. Vyhláška se vztahuje na účetní jednotky podle §1 odst. 2 písm. a) a c) zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb., kterými jsou právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky a organizační složky státu. Kromě toho se vyhláška vztahuje i na dobrovolné svazky obcí, příspěvkové organizace a státní fondy podle rozpočtových pravidel. Vyhláška vymezuje rozsah a způsob sestavování účetní závěrky, kdy obzvláště důležitou problematikou je výkaznictví, které usnadnilo sestavení konsolidované účetní závěrky státu. Vyhláška také upravuje uspořádání, označování a obsahové formulování rozvahy, tedy stavu majetku a zdrojů krytí, dále organizaci nákladů, výnosů a výsledku hospodaření ve výkazu zisků a ztrát, v příloze účetní závěrky, v přehledu o peněžních tocích tzv. cash flow a v přehledu o změnách vlastního kapitálu. Vyhláška ještě upravuje účetní metody, především oceňování majetku, souborů majetku, postupy při tvorbě opravných položek a rezerv a postupy odepisování. Přílohou vyhlášky je směrná účtová osnova, která uznává specifickou vybraných účetních jednotek a je publikována za účelem srovnatelnosti dat, dále rozvaha, výkaz zisků a ztrát, přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. (Vyhláška č. 269/2022 Sb.)

Další právní normy představují České účetní standardy, které upravují postupy účtování za účelem dosažení souladu při užívání účetních metod účetními jednotkami a pro zajištění vyšší míry srovnatelnosti účetních závěrek. Účetní jednotky oznamují informace o účetnictví prostřednictvím účetních výkazů, mezi které se řadí rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o

peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha. Mezi další specifický výkaz pro veřejný sektor jsem zařadila i výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu.

3.2 Účetní závěrka

Cílem účetní závěrky je předložit informace o majetku, závazcích, vlastním kapitálu, nákladech, výnosech a výsledku hospodaření účetní jednotky, které jsou přínosné pro uživatele při jejich rozhodování. Účetní závěrka navazuje na účetní uzávěrku. Účetní závěrka je seskupení účetních výkazů, které tvoří **rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha**. Účetní závěrka se sestavuje v peněžních jednotkách české měny a dílčí položky se vykazují v celých tisících Kč nebo v milionech Kč. (Otrusinová a Šteker, 2021, s. 242) Následující obrázek znázorňuje vzájemnou provázanost účetních výkazů.

Obrázek 3 – Vzájemná provázanost účetních výkazů (Vlastní zpracování podle Máče, 2019, s. 560)

Wahlen, Baginski a Bradshaw (2018, s. 20) charakterizují **rozvahu**, jako finanční výkaz, který podává přehled o majetku podniku (aktivech) a zdrojích jeho krytí (pasivech) v peněžním vyjádření k určitému datu (rozvahovému dni).

Podle Otrusinové a Kubíčkové (2011, s. 65) si tento výkaz můžeme schematicky představit ve tvaru vertikální tabulky, která vychází z bilanční rovnice, kde **aktiva = pasiva**. Strana aktiv se skládá ze čtyř sloupců, a to sloupců brutto, korekce a netto u běžného účetního období a sloupec pro údaje minulého účetního období. Strana pasiv má pouze dva sloupce, a to sloupec s hodnotou z minulého období a sloupec s hodnotou ke dni účetní závěrky. V prvním sloupci aktiv (Brutto) se uvádí u jednotlivé položky informace o jejím stavu

k okamžiku sestavení mezitímní účetní závěrky nebo k rozvahovému dni, kdy hodnota je neupravená o výši oprávek a opravných položek. Ve druhém sloupci aktiv (Korekce) se k okamžiku sestavení mezitímní účetní závěrky nebo k rozvahovému dni uvádí informace o výši oprávek a opravných položek, které se vztahují k dané položce. Ve třetím sloupci aktiv (Netto) se k okamžiku sestavení mezitímní účetní závěrky nebo k rozvahovému dni uvádí informace o stavu dané položky, která je již upravená o hodnotu oprávek a opravných položek, které se k dané položce vztahují. U posledního sloupce aktiv (Netto minulé období) se uvádí informace o stavu jednotlivé položky k rozvahovému dni bezprostředně předcházejícího účetního období, která je upravená o výši oprávek a opravných položek, které se k položce vztahují. Mezi základní kontrolní vazbu považujeme součet aktiv netto, který se musí rovnat součtu pasiv.

AKTIVA	Běžné období			Minulé období (Netto)
	Brutto	Korekce	Netto	
Stálá aktiva				
Dlouhodobý nehmotný majetek				
Dlouhodobý hmotný majetek				
Dlouhodobý finanční majetek				
Dlouhodobé pohledávky				
Oběžná aktiva				
Zásoby				
Krátkodobé pohledávky				
Příjmové účty rozpočt. hosp.				
Krátkodobý finanční majetek				
Aktiva celkem				

Obrázek 4 – Schéma zjednodušené rozvahy – aktiva (Vlastní zpracování podle Otrusinové a Kubíčkové, 2011, s. 66)

PASIVA	Běžné období	Minulé období
Vlastní kapitál		
Jmění účetní jednotky		
Fondy účetní jednotky		
Výsledek hospodaření		
Cizí zdroje		
Výdajové účty rozpočtového hospodaření		
Rezervy		
Dlouhodobé závazky		
Krátkodobé závazky		
Pasiva celkem		

Obrázek 5 – Schéma rozvahy – pasiva (Vlastní zpracování podle Máče, 2019, s. 539)

Dalším důležitým účetním výkazem je **výkaz zisku a ztráty**, který poskytuje informace o ziskovosti firmy za určité časové období. Ve výkazu zisku a ztráty se vykazují především konečné zůstatky syntetických účtů nákladů a výnosů a výsledek hospodaření před zdaněním a po zdanění za účetní jednotku k rozvahovému dni. VZZ dělíme na čtyři sloupce proto, že vybrané účetní jednotky jsou povinny vykazovat náklady a výnosy z hlavní činnosti (činnost, za jakým účelem byly zřízeny) a náklady a výnosy z činnosti doplňkové. Ve dvou sloupcích jsou vymezeny období minulému a v následujících dvou sloupcích se uvádějí zůstatky syntetických účtů k okamžiku sestavení účetní závěrky běžného období. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 67)

Máče (2019, s. 550) definuje hlavní činnost tu činnost, pro kterou byla účetní jednotka zřízena jiným právním předpisem, zřizovací listinou nebo jiným dokumentem. Hospodářskou činností se rozumí činnosti stanovené zřizovatelem ve zřizovací listině, například činnost doplňková, vedlejší, podnikatelská nebo jiná činnost.

Ozna- čení	NÁKLADY	Běžné období		Minulé období	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.I.	Náklady z činnosti				
A.II.	Finanční náklady				
A.III.	Náklady na transfery				
A.IV.	Náklady ze sdílených daní a poplatků				
A.V.	Daň z příjmů				
	VÝNOSY				
B.I.	Výnosy z činnosti				
B.II.	Finanční výnosy				
B.III.	Výnosy z daní a poplatků				
B.IV.	Výnosy z transferů				
B.V.	Výnosy ze sdílených daní a poplatků				
VI.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ				

Obrázek 6 – Výkaz zisku a ztráty (Vlastní zpracování podle Máče, 2019, s. 550)

Mezi třetí důležitý finanční výkaz se řadí **přehled o peněžních tocích**. Cílem přehledu o peněžních tocích je informovat uživatele účetní závěrky o zdrojích a použití peněžních prostředků. Tento výkaz je logicky uspořádán do tří obchodních činností, kterými jsou provozní, investiční a finanční. Výkaz klasifikuje peněžní toky jako související s provozními, investičními nebo finančními činnostmi. Výkaz poskytuje užitečné informace k doplnění výsledovky a ukazuje, jak se peněžní toky odlišují od výnosů na aktuální bázi. (Wahlen, Baginski a Bradshaw, 2018, s. 33)

Podle Růčkové (2021, s. 40) **výkaz o změnách vlastního kapitálu** představuje informace o zvýšení či snížení jednotlivých položek vlastního kapitálu za účetní období. Prezentuje doplňující výkaz ke straně pasiv v rozvaze. V položce vlastního kapitálu specifikuje položky běžného a minulého účetního období. Lze tedy říci, že výkaz zaznamenává operace, které proměňují velikost vlastního kapitálu. Do celkové změny vlastního kapitálu se promítají změny plynoucí z operací s vlastníky (vklady do jmění účetní jednotky, dotacemi na pořízení dlouhodobého majetku, kurzovými rozdíly a oceňovacími rozdíly), změny plynoucí z operací ovlivňující položky fondů účetní jednotky a změny vyplývající z výsledku hospodaření. Podrobné informace o položce vlastního kapitálu uvádí Přílohy č. 4 vyhlášky č. 269/2022 Sb.

Nedílnou součástí účetní závěrky je i **příloha**, která objasňuje a doplňuje informace zahrnuté v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. V příloze č. 5 k vyhlášce č. 269/2022 Sb. se nachází zavazující vzor, který stanovuje podle jednotlivých kategorií účetních jednotek rozsah informací, které jsou účetní jednotky povinny sdělovat v příloze. (Otrusínová a Šteker, 2021, s. 251)

Podle Máče (2019, s. 565) samosprávný celek a organizační složka státu nesleduje pouze zisk případně ztrátu, ale především saldo příjmů a výdajů podle vyhlášky ministerstva financí č. 5/2014 Sb. Závažným výkazem je výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu, který je také označován **Fin 2-12M**, jehož údaje se přenášejí do státního rozpočtu. Jedná se o klíčový výkaz, který nemá žádnou obdobu u podnikatelských subjektů, neboť jeho sestavení požaduje klíčování příjmů a výdajů minimálně podle odvětví tzv. paragraf (např. zemědělství, školství, veřejná správa) a druhů příjmů a výdajů tzv. položka (daňové, nedaňové, kapitálové příjmy, přijaté transfery, běžné a kapitálové výdaje financování). Na obrázku č. 8, 9 a 10 je znázorněn schematický tvar začátku výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu.

Paragraf	Položka	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
a	b	1	2	3

Obrázek 7 – I. Rozpočtové příjmy (Vlastní zpracování podle Máče, 2019, s. 565)

Paragraf	Položka	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
a	b	1	2	3

Obrázek 8 – II. Rozpočtové výdaje (Vlastní zpracování podle Máče, 2019, s. 565)

Název	Číslo položky	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
<i>text</i>	<i>r</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Krátkodobé financování z tuzemska				
Dlouhodobé financování z tuzemska				
Krátkodobé financování ze zahraničí				
Dlouhodobé financování ze zahraničí				
Opravné položky k peněžním operacím				
FINANCOVÁNÍ				

Obrázek 9 – III. Financování – třída 8 (Vlastní zpracování podle Máče, 2019, s. 565)

3.3 Veřejné zakázky

Veřejné zakázky upravuje zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Podle tohoto zákona se rozumí zadavatelem obec, jako veřejný zadavatel, kdy pravomoci zadavatele vykonává rada obce. Pro účely diplomové práce je stěžejní **veřejná zakázka malého rozsahu**, kdy touto zakázkou se rozumí taková zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nepřesáhne v případě veřejné zakázky na dodávky nebo služby 2 mil. Kč bez daně z přidané hodnoty nebo u veřejné zakázky na stavební práce 6 mil. Kč bez DPH.

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky je vymezena v § 16 zákona č. 134/2016 Sb. následovně „*Předpokládanou hodnotou veřejné zakázky je zadavatelem předpokládaná výše úplaty za plnění veřejné zakázky vyjádřené v penězích. Do předpokládané hodnoty veřejné zakázky se nezahrnuje daň z přidané hodnoty.*“

Dodavatelem se podle zákona rozumí fyzická nebo právnická osoba, která dodává zboží, poskytuje služby nebo provádí stavební práce. **Účastníkem** je dodavatel, který podal nabídku v zadávacím řízení. **Profil zadavatele** je elektronický nástroj podle § 28 písm. j) zákona, který umožňuje neomezený dálkový přístup a na kterém zadavatel uveřejňuje informace a dokumenty ke svým veřejným zakázkám. (Zákon č. 134/2016 Sb.)

4 MONITORING HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Poslední kapitola diplomové práce se věnuje Monitoringu hospodaření obcí. Monitoring slouží pro hodnocení hospodářské situace obcí a krajů. Je založen na sledování soustavy osmnácti ukazatelů, které vychází z finančních a účetních výkazů zasílaných do systému Státní pokladny. (Monitoring hospodaření obcí, © 2012) Za hlavní ukazatele monitoringu jsou považovány tři ukazatele, které označujeme jako monitorující, a to pravidla rozpočtové odpovědnosti, podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a běžná likvidita (dříve nazývaná celková likvidita). Všechny tyto ukazatele mají stanoveny hraniční hodnoty. Pokud dojde k překročení zmíněných hraničních hodnot u všech zmíněných ukazatelů současně, tak to indikuje možné riziko hospodářských problémů obce, ale nemusí to však nutně znamenat, že se obec nachází v tíživé finanční situaci. Monitoring totiž nepředstavuje žádné administrativní ani finanční nároky na rozpočty a chod územních samosprávných celků. (Monitoring hospodaření územních samosprávných celků, © 2018)

4.1 Legislativa

Zákon č. 23/2017 Sb. o pravidlech rozpočtové odpovědnosti zpracovává předpisy Evropské unie v oblasti rozpočtové odpovědnosti. Podstata zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti podle § 2:

- Stát a územní samosprávné celky **pečují o zdravé a udržitelné veřejné finance**. Podporují hospodářský a sociální rozvoj, zaměstnanost a mezigenerační soudržnost.
- Stát, územní samosprávné celky a další veřejné instituce **zachovávají při výkonu své činnosti pravidla transparentnosti, účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti nakládání s veřejnými financemi**.
- Stát, územní samosprávné celky a další veřejné instituce **dbají o takový vývoj dluhu sektoru veřejných institucí, který nepoškozuje dlouhodobě udržitelný stav veřejných financí**.

Za veřejné instituce se podle § 3 zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti považuje stát, jeho organizační složky a příspěvkové organizace, státní fond, veřejná vysoká škola, zdravotní pojišťovny, dobrovolný svazek obcí, územní samosprávné celky a další instituce. (Zákon č. 23/2017 Sb.)

4.2 Rozpočtová odpovědnost

Velmi důležitou roli má zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, který zavádí tři fiskální pravidla:

- **Pravidlo výdajů státního rozpočtu a státních fondů**, které vychází z cyklicky očištěných příjmů veřejných financí v rámci hospodářského cyklu, tedy měnících se fází expanze a recese.
- **Pravidlo výše dluhu v poměru k HDP (dluhová brzda)** stanovuje podmínky pro hospodaření jednotlivých subjektů sektoru vládních institucí, pokud výše dluhu sektoru přesáhne 55 % hrubého domácího produktu.
- **Dluhové pravidlo pro místní rozpočty** nařizuje obcím při překročení hranice dluhu na úrovni 60 % průměrného příjmu za předešlé čtyři roky splacení nejméně 5 % závazků z této překročené částky. (Finanční řízení obcí, 2021)

4.3 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU)

Na základě usnesení vlády České republiky bude Ministerstvem financí vykonáván monitoring hospodaření obcí prostřednictvím šestnácti informativních a dvou monitorujících ukazatelů. Cílem monitoringu je směřovat obce k větší opatrnosti při hospodaření se svěřenými veřejnými prostředky. Ministerstvo financí každoročně uskuteční výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) za všechny obce a jimi založené příspěvkové organizace a vyhodnotí výsledky výpočtu a současně bude vycházet vždy z údajů k 31.12. daného roku (po závěrečných záznamech).

Soustava ukazatelů (SIMU)

A. Informativní ukazatele

- 1) Počet obyvatel obce
- 2) Příjem celkem (po konsolidaci)
- 3) Úroky
- 4) Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků
- 5) Dluhová služba celkem
- 6) Ukazatel dluhové služby (v %)
- 7) Aktiva celkem

- 8) Cizí zdroje
- 9) Stav na bankovních účtech celkem
- 10) Úvěry a komunální dluhopisy
- 11) Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy
- 12) Zadluženost celkem
- 14) Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)
- 15) 8-leté saldo
- 16) Oběžná aktiva
- 17) Krátkodobé závazky

B. Monitorující ukazatele

- 13) Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)
- 18) Celková (běžná) likvidita (Monitoring hospodaření obcí, © 2012)

4.4 Ukazatele monitoringu hospodaření obcí

Mezi tři základní ukazatele, které jsou označovány jako monitorující se řadí pravidlo rozpočtové odpovědnosti, podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům a běžná likvidita. (Monitoring hospodaření územních samosprávných celků, © 2018)

4.4.1 Pravidlo rozpočtové odpovědnosti

Podle § 17 zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti ÚSC hospodaří v zájmu zdravých a udržitelných veřejných financí a to tak, aby výše dluhu nepřekročila k rozvahovému dni hodnotu 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 roky. Překročí-li však dluh ÚSC hodnotu 60 % průměru za poslední 4 roky, tak je obec povinna jej v následujícím kalendářním roce snížit o 5 % z rozdílu, který vznikl mezi výši dluhu obce a 60 % průměru obecních příjmů za poslední 4 roky. Za dluh ÚSC se pro účely zákona rozumí hodnota nesplacených závazků z vydaných dluhopisů, přijatých úvěrů nebo vystavených směnek. (Zákon č. 23/2017 Sb.)

4.4.2 Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

Tento ukazatel zachycuje míru zadlužení majetku daného územně samosprávného celku, tedy jaký podíl aktiv je krytý cizími zdroji. Hodnota tohoto ukazatele by neměla překročit

doporučených 25 % včetně. Do jejich výpočtu se bude zařazovat součet náležejících údajů z účetní závěrky obce. (Monitoring hospodaření územních samosprávných celků, © 2018)

4.4.3 Běžná likvidita

Běžná likvidita vyjadřuje podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Hodnota ukazatele nižší než 1 naznačuje, že obec není schopna splatit své krátkodobé závazky a dostává se tak do platební neschopnosti. Hodnota ukazatele by neměla být nižší než 1 včetně. Podobně jako u podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům, tak i u běžné likvidity je do výpočtu zahrnut součet oprávněných údajů z účetní závěrky obce. (Monitoring hospodaření územních samosprávných celků, © 2018)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 MIKROREGION NOVÝ DVŮR

Praktická část diplomové práce bude zaměřena na obce sdružené v Mikroregionu Nový Dvůr. Čtenář bude v praktické části diplomové práce obeznámen se socioekonomickou analýzou mikroregionu. V první části kapitoly bude popsán mikroregion, ze kterých obcí se skládá a kde se mikroregion nachází. Ve druhé části kapitoly budou představeny jednotlivé obce mikroregionu a také budou stručně charakterizovány.

5.1 Charakteristika Mikroregionu Nový Dvůr

Mikroregion Nový Dvůr byl zřízen na jaře roku 2002 obcemi Milotice, Skoronice, Ratíškovice, Vacenovice a Vlkoš. Nedlouho po založení se přidala do svazku obec Svatobořice-Mistřín. Historické pojmenování „Nový Dvůr“ pochází z počátku 17. století a vztahuje se k dějinám Milotického panství, ke kterému tehdy náležely všechny obce dnešního mikroregionu s výjimkou Ratíškovic.

Obce mikroregionu jsou z velké části ulicového charakteru se směsí různorodého typu architektury. V obcích žije okolo 13 325 obyvatel a rozloha mikroregionu je 7 690 ha. (Historie Mikroregionu, © 2023)

5.1.1 Geografická poloha a povrch Mikroregionu

Mikroregion Nový Dvůr (dále jen „MND“) leží na jižní Moravě, ve střední části okresu Hodonín v Jihomoravském kraji a rozkládá se mezi městy Kyjovem a Hodonínem. Níže na obrázku 10 je mikroregion znázorněn pod žlutou barvou. Z obrázku 10 je patrné, že mikroregion sousedí na severu s Mikroregionem Babí lom, na severovýchodě s obcí Kelčany z Mikroregionu Podchřibí, na východě s městem Vracov z Mikroregionu Bzenecko, na západě s Mikroregionem Hovoransko a na jihu a jihozápadě s obcí Rohatec a městy Hodonín a Dubňany. Za značnou výhodu se dá považovat i to, že v blízkosti mikroregionu jsou hranice se Slovenskem a Rakouskem a také i to, že je snadná sjízdnost do města Brna.

Povrch regionu představuje nížiny a pahorkatinu Dolnomoravského úvalu. Nadmořská výška nížiny se pohybuje okolo 185 až 200 m n.m., kdy nejvyšším bodem území je vrch Náklo jižně od Milotic (265 m n.m.). Charakteristickým krajinným znakem regionu jsou váte pisky, porostlé hlavně borovými lesy. Východní a jižní část regionu je tak nepřetržitě zalesněna. Dalším obzvláště charakteristickým rysem krajiny jsou vinice a sady. (Historie Mikroregionu, © 2023)

Obrázek 10 – Poloha mikroregionu na mapě (Zdroj: Region, © 2023)

5.1.2 Obyvatelstvo

Ve srovnání s ostatními vesnicemi je v mikroregionu větší hustota obyvatel. V tabulce č. 2 nalezneme informace o počtu obyvatel a demografické situaci z Českého statistického úřadu k 1. 1. 2022. Z tabulky vyplývá, že v mikroregionu bylo celkem 13 009 obyvatel. Z toho bylo větší zastoupení žen v počtu 6 510 obyvatel. Obec Ratíškovice, Svatobořice-Mistřín a Vacenovice se řadí do skupiny obcí nad 2 000 obyvatel, a to není běžné pro obce v porovnání s ostatními vesnicemi. Celkový průměrný věk obyvatel v mikroregionu činí 43 let.

Tabulka 2 – Počet obyvatel a demografická situace v MND

Název obce	Počet obyvatel	Muži	Ženy	Průměrný věk
Ratíškovice	3 955	1 919	2 036	44,0
Svatobořice - Mistřín	3 466	1 754	1 712	43,0
Vacenovice	2 152	1 093	1 059	42,5
Milotice	1 876	950	926	41,7
Vlkoš	1 042	528	514	43,4
Skoronice	518	255	263	43,7
Celkem	13 009	6 499	6 510	43,05

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

5.1.3 Turistický ruch

V Mikroregionu jsou velice výhodné podmínky pro rozvíjení turistického ruchu. Prakticky kteroukoliv obcí mikroregionu vede značená pěší turistická trasa. Obcemi také prochází hustá síť značených cykloturistických tras, která je reprezentována zejména Moravskými

vinařskými stezkami. Napříč Ratíškovice, Vacenovicemi, Miloticemi a Skoronicemi do Kyjova prochází páteční trasa Moravská vinná, která se potom obloukem vrací a vede i Vlkošem. Takto vzdálenou páteční trasou vedoucí ze Znojma do Uherského Hradiště je propojeno pět obcí regionu. Z této trasy odbočuje ve Vacenovicích vinařská stezka Podluží, v Miloticích Mutěnická vinařská stezka a ve Vlkoši Kyjovská vinařská stezka. Z tohoto důvodu je Mikroregion Nový Dvůr nazýván „uzlem“ Moravských vinařských stezek, a to se shoduje, jak s významem jeho vinařské tradice, tak s vhodností územní pro rekreační cykloturistiku. (Historie Mikroregionu, © 2023)

5.1.4 Příspěvky jednotlivých obcí

Rozpočet mikroregionu se odvíjí od rozpočtu jednotlivých obcí. Proto byl zaveden příspěvek 50,- Kč na jednoho obyvatele u každé z obcí. Obec Ratíškovice a Svatobořice-Mistřín mají větší počet obyvatel, proto také odvádí do rozpočtu mikroregionu částku vyšší než ostatní obce, a to konkrétně obec Ratíškovice odvádí 200 750 Kč a obec Svatobořice-Mistřín 176 500 Kč. K 1. 1. 2020 byl celkový počet obyvatel v mikroregionu 13 218 obyvatel a celková částka za obyvatele činila celkem 660 900 Kč.

Tabulka 3 – Příspěvky jednotlivých obcí v roce 2021

OBEC	Počet obyvatel k 1. 1. 2020	Příspěvek Kč/obyvatel	Částka celkem v Kč
Ratíškovice	4 015	50	200 750
Svatobořice-Mistřín	3 530	50	176 500
Vacenovice	2 209	50	110 450
Milotice	1 878	50	93 900
Vlkoš	1 040	50	52 000
Skoronice	546	50	27 300
CELKEM	13 218		660 900

Zdroj: Vlastní zpracování podle Schváleného závěrečného účtu za rok 2021

5.1.5 Rozpočet mikroregionu v letech 2019–2021

V tabulce č. 4 jsou znázorněny příjmy a výdaje za tři roky. Jediný rok 2019 byl rozpočet v přebytku 340 779,59 Kč. Další roky byl rozpočet mikroregionu v mínusu a z toho důvodu činí celkové saldo za tři roky -515 035,69 Kč.

Tabulka 4 – Rozpočet mikroregionu v letech 2019–2021

ROK	Příjmy	Výdaje	Saldo
2019	1 644 055,42	1 303 275,83	340 779,59
2020	1 673 788,00	1 705 287,02	-31 499,02
2021	2 689 975,27	3 514 291,53	-824 316,26
CELKEM	6 007 818,69	6 522 854,38	-515 035,69

Zdroj: Závěrečné účty 2019, 2020, 2021, vlastní zpracování

5.1.6 Závěrem

Region je proslulý svou pohostinností svých obyvatel, hojnými kulturními i folklórními tradicemi, rozmanitými kroji, vynikajícím vínem i spoustou kulturních památek. Téměř v každé obci mikroregionu se nachází typická vinařská ulička, přírodní zajímavosti a jiné turistické cíle. Během roku se v obcích mikroregionu pořádá mnoho kulturních i sportovních akcí. Kolektivní aktivity Mikroregionu jsou orientovány na zdokonalení kvality života místních obyvatel, ale i na tvorbu podmínek pro rozvíjení moderních podob venkovské turistiky a podporu aktivit, které v budoucnosti přinesou ekonomický rozvoj a zaručí podmínky pro život na úrovni shodné historickému vývoji. (Historie Mikroregionu, © 2023)

5.2 Charakteristika obcí Mikroregionu Nový Dvůr

Tato podkapitola stručně charakterizuje jednotlivé obce mikroregionu. Jak již bylo zmíněno mikroregion se skládá ze šesti obcí, které budou níže charakterizovány. První představenou obcí je obec Ratíškovice, další Svatobořice-Mistřín, poté Vacenovice, Milotice, Vlkoš a jako poslední obcí budou Skoronice.

5.2.1 Ratíškovice

Ratíškovice se řadí mezi nejlidnatější vesnice v České republice, žije zde okolo 4 000 obyvatel.

K historickým zajímavostem obce patří římskokatolický farní kostel, který byl vystaven v letech 1 855 – 1 857. Kostel byl postaven dle plánů hodonínského stavitele Josefa Lichty ve slohu historického romantismu. Zajímavou ukázkou lidového umění je hřbitovní brána, která byla zhotovena v roce 1 957 ke stému výročí postavení ratíškovického kostela místním mistrem kovářského řemesla Františkem Hnilicou. Pozoruhodná je i bytová kolonie nesoucí jméno Tomáše Bati, který zde otevřel lignitový důl „Tomáš“ v roce 1 933. Tato kolonie se skládá ze 44 cihlových bytů a byla postavena pro zaměstnance dolu, a to brzo po jeho otevření. Domy svým cihelným zevnějškem nezaprou baťovský původ. I když byly domy

stavěny s výhledem životnosti na 30 let, tak svému původnímu účelu slouží dodnes. V lokalitě „Nácestek“ jsou situovány řady vinných sklepů s lisovny, a to souběžně s komunikací z Ratíškovice do Milotic. Ratíškovice jsou také proslulé jako centrum sportu. Výborné sportovní tradici odpovídá i zázemí sportovního areálu, volejbalovými kurty, tenisovým kurtem, kuželnou a plaveckým bazénem s ubytovnou. (Současnost obce Ratíškovice, © 2023)

5.2.2 Svatobořice-Mistřín

Obec Svatobořice-Mistřín vznikla v roce 1964 spojením dvou samostatných obcí Svatobořice a Mistřín. Svatobořice se řadí mezi nejstarší osady okresu, ale v listinách je o nich zmínka až v roce 1349, kdy podle pověsti byly pojmenovány jako Červené město. O Mistříně je zmínka ve veřejných listinách již v roce 1228 jako osada věnovaná Přemyslem Otakarem I. opatství kláštera velehradského.

Mezi pamětihodnosti se řadí barokní kostel Navštívení Panny Marie z roku 1743. Dále Socha sv. Floriana z roku 1745 je dílem vídeňského sochaře J. Ch. Schletterera, který zhotovil také sochařskou výzdobu milotického zámku. Dvě kamenné hlavy s podobou starořímského boha Januse s dvěma tvářemi mají původ z poloviny 17. století a jsou pojmenovány jako „svatoborské opice“. Jsou usazeny na pilířích brány do bývalého panského dvora ve Svatobořicích. Svatobořice-Mistřín jsou vinařská obec s množstvím vinných sklepů a vinařských akcí. V obci se zachovávají bohaté folklorní tradice a obec je proslulá překrásným krojem, písněmi a tanci. (Informace o obci, © 2023)

5.2.3 Vacenovice

Nejstarší písemné zprávy o Vacenovicích jsou již z počátku 13. století (rok 1228), dle nichž král Přemysl Otakar I. daroval klášteru velehradskému 53 vesnic a mezi nimi byly i Vacenovice. Součástí obce byla část bzenecké Doubravy, která je podstatně zapsána do dějin Vacenovic, kdy král Zikmund v roce 1420 dal držiteli Vacenovic a jeho nástupcům právo pásti v této doubravě dobytek a rubati dřevo na stavbu. Od počátku 16. století až do 20. století patřily Vacenovice k panství milotickému. Po odfaření od Milotic v roce 1930, kdy si vacenovičtí občané postavili nový kostel, píše obec Vacenovice svou vlastní historii. Dodnes se také ve Vacenovicích dodržuje velké množství tradic, zvyků, krásných písní a tanců. (Historie obce, © 2023)

5.2.4 Milotice

Obec Milotice byla pojmenována po svém dávném vlastníkovi Milotovi. Počátek obce lze klást nejpozději na přelom 11. a 12. století, ale písemné zprávy jsou od roku 1341. Jelikož byly Milotice sídlem panství, tak zde byly relativně příznivé sociální a hospodářské poměry. Bylo zde mnoho polí, luk a pastvin, které umožňovaly plynulý chov dobytka. Vedle pěstování obilí, pohanky, luštěnin se také chovali ovce, prasata a drůbež.

Milotice se prezentují barokním zámekem s parkem a bažantnicí, kdy střed vesnice přísluší barokní stavbě kostela Všech svatých, k němuž také náleží milotická fara z počátku 18. století. V obci má dlouholetou tradici vinařství, kdy se zde réva pěstovala již ve 12. století. Vede zde i viničná trať zvaná Šidleny o výměře vinic 64 ha. (Historie obce, © 2023)

5.2.5 Vlkoš

Poprvé se název Vlkoš vyskytuje na listině sepsané v Čejkovicích v roce 1248. Vlkoš leží v okrese Hodonín v Jihomoravském kraji 4 km jihovýchodně od Kyjova. Katastr obce má 850 ha a z toho je 670 ha orné půdy. Od severu je obec chráněna pohořím Chříby. V roce 2002 se obec Vlkoš stala podněcovatelem vzniku Mikroregionu Nový Dvůr a jedním z jeho zakládajících členů. (Obec Vlkoš – současnost, © 2023)

5.2.6 Skoronice

Skoronice se poprvé v dokumentech připomínají jako slovanská osada roku 1322. Původní ves byla zřízena v místech nynější části Dědina. O osudech starých Skoronice až do konce 16. století se ví jen to, že byly předmětem kupů a sporů mezi drobnou a bohatou šlechtou. V roce 2000 obdržely Skoronice modrou stuhu za bohatý kulturní a spolkový život v soutěži o vesnici roku Brněnského kraje. (O obci – Skoronice, © 2023)

6 ANALÝZA MONITORINGU HOSPODAŘENÍ V OBCÍCH MIKROREGIONU NOVÝ DVŮR

Kapitola analýza monitoringu hospodaření obcí v Mikroregionu Nový Dvůr navazuje na poslední kapitolu teoretické části Monitoring hospodaření obcí. Monitoring hospodaření obcí je vázán zákony a byl určen pro hodnocení hospodářské situace obcí. Skládá se z osmnácti ukazatelů, které vychází z finančních a účetních výkazů odesílaných do systému Státní pokladny. Za nejdůležitější ukazatele monitoringu jsou pokládány tři ukazatele, které nazýváme jako monitorující, a těmi jsou podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, pravidlo rozpočtové odpovědnosti a běžná likvidita. Data z roku 2020 a 2021 jsou čerpány z výsledků monitoringu realizovaném Ministerstvem financí a ze závěrečných účtů obcí uveřejněných na jejich úředních deskách. Data pro rok 2022 jsem spočítala podle metodiky z roku 2012 uvedené na webových stránkách Ministerstva financí. Metodika z roku 2012, která doposud nebyla pozměněna, je v Příloze I – Algoritmy SIMU. Metodiku výpočtu jsem pozměnila tak, že u všech analyzovaných let budou z výpočtu vyřazeny příspěvkové organizace zřízené jednotlivými obcemi, a to z důvodu zkreslení výsledků u daných obcí.

Zdrojem dat pro výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů jednotlivých obcí jsou výkazy FIN 2-12 M a Rozvaha sestavená k 31. 12. příslušného roku. Tyto účetní výkazy mi poskytly všechny obce kromě obcí Vlkoš a Skoronice, proto z tohoto důvodu byly z diplomové práce vyřazeny. Navíc se jedná se o nejmenší obce Mikroregionu, které hospodaří s veřejnými prostředky poctivě v principu 3E a při nahlédnutí do hospodaření v minulých letech na portále Monitor nebyly nalezeny žádné problémy, proto to nemá vliv na celkové hospodaření Mikroregionu. Pro tuto práci jsou stěžejní tedy čtyři obce Mikroregionu Nový Dvůr, kterými jsou Ratíškovice, Svatobořice-Mistřín, Vacenovice a Milotice. Tabulky s výpočty se všemi ukazateli jsou součástí Přílohy II této diplomové práce.

6.1 Přístup k datům

Před vznikem aplikace Monitor provozovalo Ministerstvo financí celkem tři portály, kde se daly získat informace o hospodaření obcí a dalších organizací.

Mezi nejstarší informační systém lze zařadit Automatizovaný rozpočtový informační systém na stránkách ARISweb. ARIS od roku 1993 až do ukončení jeho činnosti k 30. 6. 2010 zabezpečoval informatické funkce týkající se datové oblasti účetního a finančního výkaznictví organizačních složek státu, kapitol státního rozpočtu, státních příspěvkových

organizací, státních fondů, územních samosprávných celků a jimi zakládaných příspěvkových organizací, regionálních rad regionů soudržnosti v České republice s cílem obstarat pracovníkům Ministerstva financí a dalších orgánů státní správy požadované informace pro průběžné hodnocení plnění příjmů a výdajů veřejných rozpočtů a o hospodaření výše zmíněných subjektů. ARIS měl na starosti zpracování tabulkových částí závěrečných účtů kapitol a státního závěrečného účtu a vyhotovení finančních ukazatelů pro statistiku vládního sektoru. Nenahraditelné postavení v systému ARIS měl účelový registr organizací pojmenovaný zkratkou RARIS. Zpočátku byl stanoven jen pro účely zpracování, ale jak vývoj dal najevo, zahrnuje dnes informace, které jsou používány v širším kontextu. Po ukončení provozu systému ARIS není již legislativní opora pro jeho aktualizaci a v současné době plní nutnou funkci ve vztahu k aplikacím prezentačního systému ARISweb za období let 2001 až 2009. (ARISweb – informace o systému, © 2009)

Z původního prezentačního systému ARISweb vychází nová aplikace prezentačního systému finančních a účetních informací státu ÚFIS, kde jsou k dispozici data pro veřejnost v roční periodicitě let 2010 až 2012. Aplikace prezentačního systému ÚFIS dávají možnost uživatelsky aktivní přístup k vybraným údajům účetních a finančních informací státu z Centrálního systému účetních informací státu a zaručují zveřejňování účetních závěrek organizačních složek státu podle § 21a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. (ÚFIS – domovská stránka, © 2012)

V květnu 2013 byla spuštěna základní verze portálu Monitor a v prosinci téhož roku byl umožněn přístup k analytické části portálu, který poskytuje dynamickou analýzu dat pomocí vyspělého nástroje na reporting. Monitor je specializovaný informační systém Ministerstva financí, který poskytuje veřejnosti volný vstup k rozpočtovým a účetním informacím ze všech úrovní státní správy a samosprávy. Podávané informace pocházejí ze systému Státní pokladny (IISSP – Integrovaný informační systém státní pokladny) a Centrálního systému účetních informací (CSÚIS) a jsou čtvrtletně doplněny o nejnovější údaje. (O aplikaci, © 2013)

6.2 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU)

V tabulce jsou zobrazeny jednotlivé obce Mikroregionu Nový Dvůr a vybrané ukazatele pro obce za rok 2022. Největší obcí Mikroregionu je obec Ratíškovice s počtem obyvatel 3 955 a naopak nejmenší obcí je obec Milotice. Největší zadlužení v roce 2022 eviduje obec Vacenovice, a to z důvodu nabytí dlouhodobého úvěru na Multifunkční dům a domov pro

seniory. Tento dlouhodobý úvěr má vliv na pravidlo rozpočtové odpovědnosti, které dosahuje nejvyšších hodnot 56,14 %. Tento ukazatel se přibližuje zákonem stanovené hranici 60 % avšak zatím tuto hranici nepřekročil. Zajímavostí je, že obec Svatobořice–Mistřín neneviduje žádný dlouhodobý úvěr a její zadluženost tak dosahuje nulových hodnot. To má vliv i na pravidlo rozpočtové odpovědnosti, která má hodnotu 0,00 %. Doporučená hranice pro ukazatel podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům by neměla překročit 25 % včetně. K této hranici se analyzované obce v roce 2022 neblížily. Posledním monitorujícím ukazatelem je běžná likvidita, která byla dříve označována jako celková likvidita. Doporučená hranice ukazatele by neměla být nižší než 1 včetně, kdy této kritické hodnoty ani jedna z obcí nedosáhla.

Tabulka 5 – Znázornění vybraných ukazatelů pro obce Mikroregionu Nový Dvůr za rok 2022

Obec / Ukazatel	Počet obyvatel	Zadluženost (v tis. Kč)	Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	Podíl CZ k celkovým aktivům	Běžná likvidita
Ratíškovice	3 955	12 000	12,89 %	4,77 %	4,00
Svatobořice-Mistřín	3 466	0,00	0,00 %	2,08 %	7,19
Vacenovice	2 152	27 000	56,14 %	12,80 %	7,15
Milotice	1 876	260	0,51 %	6,87 %	4,89

Zdroj: Vlastní zpracování podle poskytnutých výkazů FIN 2-12 M a Rozvahy obcí

6.2.1 Ratíškovice

Počet obyvatel obce se v analyzovaných letech postupně snižuje. Z monitoringu hospodaření obce plyne, že obec postupně splácí své úvěry. Toto vyplývá z ukazatele dluhové služby, který byl 9 307 tis. Kč v roce 2020 a postupně docházelo k poklesu celkem o 6 171 tis. Kč na hodnotu 3 135 tis. Kč v roce 2022. Položka uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků v roce 2020 eviduje splátku dlouhodobého úvěru ve výši 2 mil. Kč, další splátku dlouhodobého úvěru ve výši 3 mil. Kč a mimořádné doplacení dlouhodobého úvěru k 31. 12. 2020 ve výši 4 mil. Kč. Z tohoto důvodu je v roce 2020 vyšší hodnota oproti následujícím roků, kde dochází ke splácení dlouhodobého úvěru ve výši 3 mil. Kč.

Zadluženost celkem se každý rok snižovala o hodnotu 3 mil. Kč až na částku 12 mil. Kč v roce 2022. Z těchto hodnot mají největší zastoupení dlouhodobé úvěry, kdy byla v roce 2020 podepsána smlouva o úvěru na Financování projektu – výstavba bytového domu číslo popisné 1435. Výše úvěru činí 30 mil. Kč. Dále byl v roce 2015 přijat úvěr na Financování projektu – výstavba aktivního centra. Výše úvěru je také 30 mil. Kč a v roce 2021 byla částka

30 mil. Kč čerpána a následně byla splacená jistina 15 mil. Kč, kterou můžeme vidět v roce 2021 u informativního ukazatele „Úvěry a komunální dluhopisy“. V roce 2020 činila splacená jistina 12 mil. Kč. U obce Ratíškovice se nepřetržitě zvyšují aktiva celkem na hodnotu 849 mil. Kč v roce 2022. Největším zastoupením aktiv je dlouhodobý hmotný majetek, konkrétně stavby.

Obec u ukazatele podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům se ani v jednom z analyzovaných let nepřiblížila ke kritické hranici. Postupně ve zkoumaných letech se pohybuje ukazatel běžné likvidity okolo hodnoty 5, pouze v roce 2021 dosahovala hodnota tohoto ukazatele 4,21. Obec v analyzovaných letech nepřekročila hranici ukazatele pravidla rozpočtové odpovědnosti.

6.2.2 Svatobořice-Mistřín

Obec Svatobořice-Mistřín je hned po Ratíškovicích druhou nejpočetnější obcí v počtu obyvatel Mikroregionu Nový Dvůr. Krátkodobé závazky jsou výrazně vyšší v roce 2020 a to z toho důvodu, že přišly krátkodobé přijaté zálohy na transfery. Proto jsou i cizí zdroje v roce 2020 vyšší než v roce 2021. Obec vykazuje v roce 2022 aktiva ve výši 746,02 mil. Kč (brutto) a po odečtení korekce hodnota činí 552,31 mil. Kč (netto). Tato aktiva jsou kryta vlastními zdroji ve výši 518,9 mil. Kč a cizími zdroji ve výši 6,65 mil. Kč. Z toho plyne, že aktiva jsou z 93,95 % kryta vlastními zdroji, což poukazuje na velmi dobré hospodaření obce Svatobořice-Mistřín. Největší zastoupení stálých aktiv je dlouhodobý hmotný majetek, z něhož velkou část představují stavby. Oběžná aktiva reprezentuje z větší části krátkodobý finanční majetek, což jsou peníze obce na běžných účtech, v pokladně a ve formě cenin. Nejvýznamnější položkou krátkodobých pohledávek jsou dohadné účty aktivní ve výši 1 086 tis. Kč, kde obec eviduje přijaté zálohy a dotace nevyúčtované k 31. 12. 2022.

Obec má ve všech analyzovaných letech nulový ukazatel dluhové služby celkem i zadluženost celkem. Toto o obci vypovídá, že není téměř zadlužená a hospodář velmi dobře s finančními prostředky. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům se ani zdaleka nepřiblížuje ke kritické hodnotě. Běžná likvidita se také nepohybuje v kritických hodnotách ani v jednom z analyzovaných let. Vzhledem k nulové hodnotě ukazatele dluhové služby ukazatel pravidla rozpočtové odpovědnosti dosahuje také nulových hodnot.

6.2.3 Vacenovice

Počet obyvatel obce Vacenovice v analyzovaných letech postupně klesá. Obec v roce 2020 nebyla vůbec zadlužena, proto také ukazatel dluhové služby měl nulovou hodnotu. V roce 2021 obec přijala dlouhodobý úvěr v celkové částce 30 mil. Kč na Multifunkční dům a dům pro seniory ve Vacenovicích. V roce 2021 čerpala částku 3 407 tis. Kč s 9 tis. Kč úroky. V roce 2022 čerpala zbylých 27 mil. Kč se zaplacenými úroky v hodnotě 301 tis. Kč. Oběžná aktiva představuje z velké části krátkodobý finanční majetek, což jsou peníze obce na běžných účtech. Z důvodu čerpání dlouhodobého úvěru se zvýšil i podíl zadluženosti na cizích zdrojích v roce 2022.

Hodnoty monitorujících ukazatelů obce Vacenovice nedosahují ve zkoumaných letech kritických hodnot. Ukazatel podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům je nízký, pouze v roce 2022 se zvýšil na 9,44 %. Běžná likvidita ve všech analyzovaných letech přesahuje hodnotu 10, a to značí že je obec vysoce likvidní a neexistuje riziko v podobě neschopnosti dostát svým krátkodobým závazkům. Z pohledu dlouhodobé i krátkodobé finanční stability obec není riziková. Pravidlo rozpočtové odpovědnosti dosahuje nejvyšší hodnoty v posledním analyzovaném roce z důvodu získání dlouhodobého úvěru, který tento ukazatel výrazně ovlivnil.

6.2.4 Milotice

Obec Milotice patří k menším obcím v Mikroregionu Nový Dvůr. Počet obyvatel se pohybuje těsně pod hranicí 2 000. Oběžná aktiva se v roce 2021 skoro zdvojnásobila oproti roku 2020. Kdy největším zastoupením z oběžných aktiv je krátkodobý finanční majetek konkrétně základní běžný účet obce Milotice. I krátkodobé závazky v roce 2021 výrazně poklesly oproti roku 2020. To může být zapříčiněno tím, že obec uhradila krátkodobé přijaté zálohy na transfery. Dalším monitorujícím ukazatelem je podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, kterým lze hodnotit hospodaření obce jako méně zadlužené, protože ke kritické hodnotě 25 % se nepřibližuje v žádném z analyzovaných let. Hodnoty se pohybují v rozmezí 4,12 – 5,47 %. Běžná likvidita je nejvyšší v roce 2021, kdy dosahuje hodnoty 11,15. Také v roce 2022 je poměrně vysoká běžná likvidita. Vysoká běžná likvidita představuje, že obec je vysoce likvidní a nenachází se riziko v podobě neschopnosti dostát svým krátkodobým závazkům. Ukazatel pravidla rozpočtové odpovědnosti se ani nepřibližuje k zákonem stanovené hranici 60 %.

6.3 Závěrečné zhodnocení analýzy monitoringu hospodaření obcí

Analýza monitoringu byla uskutečněna u čtyřech obcí Mikroregionu Nový Dvůr ze šesti z důvodu neposkytnutí potřebných účetních výkazů obce Vlkoš a Skoronice. Roky 2020 a 2021 byly převzaty z portálu Ministerstva financí Monitoru – státní pokladny. Rok 2022 byl dopočítán podle platné metodiky, která je součástí Přílohy I. Do hodnot ukazatelů obcí nebyly zařazeny jejich příspěvkové organizace.

Z analýzy plyne, že v obcích Ratíškovice, Svatobořice-Mistřín, Vacenovice se počet obyvatel postupně snižuje. Příčinou snižování počtu obyvatel v obcích může být to, že se mladí lidé stěhují z obcí do větších měst především za práci, kdy nejsou splněna jejich očekávání v oblasti nabídky pracovních míst a jejich následující finanční ohodnocení. Proto zejména studenti přetrvávají v místě svých studií, kde získají práci s lepším finančním ohodnocením. Pouze u obce Milotice v roce 2021 počet obyvatel vzrostl z 1 878 na 1 882, ale poté v roce 2022 opět poklesl na počet 1 876.

Mezi hlavní ukazatele monitoringu hospodaření obcí Ministerstvo financí udává monitorující ukazatele, kterými jsou podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, pravidlo rozpočtové odpovědnosti a celková likvidita. Podle Ministerstva financí hodnoty ukazatele podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům by cizí zdroje neměly tvořit více jak 25 % celkových aktiv obce. Tuto hodnotu ukazatele ani jedna z analyzovaných obcí nepřesáhla, protože většina obcí je méně nebo vůbec zadlužena. Hodnoty tohoto ukazatele se u obcí pohybují v rozmezí 0,82 – 9,44 %. Nejnižší hodnotu má obec Svatobořice-Mistřín, kdy hodnota ukazatele činí 0,82 % v roce 2021 a 0,89 % v roce 2022. Oproti tomu nejvyšší hodnotu podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům dosahuje obec Vacenovice v roce 2022, tj. 9,44 %.

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti by nemělo překročit zákonem stanovenou hranici 60 %, kdy tuto hranici nepřekročila žádná z analyzovaných obcí. Pouze obec Vacenovice se k této hodnotě přibližuje, kdy důvodem vysoké hodnoty je dlouhodobý úvěr.

Obcím je věnována větší pozornost, jestliže se hodnota celkové likvidity opakovaně nachází v intervalu $<0;1>$. V daném intervalu se neocitá žádná z analyzovaných obcí. Pouze obec Milotice se v roce 2020 blížila k hodnotě ukazatele 1. Ani u jedné z obcí ve zkoumaných letech krátkodobé závazky nepřevyšují oběžná aktiva, protože obce mají dostatek peněžních prostředků na svých bankovních účtech a nemusí si brát krátkodobé úvěry. Z toho vyplývá, že se obce tolik nezadlužují. To působí na ukazatel celkové likvidity, který vykazuje vyšší hodnoty.

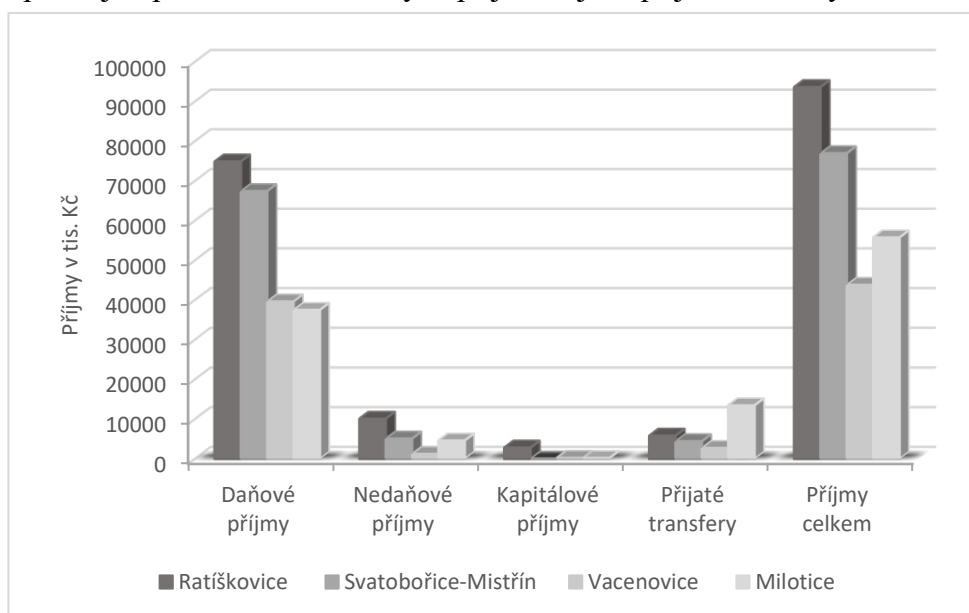
7 ANALÝZA PENĚŽNÍ ÚČETNÍ BÁZE

Z informací monitoringu hospodaření obcí plyne, že hospodaření analyzovaných obcí z hlediska informativních, a především monitorujících ukazatelů dopadlo velmi dobře. Žádná z obcí nepřesáhla stanovené hodnoty u monitorujících ukazatelů. Dosažené výsledky jsou pro obce příznivé, ale je nezbytné se na jejich hospodaření zaměřit i z jiné strany. Především z pohledu peněžní účetní báze nebo také označované báze hotovostních toků. Pro účely zjišťování výsledku hospodaření znázorňuje příjmy a výdaje. Hlavním ukazatelem u analýzy peněžní účetní báze jsou příjmy, které jsou vyšší než výdaje obcí. Obce, u kterých jsou příjmy vyšší, než výdaje dokazují, že jsou schopny si samy uhradit své výdaje. Z celkových výdajů nás budou zajímat především kapitálové výdaje, ze kterých bude dále vycházeno v návrhové části diplomové práce.

V této kapitole bude provedena analýza příjmů a výdajů jednotlivých obcí. Tato analýza bude podobně jako monitoring hospodaření obcí realizována za poslední tři roky. Data jsou čerpána z účetních výkazů od jednotlivých obcí. Tabulky s výpočty se všemi ukazateli jsou součástí Přílohy II této diplomové práce.

7.1 Analýza příjmů

Jak vyplývá z grafu níže nejvyšší celkové příjmy v hodnotě 93 654 tis. Kč dosahovala obec Ratiškovice. Na těchto celkových příjmech se nejvíce podílely daňové příjmy, které v roce 2022 dosahovaly 74 898 tis. Kč. Na celkových příjmech obcí se nejvíce podílejí daňové příjmy. Kapitálové příjmy dosahují zanedbatelných hodnot na celkových příjmech. Druhou nejvíce podílejší položkou na celkových příjmech jsou přijaté transfery.

Obrázek 11 – Znázornění příjmů v roce 2022; vlastní zpracování

7.1.1 Ratiškovice

Obec Ratiškovice je největší obcí Mikroregionu Nový Dvůr, proto také dosahuje nejvyšší hodnoty u příjmů celkem. Průběh celkových příjmů v analyzovaných letech 2020-2022 byl proměnlivý, kdy nejvyšší hodnota příjmů dosahovala v roce 2020. V tomto roce měla vliv na hospodaření obcí pandemie zapříčiněná onemocněním COVID-19. Vzhledem k pandemii obce přijaly jednorázový kompenzační bonus, který vyvolal navýšení přijatých transferů. Nejnižší hodnota skutečných příjmů byla v roce 2021 a činila 80 361 tis. Kč.

Na celkové hodnotě příjmů má největší podíl položka daňové příjmy. Daňové příjmy jsou postupně v analyzovaných letech rostoucí. Výrazný podíl na daňových příjmech mají položky daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, kde je největší zastoupení daně z příjmů fyzických a právnických osob. Další výrazný podíl na daňových příjmech měla položka daně za zboží a služeb v tuzemsku, konkrétně daň z přidané hodnoty. Další položkou, která přispívala do celkové hodnoty příjmů jsou nedaňové příjmy. Tyto příjmy měly v analyzovaných letech postupně rostoucí vývoj až se vyšplhaly na nejvyšší hodnotu v roce 2022, která činila 10 mil. Kč. Na nedaňových příjmech se nejvíce podílí příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, kde má největší zastoupení příjmy z pronájmu majetku a příjmy z vlastní činnosti. Kapitálové příjmy se oproti ostatním příjmům tolik nepodílí na celkových příjmech. V roce 2021 dosahovaly dokonce nulové hodnoty. Největší hodnoty dosahovaly v roce 2022, kdy toto navýšení bylo zapříčiněno příjmem z prodeje pozemků v celkové hodnotě 3 mil. Kč. Poslední položkou podílející se na celkových příjmech jsou přijaté transfery, které dosahovaly nejvyšší hodnoty právě v roce 2020 z důvodu investičních a neinvestičních přijatých transferů ze státního rozpočtu kvůli pandemii COVID-19.

7.1.2 Svatobořice-Mistřín

Průběh celkových příjmů byl kolísavý, kdy nejvyšší hodnoty dosahovaly v roce 2020. V tomto roce jsou výrazně vyšší přijaté transfery, kdy se na nich nejvíce podílely dotace na veřejně prospěšné práce, na pořízení hasičského vozidla, na krajinářské úpravy, neinvestiční dotace od Jihomoravského kraje pro kulturní dům a pro Jednotku sboru dobrovolných hasičů obce. Největší dotace byla na zateplení základní školy. Významný vliv na celkové hodnotě příjmů mají daňové příjmy. Daňové příjmy obce za rok 2021 vykázaly celkový nárůst oproti schválenému rozpočtu o 11,44 mil. Kč a taktéž nárůst oproti skutečnosti roku 2020 o 4,66 mil. Kč. Největší vahou se na daňových příjmech obce podílí daň z přidané hodnoty (28,26

mil. Kč z celkových 59,46 mil. Kč, tj. přibližně 47,5 %). Další položkou podílející se na celkové hodnotě příjmů jsou nedaňové příjmy. Nedaňové příjmy obce představují především příjmy z pronájmů, poplatků a poskytování služeb. V roce 2021 tyto příjmy vykázaly drobný nárůst oproti schválenému rozpočtu ve výši 235 tis. Kč, ovšem ve srovnání s rokem 2020 byly o 367 tis. Kč nižší. Tento pokles byl způsobem primárně pokračující pandemií Covid-19, kdy obec během roku přistoupila k promítnutí nájemného a taktéž se snížil příjem z poskytovaných služeb. Kapitálové příjmy dosahovaly nejvyšší hodnoty v roce 2020, která byla přes 8 mil. Kč. Největší zastoupení měl příjem z prodeje pozemků, kde obec obdržela něco málo přes 2 mil. Kč a dále to byl příjem z prodeje bytů, kde obec získala částku 6,3 mil. Kč. V roce 2021 neměla obec téměř žádné kapitálové příjmy, protože původně plánovaný prodej pozemků v ulici Hliník v hodnotě 6 mil. Kč se nakonec neuskutečnil a proběhl v roce 2022. Kapitálové příjmy v hodnotě 62 tis. Kč tak v roce 2021 byly tvořeny pouze prodejem majetku obce (Škoda Octavia a drobný majetek). Přijaté transfery se na celkových příjmech nejvíce podílely v roce 2020, kdy velké zastoupení zde měla dotace na zateplení základní školy, která činila téměř 12 mil. Kč.

7.1.3 Vacenovice

V roce 2021 se celkové příjmy pohybují kolem 50 mil. Kč, z nichž největší položkou jsou daňové příjmy. Největší část daňových příjmů reprezentuje daň z přidané hodnoty a také daň z příjmu fyzických a právnických osob. Další větší položkou je i daň z nemovitých věcí, která dosahovala v analyzovaných letech hodnoty přes milion korun. Nedaňové příjmy se v analyzovaných letech téměř nemění. Největší zastoupení na těchto příjmech mají příjmy z vlastní činnosti, kde se nachází zastoupení příjmu z poskytování služeb a výrobků. Dále jsou to příjmy z pronájmu ostatních nemovitých věcí a přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady. Kapitálové příjmy se tolik nepodílí na celkových příjmech. Nejvyšší hodnoty dosahovaly v roce 2020, kde se jednalo o přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku. Druhou nejvíce podílející se položkou na celkové hodnotě příjmů jsou přijaté transfery. V roce 2020 obec obdržela dotaci od Úřadu práce na mzdy v hodnotě 596 tis. Kč, dále od Ministerstva životního prostředí obec získala přes 3 mil. Kč na revitalizaci mokřadů a následnou péči, zlepšení druhové skladby v lesích II. etapa a na výsadbu zeleně v obci Vacenovice. Dále od Ministerstva financí obdržela obec dotaci v hodnotě 62 tis. Kč na volby do zastupitelstev krajů a 2 791 tis. Kč byl kompenzační bonus za koronavirus. Další větší dotací v roce 2020 byla dotace od Ministerstva pro místní rozvoj v hodnotě 1 915 tis. Kč na obnovu místní komunikace Borová, kdy šla hodnota 1,8 mil. Kč na bytovou jednotku 15

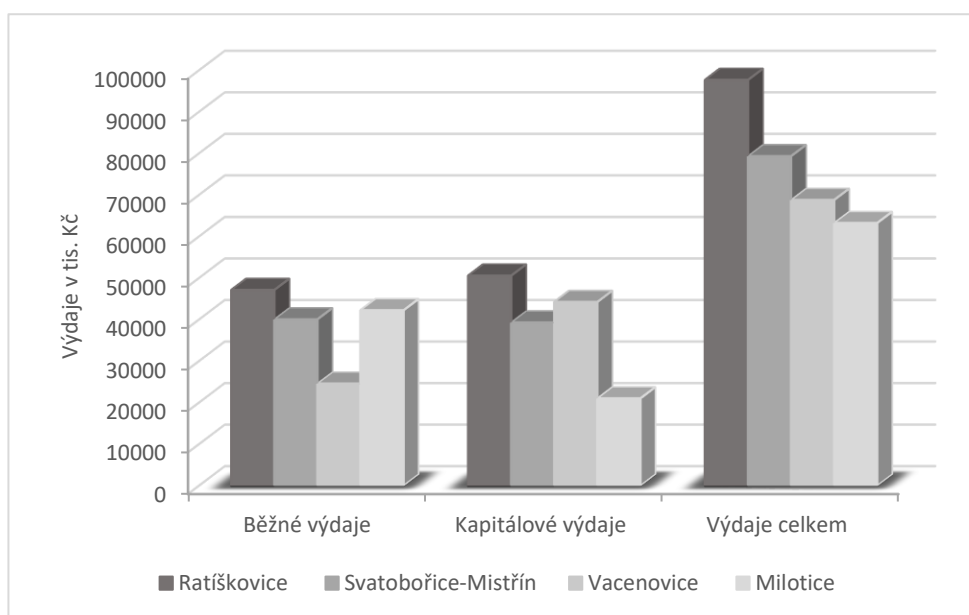
Program Podporované byty – Pečovatelský byt (dále B. j. 15 PB – PČB). V roce 2021 bylo největší položkou ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu, které dosahovaly téměř 10 mil. Kč, kdy největší část dotace v hodnotě 8 997 tis. Kč patřila B.j. 15 PB – PČB. Od Úřadu práce obec obdržela v roce 2021 dotace na mzdy ZŠ Vacenovice dětský klub a na mzdy veřejně prospěšných poplatníků. Další dotace, které obec obdržela jsou na výsadbu zeleně v obci Vacenovice, venkovní učebnu přírodních věd v ZŠ Vacenovice, finanční příspěvek na hospodaření v lesích, finanční příspěvek na zmírnění kůrovcové kalamity v lesích, vybavení kulturního domu ve Vacenovicích a kompenzační bonus za koronavirus.

7.1.4 Milotice

Skutečné příjmy obce představují kolísavý vývoj. Nejvyšší hodnota celkových příjmů byla v roce 2021 v částce 57 mil. Kč a nejnižší hodnotu dosahovala o rok dříve v roce 2020. Na celkové příjmy mají značný vliv daňové příjmy, které jsou skokově rostoucí. Opět největší zastoupení daňových příjmů má příjem ze všeobecných daní ze zboží a služeb v tuzemsku, kam spadá příjem z daně z přidané hodnoty. Dále to jsou příjmy z daní z příjmů právnických a fyzických osob, příjmy z místních poplatků a příjem z daně z nemovitých věcí. Z hlediska nedaňových příjmů má největší zastoupení příjem z vlastní činnosti, kde spadá příjem z poskytování služeb a příjem z pronájmu nebo pachtu ostatních nemovitých věcí a jejich částí. Kapitálové příjmy byly nejvyšší v roce 2021, kdy obec měla příjmy z prodeje pozemků v hodnotě 3 300 080 Kč. Druhou nejvíce podílející položkou na celkových příjmech jsou přijaté transfery. Obec má ve všech analyzovaných letech vysoké přílivy transferů. V roce 2020 a 2021 to byly převážně ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu, kde obec obdržela transfer na protipovodňová opatření v ceně 1 299 819 Kč, dále obec obdržela 322 584 Kč na výstavbu dětského hřiště a ze státního rozpočtu obdržela pro půdní vestavbu základní školy 788 993 Kč a z dotací Evropské unie pro půdní vestavbu základní školy obec získala 13 412 884 Kč. Z tohoto důvodu byly dotace v roce 2021 tak vysoké. Dále obec dostala investiční transfer od krajů na dýchací přístroje v hodnotě 98 tis. Kč.

7.2 Analýza výdajů

Nejvyšší celkové výdaje opět dosahovala obec Ratíškovice v celkové hodnotě 97 685 tis. Kč. Podíl běžných a kapitálových výdajů se v roce 2022 pohybuje v podobných hodnotách. V roce 2022 měly běžné výdaje vyšší než kapitálové obce Svatobořice-Mistřín a Milotice. V tomto roce nejvíce investovaly do rozvoje obce Ratíškovice a Vacenovice.

Obrázek 12 – Znázornění výdajů v roce 2022; vlastní zpracování

7.2.1 Ratíškovice

Skutečné výdaje celkem měly během zkoumaných let rostoucí vývoj. Nejvyšší výdaje byly v roce 2022, kdy dosahovaly hodnoty 97 mil. Kč. Struktura výdajů se v zásadě nemění, protože větší podíl na celkových výdajích mají běžné výdaje a zbylou část představují výdaje kapitálové. Pouze v roce 2022 hodnota kapitálových výdajů převýšila hodnotu běžných výdajů. Hodnota běžných výdajů se během let významně měnila, ale přetrvává zde stoupající trend. Na vývoji běžných výdajů se nejvíce podílí neinvestiční nákupy a související výdaje, kde největší podíl má drobný hmotný dlouhodobý majetek, elektrická energie, konzultační, poradenské a právní služby, služby peněžních ústavů, opravy a udržování a výdaje na dopravní územní obslužnost. Další velkou podílející se položkou jsou platy zaměstnanců v pracovním poměru. Největší zastoupení kapitálových výdajů má položka investiční nákupy a související výdaje, kde řadíme především pořízení dlouhodobého hmotného majetku, konkrétně staveb. Nejvyšší vynaložené kapitálové výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku byly v roce 2022, kdy především částka 30 mil. Kč byla použita na výstavbu nového bytového domu.

7.2.2 Svatobořice-Mistřín

Největší skutečné výdaje byly v roce 2020 a naopak nejmenší byly v roce 2021. Struktura výdajů se téměř nemění, protože více než padesátí procentní podíl na celkových výdajích mají běžné výdaje. Jenom v roce 2020 tomu bylo naopak. Hodnota běžných výdajů se

v průběhu let neměnila. Nejvyšší procentuální podíl na výdajích byl v roce 2021, kdy byl proveden převod 20 mil. Kč mezi běžnými účty obce v loňském roce. Největší výdaje měla obec u recyklace stavební suti, a to ve výši 912 tis. Kč, u svozu odpadu ve výši 577 tis. Kč, dále bylo potřeba opravit fasádu u Domu s pečovatelskou službou za 585 tis. Kč a obec také poskytla dar tornádem postiženým obcím ve výši 500 tis. Kč. Nejvyšší vynaložené kapitálové výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku byly v roce 2020, kdy se investovalo do zateplení a rekultivace Základní školy. K největším kapitálovým výdajům se řadí rekonstrukce místní komunikace K Vinohradům v hodnotě 6,6 mil. Kč, poté odkup pozemku, komunikace, chodníku, kanalizace a vodovodu v ulici Na Hraničkách za 1,89 mil. Kč, montáž veřejného osvětlení v ulici Hlavní v hodnotě 1,67 mil. Kč a obec také koupila Památník Internačního tábora za 1,34 mil. Kč.

7.2.3 Vacenovice

Skutečné celkové výdaje jsou u obce Vacenovice skokově rostoucí, kdy nejvyšší hodnoty dosahovaly v roce 2022. Pouze v roce 2020 byly běžné výdaje vyšší než kapitálové. V roce 2021 a 2022 představují větší část výdajů právě výdaje kapitálové. Běžné výdaje jsou postupně rostoucí až na hodnotu 25 mil. Kč v roce 2022. Největší položkou u běžných výdajů jsou platy zaměstnanců v pracovním poměru, energie, opravy a udržování. Kapitálové výdaje jsou nejvyšší v roce 2022, kdy dosahují 44 mil. Kč. Největší zastoupení kapitálových výdajů mají stavby, kde se budovalo parkoviště u Oázy, které vyšlo přes 3 mil. Kč a parkoviště č. 1 a 3 u Multifunkčního domu, které také stálo přes 3 mil. Kč. Proběhla také rekonstrukce Mateřské školy v hodnotě 6 mil. Kč. Byl vybudován nový tenisový kurt, který vyšel přes 5 mil. Kč. Dále do oblasti staveb je zařazeno nové dětské hřiště, které stálo přes 2 mil. Kč. Největší podíl na kapitálových výdajích v roce 2022 měla výstavba Multifunkčního domu a domovu pro seniory.

7.2.4 Milotice

Vývoj celkových výdajů byl ve zkoumaných letech kolísavý až v roce 2022 výrazně skokový. Celkové výdaje dosahují největší hodnoty 63 mil. Kč v roce 2022. Větší část výdajů v analyzovaných letech reprezentují výdaje běžné. Běžné výdaje v letech 2020 a 2021 mírně rostly až z roku 2021 na rok 2022 nastal nárůst téměř o 20 mil. Kč. Mezi velké položky běžných výdajů se řadí platy a neinvestiční nákupy, kde spadá nákup materiálu, úroky a ostatní finanční výdaje, nákup vody, paliv a energie, nákup služeb a ostatní nákupy. V roce 2022 se výrazně zvýšily nákupy ostatních služeb a ceny energií, a to způsobilo nárůst

běžných výdajů skoro o dvojnásobek. Kapitálové výdaje dosahovaly nejvyšší hodnoty v roce 2022. Jejich podíl na celkových výdajích postupně klesá. Kapitálové výdaje představují z 90 % investiční nákupy a souvisejícími výdaji, kde největší výdaje jsou vykazovány na pořízení dlouhodobého hmotného majetku, konkrétně budovy, haly a stavby.

7.3 Závěrečné zhodnocení analýzy peněžní účetní báze

Pro závěrečné zhodnocení analýzy peněžní účetní báze byla vytvořena tabulka č. 6 pro lepší přehlednost. Převážná část hodnot v tabulce dosahuje záporné hodnoty. Záporná hodnota představuje, že příjmy jsou vyšší než výdaje. Převážně v letech 2022 je tomu naopak, kdy výdaje u všech obcí převyšují příjmy. U analyzovaných obcí se zvýšili celkové výdaje kvůli nárůstu kapitálových výdajů. V Ratíškovcích se investovalo do výstavby nového bytového domu, inženýrských sítí Padělky, místní komunikace Baťovka a Zelničky, dále do dětského + workoutového hřiště. Ve Svatobořicích-Mistříně se investovalo do komunikace Hliník, výstavby parkoviště Na Dolině, rekonstrukce kanalizace, rekonstrukce veřejného osvětlení Na Chmelnici, Vrbátky, největší investicí byla místní komunikace s infrastrukturou na Předních dílech, dále se modernizoval a rozšířil sportovní areál u Základní školy. Ve Vacenovicích se investovalo do parkoviště u Oázy, dále parkoviště č. 1 a 3 u Multifunkčního domu, proběhla rekonstrukce Mateřské školy, byl vybudován nový tenisový kurt a dětské hřiště. Největší investicí, která se v roce 2022 uskutečnila v obci Vacenovice a způsobila, že jsou kapitálové výdaje tak vysoké je výstavba nového Multifunkčního domu a domovu pro seniory. V obci Milotice se investovalo do menších investic, kdy proběhla rekonstrukce veřejného osvětlení a dále se investovalo do péče o vzhled obce a veřejnou zeleň.

Tabulka 6 – Zhodnocení analýzy peněžní účetní báze

Obec	Financování (tis. Kč)		
	2020	2021	2022
Ratíškovice	-31 840	1 201	4 031
Svatobořice-Mistřín	-382	-10 104	2 350
Vacenovice	-15 723	-10 006	24 944
Milotice	-5 159	-17 274	7 448

Zdroj: Vlastní zpracování

Mezi největší položku příjmů se řadí daňové příjmy, kde největším příjmem je příjem daně z přidané hodnoty, příjem z daní z příjmů fyzických a právnických osob, dále příjem z místních poplatků z vybraných činností a služeb a příjem z majetkových daní kam řadíme příjem z daně z nemovitých věcí. Mezi příjmy z místních poplatků evidují obce nejčastěji

příjem z poplatku za obecní systém odpadového hospodářství a příjem z poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, příjem z poplatku ze psů, příjem z poplatku za užívání veřejného prostranství.

Mezi největší položku výdajů se řadí běžné výdaje, kde se zahrnuje především nákupy služeb, nákupy materiálu, nákupy vody, paliv a energie, dále platy zaměstnanců v pracovním poměru, povinné pojistné placené zaměstnavatelem a ostatní platby za provedenou práci. Další významnou položkou běžných výdajů jsou neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím.

Provedenou analýzu peněžní účetní báze hodnotím v analyzovaných letech kladně, protože obce investovaly do svého rozvoje a zlepšování občanské vybavenosti především pro své občany. Příčinou zdokonalování vzhledu obcí Mikroregionu Nový Dvůr je také rozvíjení turistického ruchu. V této oblasti má náš region turistům co nabídnout. Ojedinelost je znát především v cykloturistice, folkloru, lidové kultuře, vinařství, Ratiškovické železnici, Památníku muzea a internačního tábora ve Svatobořicích-Mistříně, Kostelu Božského Srdce Páně ve Vacenovicích, který je chráněn Památkovým úřadem a barokním zámekem v Miloticích. Toto je jen výčet zajímavostí a památek, které obce Mikroregionu nabízejí.

7.4 Závěrečné zhodnocení analýzy kapitálových výdajů

Obce Mikroregionu Nový Dvůr mají kapitálové výdaje vyšší. Z pozorovaných čtyř obcí v posledních třech letech byly zachyceny kapitálové výdaje nad 40 % v sedmi případech, nad 60 % pouze v jednom případě. Z toho vyplývá, že obce investují jen jednou za čas, kdy spoléhají na našetřené vlastní prostředky nebo že získají dotace. Takže v případě, že obec obdrží dotace a po letech šetření mají naspořeno vyšší množství vlastních prostředků, tak poté uskuteční větší investici. Obec Milotice má oproti ostatním obcím výrazně nižší kapitálové výdaje. V roce 2022 měla hodnotu kapitálových výdajů 33,23 % z celkových výdajů.

Tabulka 7 – Zhodnocení kapitálových výdajů v letech 2020-2022

Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích (v %)			
Obec	2020	2021	2022
Ratiškovice	36,00	44,62	51,76
Svatobořice-Mistřín	53,61	31,74	49,52
Vacenovice	33,27	51,75	64,29
Milotice	47,70	38,78	33,23

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výsledků analýz

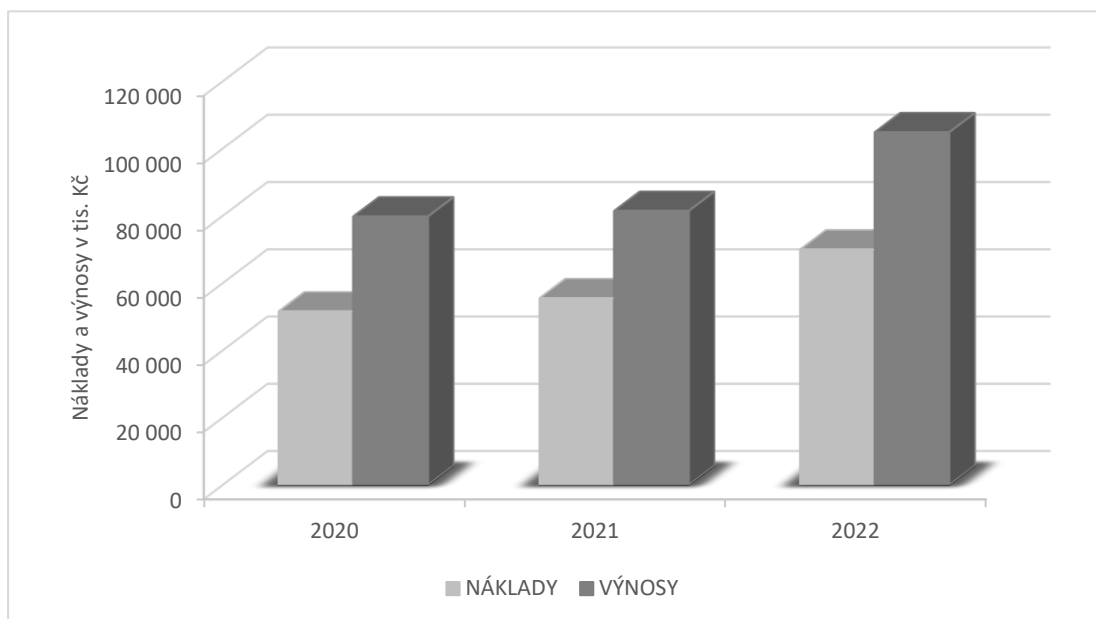
8 ANALÝZA AKRUÁLNÍ ÚČETNÍ BÁZE

Po provedení analýzy peněžní účetní báze, která se zabývala příjmy a výdaji obcí přichází na řadu se podívat na hospodaření obcí i z dalšího pohledu, a to akruálního. Proto bude následovat v této kapitole analýza akruální účetní báze, což je analýza z pohledu výsledku hospodaření, kdy se jedná o rozdíl mezi výnosy a náklady. Tato analýza bude podobně jako monitoring hospodaření obcí a analýza peněžní účetní báze realizována za poslední tři roky. Data jsou čerpány z účetních výkazů od jednotlivých obcí. Jako první bude následovat analýza výsledku hospodaření obcí Mikroregionu, kdy důležitým ukazatelem je kladný výsledek hospodaření, který je označován jako zisk a tento zisk potom obce dále využívají ke svému rozvoji. Je ovšem nutné si připomenout, že obce nejsou primárně zakládány za účelem dosahování zisku. Dále bude provedena analýza nákladů a výnosů obcí. Tabulky s výpočty se všemi ukazateli jsou součástí Přílohy II této diplomové práce.

8.1 Analýza výsledku hospodaření

8.1.1 Ratíškovice

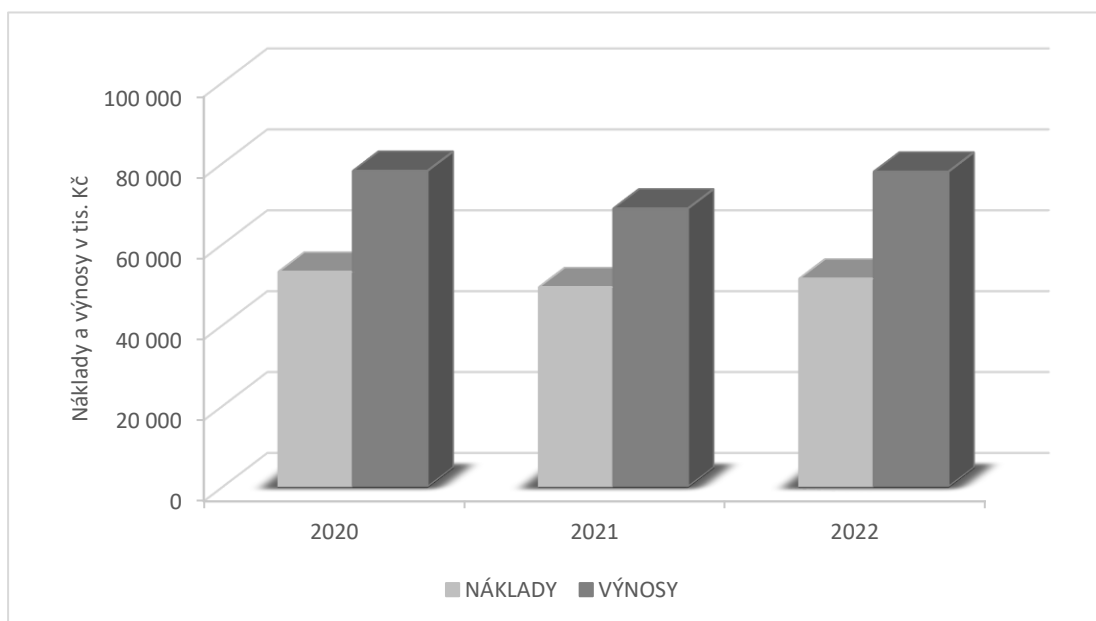
Obec Ratíškovice má výsledek hospodaření jen z hlavní činnosti, jelikož hospodářskou činnost nevykonává. Z analýzy výsledku hospodaření obce plyne, že obec každým rokem usiluje o zvyšování svého zisku. Pouze v roce 2021 zisk poklesl o 3 mil. Kč oproti roku předešlému. Toto bylo zapříčiněno každoročním zvyšování celkových výnosů. Jednotlivé náklady i výnosy ve všech zkoumaných letech setrvávají téměř shodné kromě finančních nákladů a výnosů v roce 2022, kde došlo k významnému nárůstu oproti roku minulému. Tato situace byla zapříčiněna prodejem cenných papírů v hodnotě 10 mil. Kč. Na obrázku je znázorněn vývoj nákladů a výnosů obce Ratíškovice v letech 2020–2022. Výsledek hospodaření obce je ve sledovaných letech proměnlivý. Ve všech letech výrazně výnosy převyšují náklady. V roce 2022 jsou výrazně vyšší výnosy, a to z důvodu nárůstu finančních výnosů a výnosů ze sdílených daní a poplatků.

Obrázek 13 – Vývoj nákladů a výnosů obce Ratíškovice v letech 2020-2022; vlastní zpracování

8.1.2 Svatobořice-Mistřín

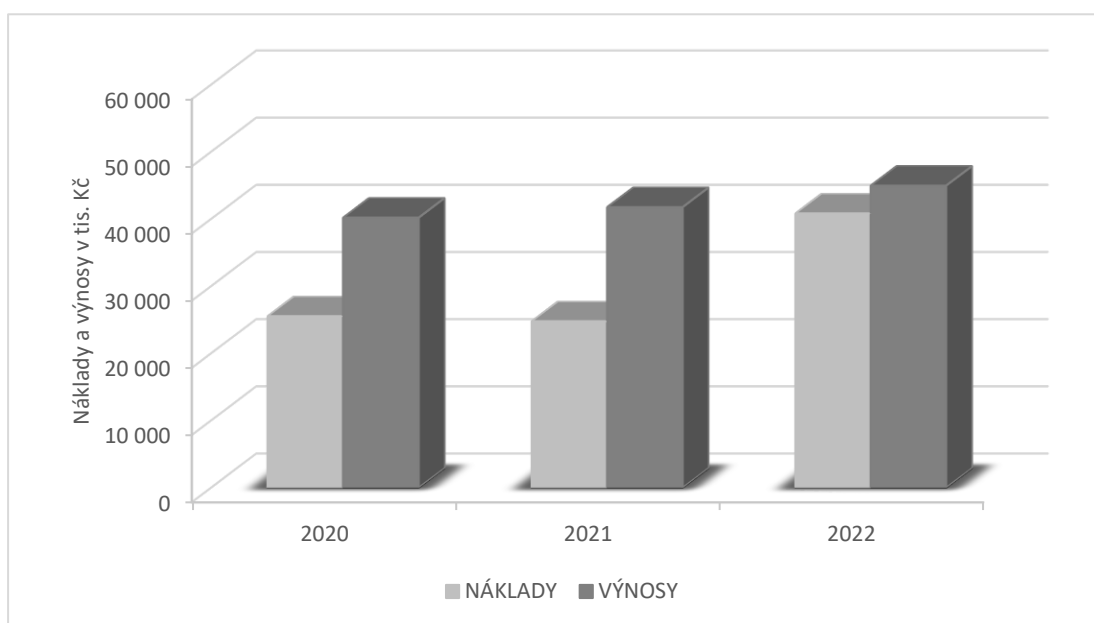
Obec Svatobořice-Mistřín má výsledek hospodaření pouze z hlavní činnosti. Na obrázku je znázorněn vývoj nákladů a výnosů obce Svatobořice-Mistřín v letech 2020–2022. Výsledek hospodaření byl ve všech analyzovaných letech kladný. V roce 2021 byl výsledek hospodaření nejnižší. Důvodem poklesu může být výrazný pokles výnosů z činnosti.

Obrázek 14 – Vývoj nákladů a výnosů obce Svatobořice-Mistřín v letech 2020-2022; vlastní zpracování

8.1.3 Vacenovice – hlavní činnost

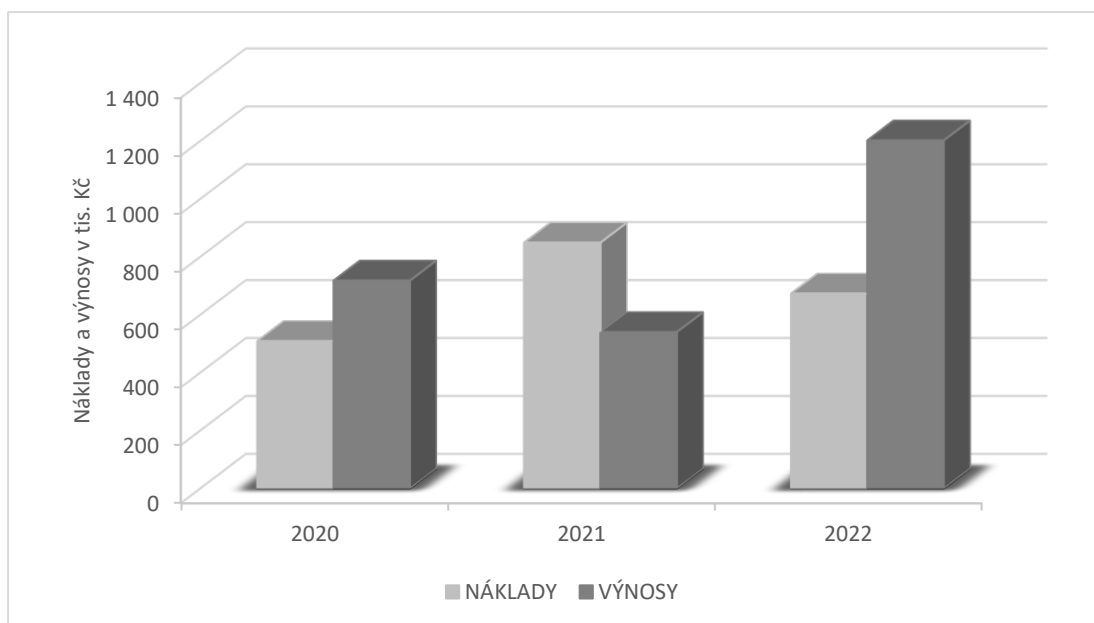
Obec Vacenovice jako jediná z Mikroregionu Nový Dvůr provozuje ke své hlavní činnosti i vedlejší (hospodářskou) činnost, ze které má výnosy i náklady. V grafu je znázorněn vývoj nákladů a výnosů z hlavní činnosti obce. Obec z hlavní činnosti každoročně produkuje kladný výsledek hospodaření. Nejvyšší hodnoty dosahoval výsledek hospodaření z hlavní činnosti v roce 2021. V letech 2020 a 2021 byl vývoj nákladů a výnosů téměř konstantní, ale v roce 2022 se náklady blížily na úroveň výnosů a obec dosáhla nízkého výsledku hospodaření oproti předchozím let. Důvodem nárůstu nákladů je nárůst nákladů na transfery a výnosů ze sdílených daní a poplatků.

Obrázek 15 – Vývoj nákladů a výnosů obce Vacenovice z hlavní činnosti v letech 2020-2022; vlastní zpracování

8.1.4 Vacenovice – hospodářská činnost

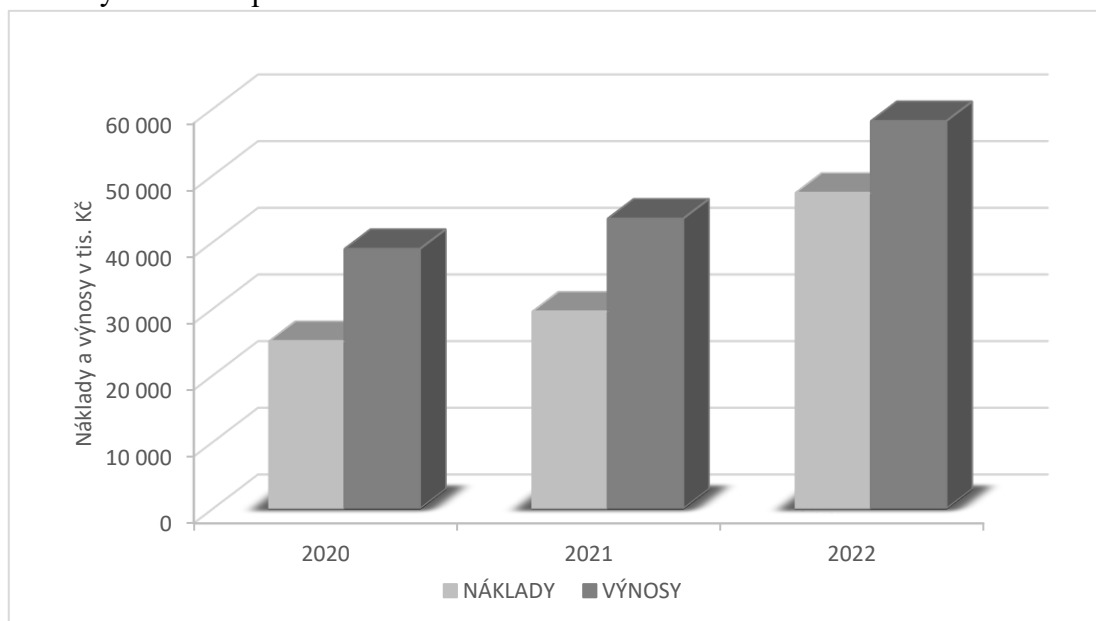
Graf představuje vývoj nákladů a výnosů z hospodářské činnosti. Do hospodářské činnosti zahrnujeme to, co není hlavní činností obce. Je to činnost ekonomická (měla by být zisková) a podléhá DPH. Celkové náklady převyšovaly celkové výnosy v roce 2021 a došlo tak k vykázání záporného výsledku hospodaření za rok 2021. V roce 2021 byly z účetnictví odepsány staré nevymahatelné pohledávky ve výši 170 000 Kč, proto byl výsledek hospodaření z této činnosti minusový. Z analýzy výsledku hospodaření obce z vedlejší činnosti vyplývá, že obec dosahovala kladný výsledek hospodaření v roce 2020 i 2022.

Obrázek 16 – Vývoj nákladů a výnosů z hospodářské činnosti obce Vacenovice v letech 2020-2022; vlastní zpracování

8.1.5 Milotice

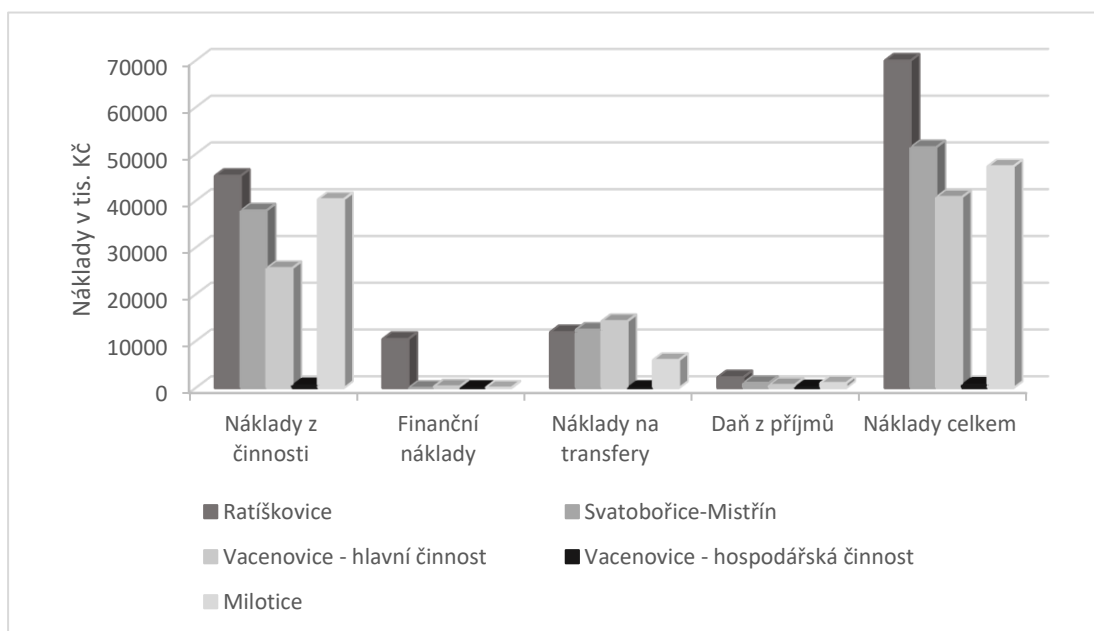
Obec Milotice eviduje náklady a výnosy pouze z činnosti hlavní. Obec vykazuje v prvních dvou zkoumaných letech mírný nárůst zisku, ale v posledním roce je vykázán zisk téměř o 3 mil. Kč nižší z důvodu nárůstu nákladů z činnosti v roce 2022, které ovlivnil nárůst ostatních služeb a také náklady na spotřebu materiálu. Graf představuje vývoj nákladů a výnosů obce Milotice ve zkoumaných letech. V roce 2022 byly kvůli výnosům z transferů a také z výnosů ze sdílených daní a poplatků vyšší celkové výnosy a také kvůli nárůstu nákladů z činnosti a nákladů na transfer byly vyšší i náklady, přesto obec dosahovala v roce 2022 kladného výsledku hospodaření.

Obrázek 17 – Vývoj nákladů a výnosů obce Milotice v letech 2020-2022; vlastní zpracování

8.2 Analýza nákladů

Největší podíl na celkových nákladech mají náklady z činnosti, kde se řadí spotřeba materiálu, spotřeba energie a ostatní služby. Tyto náklady měla nejvyšší v roce 2022 obec Ratíškovice. Finanční náklady a daň z příjmů se tolik nepodílí na celkových nákladech obcí. Náklady z hospodářské činnosti obce Vacenovice jsou pouze náklady z činnosti a daň z příjmů.

Obrázek 18 – Znázornění nákladů v roce 2022; vlastní zpracování

8.2.1 Ratíškovice

Z analýzy nákladů ve zkoumaných letech plyne, že se každým rokem náklady zvyšují. Celkové náklady produkují v průměru ze 70 % náklady z činnosti, kde spadá spotřeba materiálu, spotřeba energie, opravy a udržování, ostatní služby, a především mzdové náklady zaměstnanců a zákonné sociální pojištění. Největší položkou nákladů z činnosti v analyzovaných letech jsou odpisy dlouhodobého majetku. Největší výkyv nastal v roce 2022 u finančních nákladů, které se oproti roku 2021 zvýšily téměř o 15 %, a to bylo způsobeno prodejem cenných papírů a podílů v hodnotě 10 mil. Kč. Obec Ratíškovice má úvěry, ze kterých podle smlouvy o úvěru musí platit úroky, proto jsou finanční náklady tvořeny převážně úroky z úvěru. Náklady na transfery se v letech téměř nemění. Daň z příjmů se také pohybovala na stejné úrovni, jen v roce 2022 došlo k mírnému nárůstu.

8.2.2 Svatobořice-Mistřín

Největší položkou nákladů z činnosti jsou mzdové náklady, odpisy dlouhodobého majetku a ostatní služby. V roce 2020 byly náklady z činnosti nejvyšší, protože zde došlo k prodeji dlouhodobého hmotného majetku. Obec neeviduje žádný úvěr a neplatí žádné úroky, což lze vidět i na finančních nákladech, které jsou v analyzovaných letech nulové.

8.2.3 Vacenovice – hlavní činnost

Celkové náklady z činnosti hlavní mají kolísavý vývoj, kdy nejvyšší hodnoty 40 813 tis. Kč dosahují v roce 2022. Největší položkou podílející se na celkových nákladech jsou náklady z činnosti, kde spadá spotřeba materiálu, oprava a udržování, mzdové náklady, ostatní služby a odpisy dlouhodobého majetku. Finanční náklady narostly oproti roku 2021 o 292 tis. Kč, a to z důvodu platby úroků, které obec musí platit za dlouhodobé úvěry. V roce 2022 došlo také k nárůstu o téměř 22 % nákladů na transfery. Daň z příjmů v analyzovaných letech byla mírně rostoucí.

8.2.4 Vacenovice – hospodářská činnost

Celkové náklady z hospodářské činnosti dosahovaly nejvyšší hodnoty v roce 2021, kdy činily 849 tis. Kč. Bylo to z důvodu tvorby a zúčtování opravných položek a nákladů z vyřazených pohledávek. Mezi nákladové účty, o kterých zde obec účtuje se řadí těžba dřeva a péče o les (obec vlastní 125 ha lesa), odměna odborného lesního hospodáře, provoz kabelové televize a ½ mzdových nákladů jednoho pracovníka. Daň z příjmů byla nejvyšší v roce 2022, kdy dosahovala 126 tis. Kč.

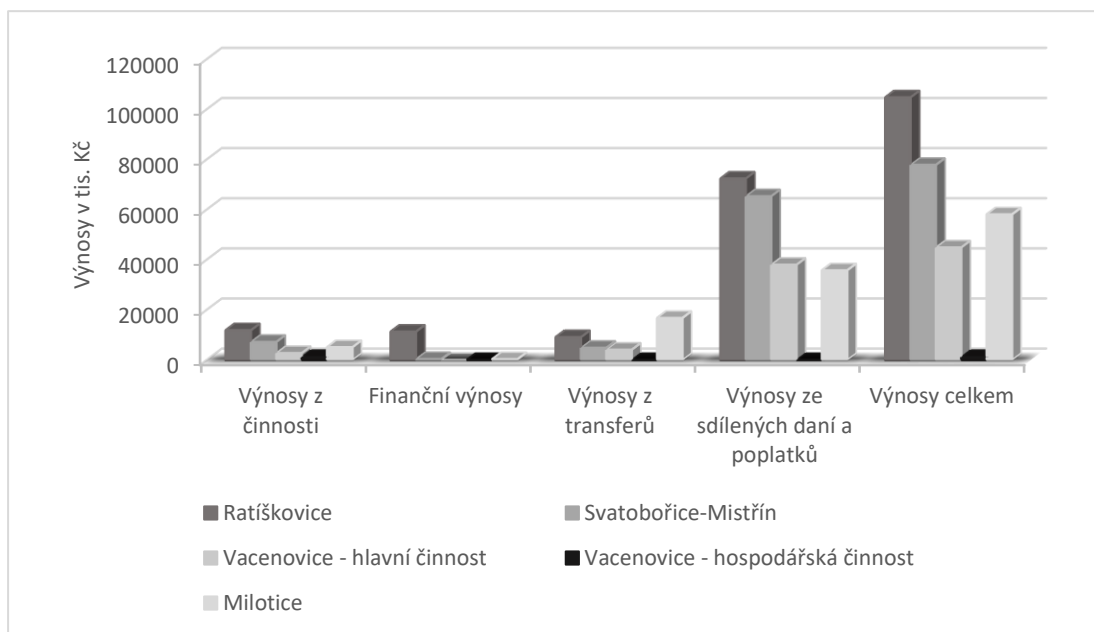
8.2.5 Milotice

Celkové náklady jsou v letech 2020 a 2021 mírně rostoucí a poté následuje v roce 2022 výrazné navýšení. Toto navýšení je způsobeno nárůstem nákladů z činnosti, kde došlo k výraznému nárůstu spotřeby materiálu a ostatních služeb oproti roku minulému. Položka náklady z činnosti je také nejvíce se podílející položkou na celkových nákladech. V roce 2022 také došlo k nárůstu nákladů vybraných místních vládních institucí na transfery o 2 mil. Kč oproti roku minulému.

8.3 Analýza výnosů

Největší podíl na celkových výnosech mají výnosy ze sdílených daní a poplatků, které v roce 2022 představuje v rozmezí 60–80 %. Výjimkou je obec Vacenovice, kde hospodářskou

činnost reprezentuje 100 % celkových výnosů. Mezi největší položky výnosů ze sdílených daní a poplatků se řadí výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických a právnických osob, výnosy ze sdílených majetkových daní a další zároveň nejvyšší položkou jsou výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty.

Obrázek 19 – Znázornění výnosů v roce 2022; vlastní zpracování

8.3.1 Ratíškovice

Výnosy celkem jsou ve zkoumaných letech rostoucí. Nejvíce se na celkových výnosech podílí výnosy ze sdílených daní a poplatků. Výnosy z transferů obsahují výnosy z titulu dotací, příspěvků, dávek, nenávratných finančních výpomocí, podpor či peněžních darů. Finanční výnosy se v roce 2022 zvýšily dokonce o 10 %, a to z důvodu výnosů z prodeje cenných papírů a podílů v hodnotě 10 mil. Kč.

8.3.2 Svatobořice-Mistřín

Nejvyšší hodnotu měly výnosy celkem v roce 2020, kdy dosahovaly 78 mil. Kč. V roce 2022 se celkové výnosy zvýšily o 9 mil. Kč z důvodu zvýšení výnosů ze sdílených daní a poplatků, konkrétně položky výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty. V roce 2020 měly finanční výnosy nejvyšší hodnotu z důvodu výnosů z přecenění reálnou hodnotou. V roce 2021 nastal pokles finančních výnosů o 5 % na hodnotu 89 tis. Kč, která připadala výnosům z dlouhodobého finančního majetku. Naopak v roce 2022 se finanční výnosy zvýšily o výnosové úroky v hrubé výši, které činily 282 tis. Kč a o výnosy z dlouhodobého finančního majetku v hodnotě 104 tis. Kč.

8.3.3 Vacenovice – hlavní činnost

Celkové výnosy jsou ve zkoumaných letech rostoucí. Na výnosech ze sdílených daní a poplatků, která představuje 75–85 % celkových výnosů, má největší podíl položka výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty, výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických a právnických osob a výnosy ze sdílených majetkových daní. Další podílející položkou na celkových výnosech jsou výnosy z transferů, konkrétně výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů. Finanční výnosy v analyzovaných letech klesaly až na hodnotu nula v roce 2022. Nejvíce podílející položkou v roce 2020 a 2021 na finančních výnosech byly výnosy z dlouhodobého finančního majetku. Mezi položky podílejících se na výnosech z činnosti jsou výnosy z prodeje služeb, výnosy z pronájmu a výnosy s místních poplatků.

8.3.4 Vacenovice – hospodářská činnost

V roce 2022 měly výnosy z činnosti o 662 tis. Kč vyšší hodnotu než v předcházejícím roce, a to z důvodu nárůstu výnosů z prodeje vlastních výrobků o 258 tis. Kč, dále přírůstkem výnosů z prodeje služeb o 44 tis. Kč, zvýšením výnosů z pronájmu o 98 tis. Kč, nárůstem jiných výnosů z vlastních výkonů o 25 tis. Kč a také přírůstkem ostatních výnosů z činnosti o 237 tis. Kč. Mezi výnosové (příjmové) účty se řadí prodej dřeva, poplatky koncových uživatelů kabelové televize, zveřejňování reklamy v kabelové televizi a hlášení místním rozhlasem, vodné ze sklepů pod kostelem a pronájem lešení, odpadových kontejnerů, velkoplošného stanu, stolů a lavic. Dále se zde účtuje o zřízení věcných břemen, prodej zboží (reklamní předměty), doprava traktorem a nákladním automobilem, nájem ubytovacího zařízení (v současné době občany Ukrajiny) a odměny za zpětný odběr elektrozařízení (odpadové hospodářství).

8.3.5 Milotice

Celkové výnosy jsou v analyzovaných letech skokově rostoucí. Výnosy z činnosti byly nejvyšší v roce 2021 z důvodu výnosů z prodeje pozemků. Z důvodu ostatních finančních výnosů byly také v roce 2020 výrazně vyšší finanční výnosy oproti analyzovaným letem. Výnosy z transferů narostly téměř o 18 % v roce 2022 z důvodu nárůstu výnosů vybraných místních vládních institucí z transferů. Největší podíl na celkových výnosech mají výnosy ze sdílených daní a poplatků, kde se nejvíce podílí výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty, výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických a právnických osob a také výnosy ze sdílených majetkových daní.

8.4 Závěrečné zhodnocení analýzy akruální účetní báze

Z tabulky vyplývá, že každá obec má různé výsledky hospodaření z toho důvodu, že každá obec má jiné výnosy i náklady. Ratíškovice jsou největší obcí Mikroregionu Nový Dvůr, proto také mají nejvyšší kladný výsledek hospodaření. Oproti tomu obec Milotice patří k těm menším obcím Mikroregionu, proto také tomu odpovídá i výše kladného výsledku hospodaření. Většina obcí neprovozuje žádnou hospodářskou (vedlejší) činnost, proto jsou náklady a výnosy jenom z činnosti hlavní. Pouze obec Vacenovice provozuje hospodářskou činnost a má tak výnosy i náklady a poté i výsledek hospodaření z hospodářské činnosti. Obce vykazují v každém roce kladný výsledek hospodaření. Výjimkou je obec Vacenovice, která v roce 2021 vykazovala z hospodářské činnosti ztrátu v celkové výši 309 tis. Kč. To je zapříčiněno odepsáním starých nevymahatelných pohledávek z účetnictví ve výši 170 tis. Kč. U obce Ratíškovice a Svatobořice-Mistřín nastal v roce 2021 pokles výsledku hospodaření běžného období oproti roku minulému. Oproti tomu obce Vacenovice a Milotice zaznamenaly tento pokles výsledku hospodaření v roce 2022. Důvodem poklesu výsledku hospodaření je především to, že obce část kladného výsledku hospodaření použily ke svému rozvoji.

Tabulka 8 – Zhodnocení analýzy akruální účetní báze (Vlastní zpracování)

Výsledek hospodaření běžného období (tis. Kč)			
Obec	2020	2021	2022
Ratíškovice	28 232	25 947	34 852
Svatobořice-Mistřín	24 949	19 450	26 423
Vacenovice (hlavní činnost)	14 678	16 991	4 137
Vacenovice (vedlejší činnost)	209	-309	529
Milotice	13 827	13 934	10 761

9 FINANČNÍ ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ

Po provedení analýzy z pohledu peněžní účetní báze a také aktuální účetní báze, ve kterých si obce vedly obstojně bude následovat i finanční analýza poměrových ukazatelů. Jako vhodné poměrové ukazatele pro finanční analýzu byly vybrány ukazatele likvidity a zadluženosti. Likvidita je schopnost obce transformovat svá aktiva na peněžní prostředky a všechny závazky jimi pokrýt zavčas s nízkými náklady. Likvidita podává veřejnosti informace o schopnosti územního samosprávného celku dostát svým závazkům. Z ukazatele likvidity budou vypočítány všechny tři stupně. Prvně bude vypočítána peněžní likvidita, dále bude následovat pohotová likvidita, a nakonec výpočet likvidity běžné. Ukazatel zadluženosti charakterizuje finanční úroveň územního samosprávného celku, dále ukazuje krytí jeho aktiv cizími zdroji. Z tohoto ukazatele bude spočítána celková zadluženost obcí a výpočet koeficientu samofinancování. Dále bude také vypočítán u obcí poměr dluhu k celkovým skutečným příjmům, kdy tento ukazatel nabízí poměření výše zadlužení obce k velikosti skutečných příjmů. Dalším zkoumaným ukazatelem bude také ukazatel autarkie, který je pro veřejný sektor specifický. Zadluženost i likvidita jsou klíčovými ukazateli pro hodnocení finanční situace územního samosprávného celku. Finanční analýza poměrových ukazatelů bude podobně jako předešlé analýzy realizována za poslední tři roky. Tabulky s výpočty se všemi ukazateli jsou součástí Přílohy II této diplomové práce.

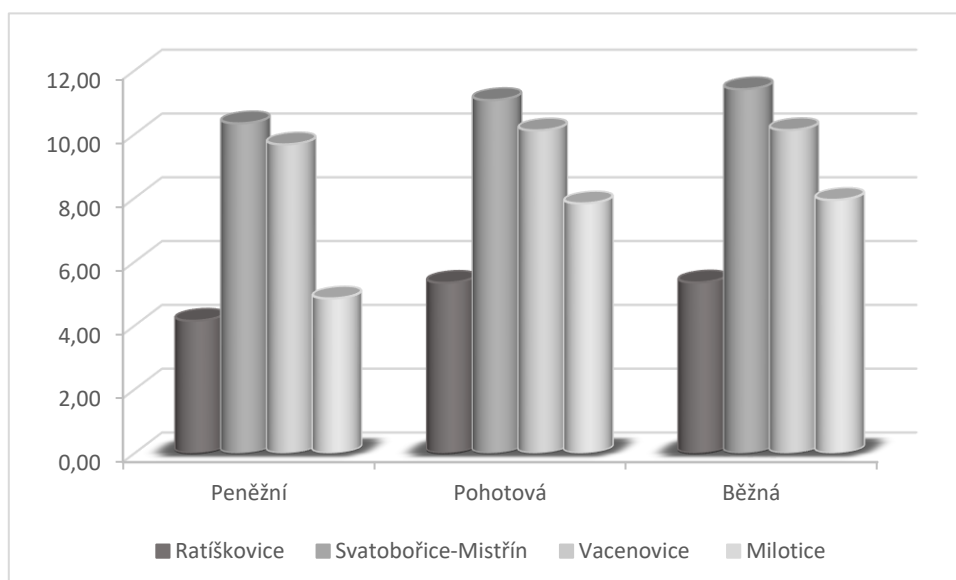
9.1 Ukazatel likvidity

Peněžní likvidita (likvidita 1. stupně) dosahuje v roce 2022 nejvyšší hodnoty 10,34 u obce Svatobořice-Mistřín. Tento vysoký ukazatel znázorňuje, že je obec schopna pokrýt své závazky téměř okamžitě.

Výpočet pohotové likvidity (likvidity 2. stupně) není nutno upravovat o nedobytné pohledávky, protože o těchto obce neúčtují na rozvahových účtech, ale přesunují je na účty podrozvahové, k tomuto účelu určené. Korekce krátkodobých pohledávek představuje opravné položky k pohledávkám a jiným pohledávkám z hlavní činnosti, které se vytváří u pohledávek po splatnosti. Pro výpočet pohotové likvidity byly u obcí použity hodnoty netto, které jsou již o opravné položky poníženy. Vysoké hodnoty dosahuje opět obec Svatobořice-Mistřín, kdy tato hodnota činila 11,07 v roce 2022. To označuje, že obec Svatobořice-Mistřín je schopna jednotku krátkodobých závazků pokrýt 11,07 jednotkami pohotových oběžných aktiv a znázorňuje tak svou pohotovost a důvěru pro své věřitele. Obec Vacenovice také dosahovala vyšších hodnot.

Ukazatel běžné likvidity (likvidity 3. stupně) znázorňuje kolikrát jsou obce schopny vyhovět svým věřitelům, pokud všechny oběžná aktiva přemění na hotovost. Vyšších hodnot ukazatele likvidity 3. stupně má opět obec Svatobořice-Mistřín a Vacenovice. Tento vysoký ukazatel představuje, že obce jsou schopny jednotku krátkodobých závazků pokrýt několika jednotkami oběžných aktiv.

Jak můžeme vidět z grafu, hodnoty ukazatele pohotové a běžné likvidity dosahují velice podobných hodnot. Toto je zapříčiněno hodnotou zásob, která má velký vliv na ukazatel likvidity. U zkoumaných územních samosprávných celků je hodnota zásob nižší a tím dochází k bezvýznamnému rozdílu mezi stavem finančního majetku a pohotového oběžného majetku.

Obrázek 20 – Ukazatel likvidity v roce 2022; vlastní zpracování

9.1.1 Ratíškovice

Peněžní likvidita u obce Ratíškovice dosahuje nižších hodnot a pohybuje se v rozmezí 3,40–4,51. Kdy nejvyšší hodnoty dosahovala v roce 2020. Pohotová likvidita dosahovala nejvyšší hodnotu 5,34 v roce 2022.

9.1.2 Svatobořice-Mistřín

Peněžní likvidita (likvidita 1. stupně) u obce Svatobořice-Mistřín dosahuje velice vysokých hodnot v roce 2021 a také 2022. Tyto hodnoty se pohybují v rozmezí 10,34–13,10 oproti roku 2020, kdy hodnota peněžní likvidity činila 3,17. Pohotová likvidita se pohybuje v rozmezí 4,16–13,82. Ukazatel běžné likvidity se pohybuje téměř ve shodných hodnotách. Obec Svatobořice-Mistřín je nejvíce likvidní obcí.

9.1.3 Vacenovice

Likvidita 1. stupně obce Vacenovice nabývá značně vysokých hodnot ve zkoumaných letech. Hodnoty se pohybují v rozhraní 9,68–13,34 a překračují doporučenou hodnotu. Obec je také schopna pokrýt své závazky okamžitě. Do budoucna by vysoká hodnota ukazatele peněžní likvidity mohla svědčit o neefektivním využití peněžních prostředků. Obec Vacenovice nabývá poměrně vysokých hodnot pohotové likvidity ve všech analyzovaných letech.

9.1.4 Milotice

Peněžní likvidita zkoumaného územního samosprávného celku nabývá nižších hodnot ve zkoumaných letech oproti ostatním obcím Mikroregionu. K doporučené hodnotě se obec přibližuje v roce 2020, kdy hodnota ukazatele dosahovala 0,87. V roce 2020 byly vyšší krátkodobé závazky než krátkodobý finanční majetek oproti ostatním analyzovaným roků, kde výrazně vyšších hodnot nabýval krátkodobý finanční majetek. Obec je ve všech letech schopna pokrýt své krátkodobé závazky okamžitě. Pohotová a běžná likvidita dosahuje téměř stejných hodnot, které se pohybují v rozmezí 1,70–11,15.

9.2 Ukazatel zadluženosti

Jako první ukazatel zadluženosti je spočítána celková zadluženost. Na ukazatel zadluženosti má vliv i majetek pořízený na leasing, ale tento majetek žádná z obcí nevlastní. Poté je vypočten koeficient samofinancování, který představuje vyšší hodnoty ve zkoumaných letech u všech obcí. I přesto, že jsou obce mírně zadluženy, tak tento ukazatel dosahuje vysokých hodnot. Jako kontrolu správného výpočtu je možno považovat, že součet koeficientu samofinancování a ukazatele míry celkové zadluženosti se vždy rovná 1. Vzhledem k předešlým výpočtům není nutné dále zkoumat míru zadluženosti vlastního kapitálu ani úrokové krytí. Ale je vhodné si u obcí znázornit poměr dluhu k celkovým skutečným příjmům. Většina obcí má vysoký zůstatek na dohadných účtech pasivních, které se během příštího roku vypořádají, proto dohadné účty pasivní nejsou v analýze započítány.

9.2.1 Ratíškovice

Ukazatel celkové zadluženosti se v analyzovaných letech postupně snižuje. Příčinou je pokles dlouhodobého úvěru, dlouhodobé přijaté zálohy na transfery a položky dodavatelé. Obec dosahuje největší hodnoty 6,25 % celkové zadluženosti v roce 2020. Koeficient samofinancování dosahuje poměrně vysokých hodnot, i když je obec Ratíškovice více

zadluženou obcí z Mikroregionu. Podíl cizích zdrojů na celkových skutečných příjmech se pohybuje do hodnoty 20 %. To je z velké části zapříčiněno větším množstvím cizích zdrojů, kdy nejvyšší položkou cizích zdrojů jsou dlouhodobé úvěry.

9.2.2 Svatobořice-Mistřín

Ukazatel celkové zadluženosti v analyzovaných letech dosahuje velice nízké hodnoty a označuje, že obec není skoro vůbec zadlužena a usiluje o krytí svých výdajů pomocí vlastních zdrojů, které jsou z velké části tvořeny přebytkem příjmů nad výdaji. K tomuto přebytku přispívají také menší mírou příjmy z daní z nemovitých věcí a místní poplatky z vybraných činností a služeb. Příčinou poklesu zadluženosti z roku 2020 na rok 2021 je pokles krátkodobé přijaté zálohy na transfer a také pokles daní z příjmů. Obec má nejnižší míru celkové zadluženosti ze zkoumaných obcí Mikroregionu. Z důvodu velmi nízké míry zadluženosti je koeficient samofinancování značně vysoký. Obec Svatobořice-Mistřín oproti ostatním obcím neeviduje žádný dlouhodobý úvěr v analyzovaných letech. Z vybraných účtů obec eviduje pouze účet 459 ostatní dlouhodobé závazky. Velikost poměru dluhu k celkovým skutečným příjmům je zanedbatelný.

9.2.3 Vacenovice

Ukazatel zadluženosti se v analyzovaných letech rapidně zvyšuje. Příčinou je zvyšování dlouhodobého úvěru, který byl brán na postavení nového Multifunkčního domu a domovu pro seniory. Vyšší zadluženost z důvodu nabytí dlouhodobého úvěru na Multifunkční dům a domov pro seniory nemá vliv na další rozvoj obce. V roce 2020 a 2021 je vzhledem k nízké míře zadluženosti koeficient samofinancování vysoký a v roce 2022 se kvůli dlouhodobému úvěru hodnota navýšila. Ovšem obec si stále vede dobře, protože velikost poměru vlastního kapitálu na celkových aktivech je stále vysoký. Poměr dluhu k celkovým skutečným příjmům je v roce 2020 nulový, protože obec nezaznamenává žádné dlouhodobé závazky. V roce 2021 si obec čerpala úvěr přes 3 mil. Kč a dále v roce 2022 obec čerpala dlouhodobý úvěr ve výši 27 mil. Kč. Z důvodu dlouhodobého úvěru je podíl cizích zdrojů na celkových příjmech v roce 2022 téměř 62 %.

9.2.4 Milotice

Velikost celkové zadluženosti obce Milotice se pohybuje v rozmezí 5,67–7,45 %. V roce 2022 nastal pokles zadluženosti, kdy důvodem poklesu mohl být pokles přijaté zálohy na transfery a pokles daně z příjmů. Z důvodu nižší míry zadluženosti je koeficient

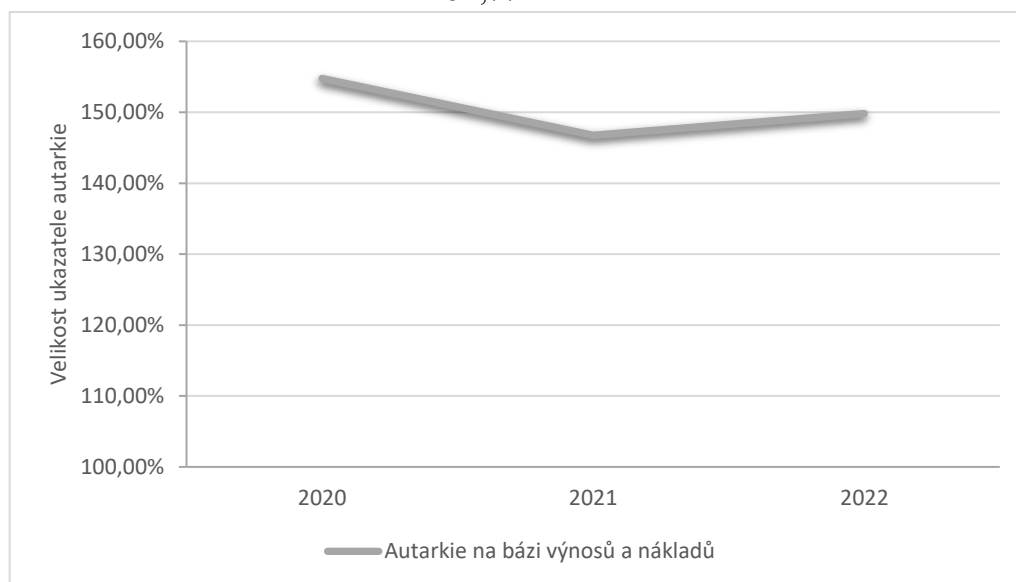
samofinancování vysoký. Obec Milotice není moc zadlužena a usiluje o financování výdajů vlastními prostředky. K přebytku obce Milotice částečně přispívají i příjmy z prodeje majetku. Podíl cizích zdrojů na celkových příjmech je zanedbatelný. Obec Milotice má velké množství vlastních zdrojů, kdy nejvyšší položkou cizích zdrojů jsou dlouhodobé úvěry, které obec postupně splácí.

9.3 Ukazatel autarkie

Výpočet ukazatele autarkie na bázi výnosů a nákladů byl proveden pomocí nákladů a výnosů z hlavní činnosti územních samosprávných jednotek. Doporučená hranice je stanovena alespoň 100 %. Pozitivní výsledné hodnoty ve vybraném období jsou pro obce známkou soběstačnosti. Obce ve všech analyzovaných letech vykázaly kladný hospodářský výsledek z hlavní činnosti. Z toho plyne, že výnosy převyšují náklady z hlavní činnosti obcí, neboť všechny hodnoty se ve vybraných letech nachází nad hranicí 100 %.

9.3.1 Ratíškovice

Ukazatel dosahuje ve všech analyzovaných letech výsledku nad doporučeným minimem. Jak lze odvodit z grafu, tak nejpříznivějšího výsledku ukazatel autarkie dosáhla obec v prvním sledovaném roce s hodnotou 154,77 %.

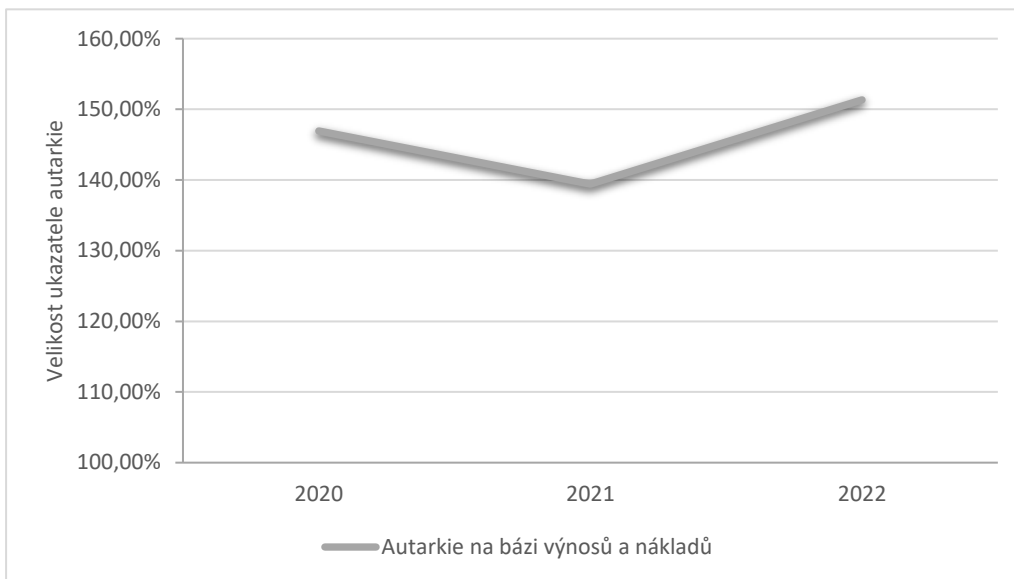

Obrázek 21 – Ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů (Vlastní zpracování)

9.3.2 Svatobořice-Mistřín

Ukazatel autarkie ve všech sledovaných letech dosahuje výsledků nad doporučeným minimem. Nejvyšší míru soběstačnosti obec dosáhla v posledním sledovaném roce s výslednou hodnotou 151,34 %. Vývoj zjištěných hodnot ukazatele autarkie má kolísavý

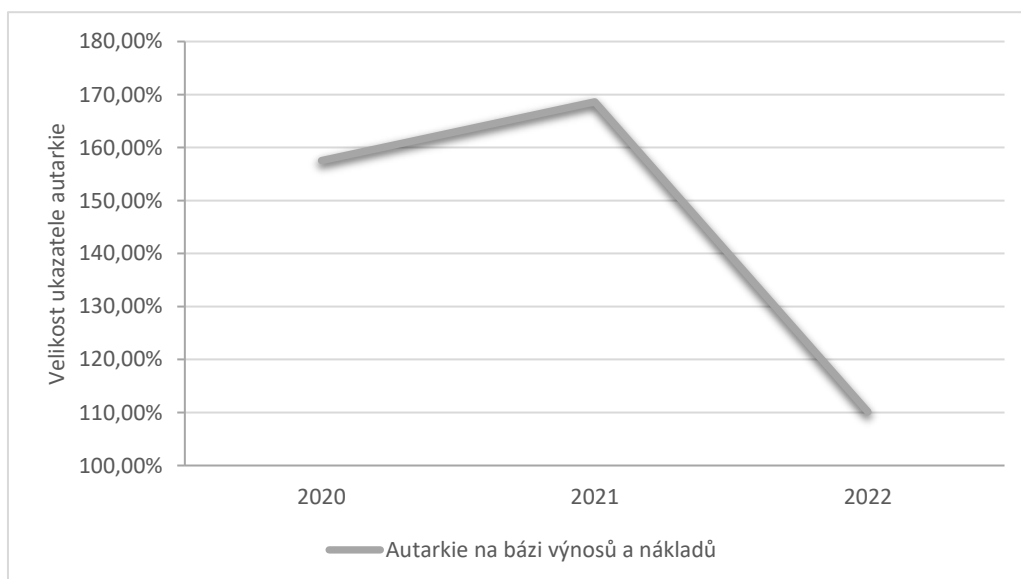
charakter, ale v posledních letech hodnoty stoupají, jak lze vypožorovat z následujícího grafu.

Obrázek 22 – Ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů (Vlastní zpracování)

9.3.3 Vacenovice

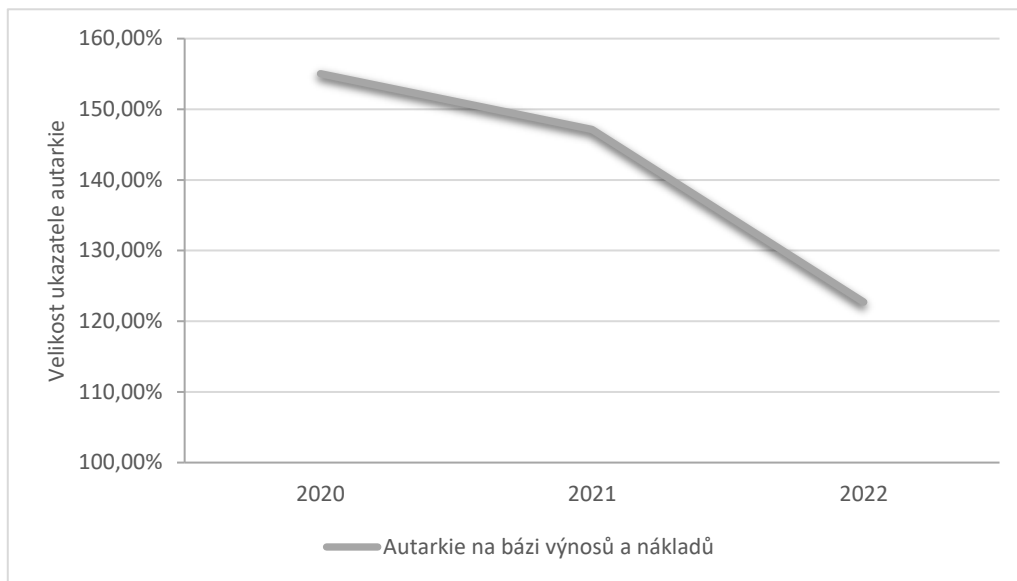
Ukazatel autarkie v roce 2020 a 2021 dosahuje výrazně vyšších hodnot nad doporučenou stanovenou hranici alespoň 100 %. V roce 2022 ukazatel oproti předešlým letům značně poklesl, ale přesto dosahoval hodnoty nad 100 %. Tento pozitivní výsledek je pro obec Vacenovice známkou soběstačnosti ve vybraném období. Nejvyšší hodnoty 168,63 % dosahoval ukazatel v roce 2021. Vývoj zjištěných hodnot lze vypožorovat z následujícího grafu, kdy ukazatel autarkie má zpočátku rostoucí charakter, ale v posledním roce hodnota výrazně poklesla z důvodu poklesu výsledku hospodaření.

Obrázek 23 – Ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů (Vlastní zpracování)

9.3.4 Milotice

Kladné výsledné hodnoty jsou pro obec Milotice známkou soběstačnosti. Z výsledných hodnot nad úroveň 100 % lze usoudit, že výnosy převyšují náklady z hlavní činnosti obce ve všech analyzovaných letech. Nejvyšší výsledek ukazatele autarkie dosáhla obec v prvním sledovaném roce s výslednou hodnotou 155,04 %. V následujících letech následoval pokles hodnot.

Obrázek 24 – Ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů (Vlastní zpracování)

9.4 Závěrečné zhodnocení finanční analýzy poměrových ukazatelů

Jako první ukazatel byl zkoumán ukazatel peněžní likvidity, která by se měla pohybovat v doporučených hodnotách 0,2–0,5. K těmto hodnotám se přiblížila pouze obec Milotice v roce 2020. Obce dosahují vysokých hodnot ukazatele peněžní likvidity a jsou tak schopny krýt své závazky okamžitě. Nižších hodnot tohoto ukazatele dosahují obce Ratíškovice a Milotice, a naopak výrazně vyšších hodnot nabývají obce Svatobořice-Mistřín a Vacenovice.

Druhým zkoumaným ukazatelem je pohotová likvidita, která by měla dosahovat doporučených hodnot v rozmezí 1–1,5. Všechny obce výrazně převyšují tyto doporučené hodnoty. Pouze obec Milotice se v roce 2020 k doporučené hodnotě blížila.

Třetím a zároveň posledním ukazatelem likvidity je běžná likvidita. Doporučená hodnota ukazatele se pohybuje v rozmezí 1,5–2,5. Většina obcí výrazně převyšují oběžná aktiva nad krátkodobými závazky.

Zkoumané obce jsou zadluženy maximálně do 10 %. Pouze u obce Vacenovice v roce 2022 dosahovala celková zadluženost 12,14 %. Je to z důvodu nárůstu dlouhodobého úvěru, který

byl čerpán na výstavbu nového Multifunkčního domu a domovu pro seniory. Nejmenší celkovou zadluženost eviduje obec Svatobořice-Mistřín.

Dalším zkoumaným ukazatelem byl výpočet koeficientu samofinancování. U všech analyzovaných obcí byla značná převaha vlastního kapitálu nad cizími zdroji. Každá z obcí ve zkoumaných letech měla koeficient samofinancování vyšší než 90 %. Pouze u obce Vacenovice klesla hodnota pod 90 % v roce 2022 z důvodu nabytí dlouhodobého úvěru. Vysoká míra vlastního kapitálu reprezentuje, že obce krom malých úvěrů se snaží financovat své výdaje z vlastních prostředků, které si obstarají přebytkem (převaha příjmů nad výdaji).

Dále bylo vhodné zobrazit poměr dluhu k celkovým skutečným příjmům. Největší množství cizích zdrojů eviduje obec Ratíškovice. Naopak nejmenší podíl cizích zdrojů zaznamenává obec Svatobořice-Mistřín a Milotice. Obec Vacenovice měla nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele v roce 2022 kvůli velkému dlouhodobému úvěru.

Posledním ukazatelem byl ukazatel autarkie, kdy výpočet u obcí byl proveden pomocí nákladů a výnosů z hlavní činnosti obcí. U všech zkoumaných obcí se nacházel ukazatel nad doporučeným minimem 100 %. Tento pozitivní výsledek je pro obce známkou soběstačnosti.

10 SHRNUÍ ANALYTICKÉ ČÁSTI A DOPORUČENÍ PRO OBCE

Tato kapitola je věnována závěrečnému shrnutí analytické části a jednotlivým doporučením pro obce Mikroregionu Nový Dvůr. Je určena také jako podklad pro následující kapitolu, která se zabývá návrhem zlepšení hospodaření ve vybraných obcích Mikroregionu Nový Dvůr.

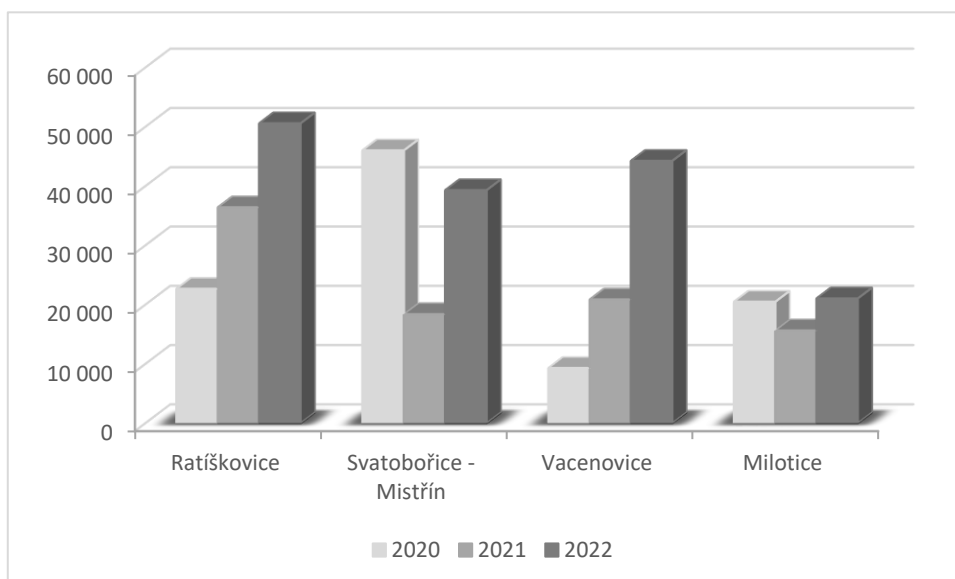
Nejprve byla provedena analýza monitoringu hospodaření v obcích Mikroregionu Nový Dvůr. Z této analýzy byly důležité tři monitorující ukazatele, kterými jsou podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, pravidlo rozpočtové odpovědnosti a běžná likvidita. Obce si vedly příznivě a ani jedna ze zkoumaných obcí nepřekročila stanovenou hodnotu ukazatele podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům. Pravidlo rozpočtové odpovědnosti by nemělo přesáhnout zákonem stanovenou hranici 60 %. K této hranici se blížila v roce 2022 obec Vacenovice. Pokud by hodnota ukazatele běžné likvidity byla nižší než jedna, tak by to vypovídalo o obci, že není schopna splatit své krátkodobé závazky a dostala by se tak do platební neschopnosti. Žádná z analyzovaných obcí se neocitá pod hodnotou 1.

Z analýzy monitoringu hospodaření v obcích Mikroregionu Nový Dvůr dále plyne, že obec Svatobořice-Mistřín jako jediná z analyzovaných obcí nemá žádný dlouhodobý úvěr. Investiční akce obec plánuje vždy tak, aby byly „ufinancovatelné“ z vlastních zdrojů s tím, že obec i velmi aktivně vyhledává různé dotační programy a příležitosti. Obec plánuje v tomto roce investovat především do občanské vybavenosti a rozpočtované investice činí celkem 45 300 tis. Kč. V procesu jsou již parkoviště na ulicích Příční a Zelničky. Z důvodu velké částky vyhrazené na investice bych obci doporučila zvážit financování některých projektů prostřednictvím cizích zdrojů. Vzhledem k tomu, že je rozpočet na letošní rok sestaven jako deficitní není obci doporučeno si brát dlouhodobý úvěr nyní a navýšit tím zadlužení, ale jedná se o radu spíše do budoucna.

Dále následovala analýza peněžní účetní báze, kdy hlavním ukazatelem jsou příjmy obcí, které převyšují výdaje. Obce nemají moc příležitostí ovlivnit příjmy, neboť daňové příjmy jsou obcím stanoveny podle rozpočtového určení daní, proto se nabízí v této skupině například upravit výši místních poplatků nebo zvýšit koeficient pro daň z nemovitých věcí, který je dán obcím podle počtu obyvatel a je možnost ho o nějakou hranici navýšit. Mezi místní poplatky u obcí Mikroregionu Nový Dvůr spadá poplatek za užívání veřejného prostranství, ze psů a poplatek za svoz komunálního odpadu, kdy některé poplatky byly v pozorovaných letech zrušeny. Velikost těchto poplatků si stanoví každá obec sama ve

svých obecně závazných vyhláškách. Při navýšení poplatku za psa je potřeba brát ohled i na obyvatele obce, aby navýšení poplatku bylo pro občany akceptovatelné. Je nutné podotknout, že tyto místní poplatky jsou zanedbatelnou částkou vzhledem k celkovým příjmům obcí. U obce Ratíškovice se pohybovala velikost místních poplatků na celkových příjmech v průměru 0,89 %, u obce Svatobořice-Mistřín to bylo v průměru 2,07 %, u obce Vacenovice se jednalo v průměru o 3,25 % a obec Milotice měla velikost místních poplatků na celkových příjmech v průměru 1,82 %. Pro účely návrhové části diplomové práce nás zajímají především kapitálové výdaje.

Pro lepší znázornění kapitálových výdajů ve zkoumaných letech byl vytvořen graf, který znázorňuje vývoj kapitálových výdajů v tisících Kč. Z celkových výdajů nás pro účely návrhové části diplomové práce zajímají kapitálové výdaje. Z analýzy plyne, že obce Mikroregionu Nový Dvůr dbají o spokojenost svých občanů a usilují o zvelebování obce, kdy o tom vypovídají i jejich kapitálové výdaje. Kapitálové výdaje obcí dosahují poměrně vysokých hodnot, kdy v roce 2022 u většiny obcí tvořily tyto výdaje více než 50 %. V posledních dvou letech do svého rozvoje méně investovala obec Milotice, kdy podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích se pohybuje něco málo přes 30 %. Jak z grafu níže vyplývá ostatní obce dosahují výrazně vyšších hodnot ve srovnání s obcí Milotice. Z tohoto důvodu bych obci Milotice doporučila zvážit kapitálovou investici. Po komunikaci se zástupcem obce jsem se dozvěděla, že se obec v posledních několika letech potýká s problémem nedostatečné kapacity v mateřských školkách. Z tohoto důvodu bude obci vypracován v návrhové části návrh v podobě kapitálové investice do bývalé školky na Rafandě.

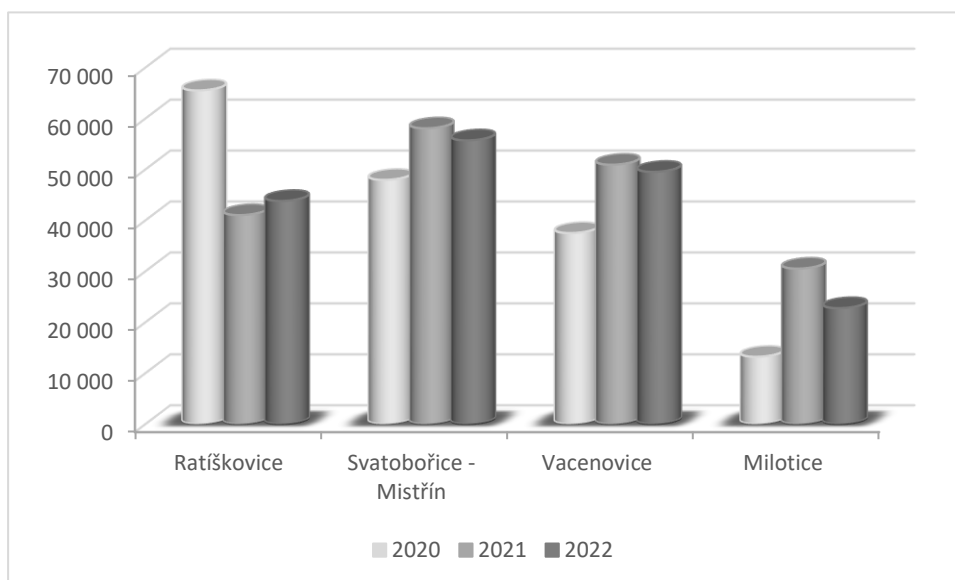

Obrázek 25 – Vývoj kapitálových výdajů v letech 2020-2022 (v tis. Kč); vlastní zpracování

Po analýze peněžní účetní báze následovala analýza akruální účetní báze, kdy se jedná o analýzu z pohledu výsledku hospodaření, tedy rozdíl mezi výnosy a náklady. Důležitým ukazatelem pro tuto analýzu byl kladný výsledek hospodaření, který označujeme jako zisk. Ovšem je potřeba si připomenout, že obce nejsou zakládány za účelem dosažení zisku. Většina obcí neprovozuje žádnou hospodářskou činnost, proto jsou náklady a výnosy jenom z činnosti hlavní. Pouze obec Vacenovice provozuje hospodářskou činnost a má tak výnosy i náklady a poté i výsledek hospodaření z hospodářské činnosti. Analyzované obce ve všech letech dosahují kladného výsledku hospodaření a tento kladný výsledek se dále snaží použít pro svůj rozvoj. Pouze obec Vacenovice v roce 2021 vykazuje ztrátu z hospodářské činnosti z důvodu odepsání starých nevymahatelných pohledávek z účetnictví ve výši 170 tis. Kč.

Poslední analytickou částí byla finanční analýza poměrových ukazatelů, kde byly vybrány ukazatele likvidity, zadluženosti a autarkie na bázi výnosů a nákladů. Obce dosahují vysokých hodnot ukazatele peněžní likvidity a jsou tak schopny krýt své závazky okamžitě. Pohotová likvidita značně převyšuje doporučené hodnoty a obce tím ukazují svou pohotovost a jistotu pro věřitele. Posledním ukazatelem likvidity je běžná likvidita. U všech obcí výrazně převyšují oběžná aktiva nad krátkodobými závazky, proto tento ukazatel nedosahuje rizikové hodnoty. Obce jsou v analyzovaných letech minimálně zadluženy. Z důvodu nárůstu dlouhodobého úvěru obec Vacenovice zaznamenala vyšší zadlužení. Ovšem toto zadlužení nemá žádný vliv na chod a další rozvoj obce. Nejmenší celkovou zadluženost eviduje obec Svatobořice-Mistřín. Dalším ukazatelem byl výpočet koeficientu samofinancování. U všech zkoumaných obcí byla významná převaha vlastního kapitálu nad cizími zdroji. Dále bylo vhodné zobrazit poměr dluhu k celkovým skutečným příjmům, kdy největší množství cizích zdrojů eviduje obec Ratíškovice, proto bych také obci nedoporučovala si brát další úvěr a zvyšovat tím zadlužení. Jako poslední ukazatel byl zkoumán ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů, který dosahoval výsledků nad doporučeným minimem 100 %.

Z provedené analýzy dále vyplynulo, že obce mají nadměrné zůstatky na svých základních běžných účtech. Proto jsou i oběžná aktiva výrazně vyšší než krátkodobé závazky. Obce se tolik nezadlužují, protože si nemusí brát krátkodobé úvěry. Toto působí na ukazatel běžné likvidity, který vykazuje značně vyšších hodnot. Zůstatky základních běžných účtů územních samosprávných celků jsou v analyzovaných letech znázorněny pro lepší přehlednost v grafu níže.

Obrázek 26 – Vývoj zůstatků na základním běžném účtu územních samosprávných celků v letech 2020-2022 (v tis. Kč); vlastní zpracování

Obce disponují s vysokým množstvím peněžních prostředků na svých bankovních účtech. Nejvyšší zůstatky na běžném účtu oproti ostatním obcím má ve zkoumaných letech obec Svatobořice-Místřín. Jedná se o evidenci volných prostředků nezapojených v rozpočtu obce. Obec vždy myslí na to, aby neohrozila finanční stabilitu obce (např. v případě, že by obec dotaci nedostala a musela by vše zaplatit tzv. „ze svého“). Stejně tak sestavuje i svůj rozpočet, aby byly příjmy lehce „podhodnocené“ a výdaje zase lehce „nadhodnocené“. Jak vyplývá i z účetních výkazů obce, tak obec poslední roky nezapojuje buď žádné vlastní prostředky nebo jen zlomek svého plánovaného financování. Právě díky tomuto obec již několik let eviduje volné finanční prostředky nezapojené v rozpočtu. Proto bych jako doporučení pro obec zahrnula, aby peněžní prostředky ponížené o nějakou rezervu na nečekané příhody umístila na lépe úročeném produktu. Za analyzované roky bylo naspořeno velké množství peněz, které nebyly zhodnocovány žádným bankovním produktem. Úrokové zhodnocení třeba na spořicíh účtech by sice nepřineslo takové příjmy jako na jiných produktech, ale určitě by došlo k lepšímu zhodnocení peněžních prostředků než na bankovních účtech, kde jsou finance nyní. Proto v návrhové části diplomové práce bude vypracován návrh pro obec Svatobořice-Místřín ve formě vhodného způsobu zhodnocení peněz jinak než na svém bankovním účtu.

V hospodaření obcí Ratíškovice a Vacenovice nebyly nalezeny žádné závažné problémy, kterým by bylo potřeba se dále věnovat, proto také budou z návrhové části tyto obce vyloučeny.

11 NÁVRH ZLEPŠENÍ HOSPODAŘENÍ VYBRANÝCH OBCÍ MIKROREGIONU NOVÝ DVŮR

Předposlední kapitola se zabývá vypracováním návrhů pro zlepšení hospodaření ve vybraných obcích Mikroregionu Nový Dvůr. Tato kapitola navazuje na realizovanou analýzu v obcích Mikroregionu a vychází z předcházející kapitoly shrnutí analytické části a doporučení pro obce. Analýza hospodaření obcí Mikroregionu v letech 2020–2022 dopadla nad mé očekávání a plyne z ní, že si obce vedou velice dobře. Obce usilují zejména o investování do občanské vybavenosti. Z důvodu neobjevení se vážných problémů v hospodaření jednotlivých obcí bude realizován návrh zabývající se rozvojem a zlepšení občanské vybavenosti pro obec Milotice a další návrh bude zpracován formou lepšího zhodnocení peněžních prostředků pro obec Svatobořice-Mistřín než na bankovních účtech, kde jsou finance nyní. Toto zhodnocení financí bude mít taky vliv na další rozvoj obce, neboť peníze, které bude mít obec zhodnoceny o úrok může dále investovat do svého dalšího rozvoje. Tyto návrhy pro jednotlivé obce budou sloužit, jako podklady pro zastupitelstvo obcí.

Obce měly dostatek finančních prostředků na financování a krytí svých výdajů, proto si nemusely brát žádné úvěry a půjčky. Pouze obec Vacenovice přijala dlouhodobý úvěr na Multifunkční dům a dům pro seniory, který taky způsobil nárůst zadluženosti obce. Ovšem největší zadluženost eviduje obec Ratíškovice, která má celkem dva dlouhodobé úvěry, kdy jeden je na výstavbu nového bytového domu a druhý byl přijat na výstavbu aktivního centra. Tyto obce také dosahovaly vysokých hodnot kapitálových výdajů, proto jsou tyto dvě obce z návrhu vyloučeny.

Cílem návrhů je především zdokonalení životní úrovně v analyzovaných obcích. Zastupitelstvo bere na vědomí hodnotu svých voličů a usiluje ve svém rozvojovém strategickém dokumentu obce o vybudování takového prostředí, které je příjemné pro obyvatele, v němž chtějí trávit svůj volný čas a uspokojovat své potřeby. Vzhledem k tomu, že rozpočty obcí nejsou stále schopny financovat velké projekty, jsou doporučení zejména taková, která nezpůsobí vysoký nárůst zadluženosti obcí a budou tak pro ně finančně přijatelná.

11.1 Projekt Milotice

Obec Milotice se řadí k menším obcím Mikroregionu Nový Dvůr. Obec se dlouhodobě potýká s problémem nedostatečné kapacity mateřských školek. V předešlém roce obec oslovila skupina maminek, které požádaly o řešení této situace. Po společné schůzce maminek a obce se dohodli, že obec přezkoumá možné varianty, jak by bylo možné kapacitu mateřské školky navýšit. Dohodli se na několika cestách, jak tento problém vyřešit, ale z většiny řešení postupně sešlo. Na schůzi se řešilo například dočasné navýšení kapacity v současných prostorách mateřské školky, vybudování nových prostor v budově základní školy, tělocvičně i ubytovně. Po těchto uvažováních zbyly nakonec jenom cesty dvě. Ta první je nová výstavba (případně přístavba) v prostorách areálu školy. Vzhledem k tomu, že je do budoucna v plánu výstavba nové lokality k bydlení v oblasti Závistí, tak se této variantě obce do budoucna nevyhne. Druhou variantou se nabízí oprava části prostor bývalé školky na Rafandě. Pokud by obec nyní uvažovala s první variantou, tak by se jednalo o dlouhou cestu, protože výstavba nové mateřské školky skrze vyřízení stavebního povolení, získání případných dotací a vyřízení dlouhodobého úvěru by trvalo dlouhé období a akutní problém by to vyřešilo v řádu několika let. Toto řešení by bylo nyní pro obec finančně neúnosné. Proto bych doporučovala obci zvážit možnost varianty druhé, kterou je oprava části prostor bývalé školky na Rafandě. Tento záměr je relativně jednoduše realizovatelný, nejrychlejší a nejlevnější.

11.1.1 Počáteční údaje

Aktiva celkem v roce 2022 (Brutto hodnota): 407 214 tis. Kč

Cizí zdroje v roce 2022: 16 792 tis. Kč

Krátkodobé závazky v roce 2022: 4 756 tis. Kč

Výsledek hospodaření v roce 2022: 10 761 tis. Kč

Plánované celkové výdaje na rok 2023: 49 155 tis. Kč

Plánované kapitálové výdaje na rok 2023: 17 735 tis. Kč

Obec Milotice v průběhu analyzovaných let vykazovala kladné výsledky hospodaření. V roce 2020 a 2021 obec vykazovala přebytkový rozpočet, ale v roce 2022 vykázala schodkový rozpočet ve výši 7 447 tis. Kč. Na rok 2023 plánuje deficitní rozpočet, příjmy jsou prozatím plánovány v hodnotě 47 660 tis. Kč a výdaje v hodnotě 49 155 tis. Kč. Obec zatím neplánuje žádné kapitálové příjmy ani přijaté transfery. Obec předpokládá, že schodek

rozpočtu bude financovat zůstatkem na účtu z roku 2022. Roční splátka úvěru ve výši 260 tis. Kč je u České spořitelny.

11.1.2 Použití vlastních zdrojů

Obec Milotice v roce 2020 a 2021 dosahovala přebytkového rozpočtu, pouze v roce 2022 byl rozpočet deficitní. Výsledek hospodaření měla obec v analyzovaných letech kladný. Největšího zisku obec dosáhla v roce 2021 ve výši 13 934 tis. Kč. Obec pro rok 2023 plánuje velmi nízké kapitálové výdaje, proto navrhuji obci zvážit další investici ve formě opravy bývalé mateřské školky na Rafandě. Na opravu bývalé mateřské školky malá obec Milotice není schopna z rozpočtu ušetřit. Obec počítá na tuto investici s evropskými financemi, tedy především s penězi Integrovaného regionálního operačního programu (dále jen „IROP“), nebo s prostředky určenými na tento typ opravy z rozpočtu ministerstva školství nebo financí. IROP poskytuje dotace na zlepšení kvality života v regionech. Je to jeden z operačních programů, přes který se v České republice rozdělují peníze poskytnuté z evropských fondů, konkrétně z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Takto získaná dotace není automatický nárok a podmínky často nepasují na konkrétní potřeby školky této obce. Jedná se o obtížně splnitelné termíny, požadavky na stupeň připravenosti toho, co se smí, a naopak nesmí opravovat či rozšiřovat. Vzhledem k těmto obtížně splnitelným podmínkám budeme uvažovat se situací, že by obec tuto dotaci na opravu neobdržela, tak by nebylo vhodné tuto investici hradit pomocí vlastních zdrojů. Z provedené analýzy plyne, že čistě vlastní prostředky na takovou investici obec nemá, tak přichází na řadu uvažovat i o financování prostřednictvím cizích zdrojů.

11.1.3 Použití cizích zdrojů

Obec má jeden dlouhodobý úvěr u České spořitelny. V roce 2022 Milotice uhradila splátku ve výši 260 tis. Kč. Pokud by obec přemýšlela o úvěru na opravu a rekonstrukci bývalé školky, bylo by vhodné vzít si úvěr ve výši 4 000 tis. Kč se splátkami ve výši 480 tis. Kč ročně.

Pokud by byla přijata tato varianta, tak by se celkové výdaje obce zvýšili na 53 155 tis. Kč, podíl kapitálových výdajů na celkových výdajů by se tak oproti 33 % v roce 2022 zvýšil na 40 % v roce 2023. Nedoporučovala bych si v této době brát vyšší dlouhodobý úvěr, aby se hospodaření obce nedostalo do problémů. Celková aktiva v roce 2022 vykazovala obec v hodnotě 407 214 tis. Kč, kdy výše dlouhodobého majetku dosahovala 369 300 tis. Kč. Pokud budeme přemýšlet o navýšení dlouhodobého majetku ve výši kapitálových výdajů,

konkrétně v hodnotě 17 735 tis. Kč. Dále nastane zvýšení kapitálových výdajů ve výši úvěru v hodnotě 4 000 tis. Kč. Hodnota oběžných aktiv bude použita z roku 2022, kdy jejich brutto hodnota činí 37 914 tis. Kč. Brutto hodnota aktiv by poté v roce 2023 mohla dosáhnout výše 428 949 tis. Kč.

Tabulka 9 – Hodnota aktiv celkem pro rok 2023

Položka	Hodnota v tis. Kč
Dlouhodobý majetek v roce 2022	369 300
Zvýšení o kapitálové výdaje	17 735
Zvýšení o kapitálové výdaje ve výši úvěru	4 000
Oběžná aktiva v roce 2022	37 914
Aktiva brutto celkem v roce 2023	428 949

Zdroj: Vlastní zpracování podle vlastních výpočtů

V roce 2022 obec Milotice vykázala cizí zdroje ve výši 16 792 tis. Kč, jejichž součástí jsou dlouhodobé úvěry v hodnotě 260 tis. Kč. Do konce roku má obec termín splatnosti dosavadního úvěru, kdy jí zbývá doplatit 260 tis. Kč. Pokud budeme brát v úvahu výši úvěru 4 000 tis. Kč, tak by se zvýšila plánovaná výše splátky o 480 tis. Kč na celkovou hodnotu 740 tis. Kč. Hodnotu ostatních závazků zachováme z roku 2022, kdy celkové cizí zdroje činily 16 792 tis. Kč a od této hodnoty je odečtena výše dlouhodobého úvěru 260 tis. Kč, kdy získáváme hodnotu 16 532 tis. Kč ostatních závazků ve výši roku 2022. Po veškerých úpravách by hodnota cizích zdrojů činila 20 052 tis. Kč.

Tabulka 10 – Hodnota cizích zdrojů pro rok 2023

Položka	Hodnota v tis. Kč
Úvěr v roce 2022	260
Plánovaná výše splátky	-260
Přijetí úvěru v roce 2023	4 000
Výše splátky	-480
Ostatní závazky ve výši roku 2022	16 532
Cizí zdroje v roce 2023	20 052

Zdroj: Vlastní zpracování podle vlastních výpočtů

Po úpravách by poté ukazatel podílu cizích zdrojů na celkových aktivech vzrostl na hodnotu 4,67 %, což je stále pozitivní. V roce 2022 velikost tohoto ukazatele dosahovala hodnoty 4,12 %. I když se hodnota cizích zdrojů mírně zvýšila, tak přesto se nepřibližovala ke kritické hodnotě 25 %.

11.1.4 Dopady do budoucna

Obce nynější dlouhodobý úvěr splatí poslední splátkou v roce 2023. Vzhledem k tomu, že obec úvěr splatí a nebude mít v následujících letech dva, doporučila bych obci úvěr v hodnotě 4 000 tis. Kč zvážit. Toto zadlužení by bylo pro obec kladné především v oblasti jejího rozvoje a vyřešení tak problému s mateřskou školkou ihned. To by mělo i pozitivní vliv na výši kapitálových výdajů, které by se po této změně zvýšili o 6,77 % na úroveň 40 %. V uplynulých letech obec dosahovala kladného výsledku hospodaření i přebytkového rozpočtu, kromě roku 2022. Jestliže by obec zvážila navrhovaná doporučení, pak by její kapitálové výdaje oproti minulým letům vzrostly.

Pro lepší rozhodování obce, pro jakou banku se rozhodnout a kde si vzít dlouhodobý úvěr jsou vybrány čtyři největší banky s počtem klientů, které nabízí úrokovou sazbu následující:

1. Česká spořitelna – 6,24 % p. a.
2. Československá obchodní banka – 6,54 % p. a.
3. Komerční banka – 6,19 %
4. Raiffeisen banka – 6,29 %

Varianta 1

Jako první varianta je vybrána banka Česká spořitelna. Jedná se o banku, kde má obec vedené veškeré své finance. V tomto případě, že je obec dlouholetým klientem, tak by mohla banka nabídnout i levnější úrokovou sazbu, která činí 6,24 % p. a. Umořovací plán splácení úvěru s úrokovou sazbou 6,24 % p. a. by byl následující.

Tabulka 11 – Umořovací plán splácení úvěru pro obec Milotice u České spořitelny (v Kč)

ROK	Anuita	Úrok	Úmor	Stav dluhu
0	x	x	x	4 000 000
1	480 000	249 600	230 400	3 769 600
2	480 000	235 223	244 777	3 524 823
3	480 000	219 949	260 051	3 264 772
4	480 000	203 722	276 278	2 988 494
5	480 000	186 482	293 518	2 694 976
6	480 000	168 167	311 833	2 383 143
7	480 000	148 708	331 292	2 051 851
8	480 000	128 035	351 965	1 699 886
9	480 000	106 073	373 927	1 325 959
10	480 000	82 739	397 261	928 698
11	480 000	57 951	422 049	506 649
12	480 000	31 615	448 385	58 264
13	61 900	3 636	58 264	0

Zdroj: Vlastní zpracování

Varianta 2

Druhou variantou je dlouhodobý úvěr u Československé obchodní banky, která nabízí nejvyšší úrokovou sazbu ve výši 6,54 % p. a. To zapříčinilo i nejvyšší poslední splátku v hodnotě 210 234 Kč v posledním 13. roce.

Tabulka 12 – Umořovací plán splácení úvěru pro obec Milotice u Československé obchodní banky (v Kč), vlastní zpracování

ROK	Anuita	Úrok	Úmor	Stav dluhu
0	x	x	x	4 000 000
1	480 000	261 600	218 400	3 781 600
2	480 000	247 317	232 683	3 548 917
3	480 000	232 099	247 901	3 301 016
4	480 000	215 887	264 113	3 036 903
5	480 000	198 614	281 386	2 755 517
6	480 000	180 211	299 789	2 455 728
7	480 000	160 604	319 396	2 136 332
8	480 000	139 716	340 284	1 796 048
9	480 000	117 461	362 539	1 433 509
10	480 000	93 751	386 249	1 047 260
11	480 000	68 491	411 509	635 751
12	480 000	41 578	438 422	197 329
13	210 234	12 905	197 329	0

Varianta 3

Jako třetí varianta se jeví nejvýhodnější, jelikož Komerční banka by mohla nabídnout úrokovou sazbu ve výši 6,19 % a tím by poslední splátka v posledním roce byla nejnižší ze všech nabízených variant.

Tabulka 13 – Umořovací plán splácení úvěru pro obec Milotice u Komerční banky (v Kč)

ROK	Anuita	Úrok	Úmor	Stav dluhu
0	x	x	x	4 000 000
1	480 000	247 600	232 400	3 767 600
2	480 000	233 214	246 786	3 520 814
3	480 000	217 938	262 062	3 258 752
4	480 000	201 717	278 283	2 980 469
5	480 000	184 491	295 509	2 684 960
6	480 000	166 199	313 801	2 371 159
7	480 000	146 775	333 225	2 037 934
8	480 000	126 148	353 852	1 684 082
9	480 000	104 245	375 755	1 308 327
10	480 000	80 986	399 014	909 313
11	480 000	56 286	423 714	485 599
12	480 000	30 059	449 941	35 658
13	37 865	2 207	35 658	0

Zdroj: Vlastní zpracování

Varianta 4

Poslední nabízenou variantou je Raiffeisen banka, která po Komerční bance nabízí nejnižší úrokovou sazbu ve výši 6,29 % p. a. V posledním roce činí splátka 86 129 Kč.

Tabulka 14 – Umořovací plán splácení úvěru pro obec Milotice u Raiffeisen banky (v Kč)

ROK	Anuita	Úrok	Úmor	Stav dluhu
0	x	x	x	4 000 000
1	480 000	251 600	228 400	3 771 600
2	480 000	237 234	242 766	3 528 834
3	480 000	221 964	258 036	3 270 798
4	480 000	205 733	274 267	2 996 531
5	480 000	188 482	291 518	2 705 013
6	480 000	170 145	309 855	2 395 158
7	480 000	150 655	329 345	2 065 813
8	480 000	129 939	350 061	1 715 752
9	480 000	107 921	372 079	1 343 673
10	480 000	84 517	395 483	948 190
11	480 000	59 641	420 359	527 831
12	480 000	33 201	446 799	81 032
13	86 129	5 097	81 032	0

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečné zhodnocení variant

Podle umořovacích plánů jednotlivých variant s ročními splátkami ve výši 480 tis. Kč bude obec Milotice platit dlouhodobý úvěr po dobu 13 let a je jedno, jakou variantu si zvolí. Je potřeba si říci, že právě úroky ovlivní náklady a tím i výsledek hospodaření na dalších 13 let. Nejnižší úrokovou sazbu aktuálně nabízí Komerční banka ve výši 6,19 % p. a. Pokud by si obec nechtěla brát úvěr u jiné banky než u České spořitelny, kde má veškeré své finance, pak by úroková sazba byla o něco vyšší. Pomocné výpočty jednotlivých variant jsou součástí Přílohy III této diplomové práce. Jednotlivé splátky mají vliv na výši výdajů, které bude obec povinna platit. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům zůstane i přes získání dalšího úvěru velmi nízký. Obec si vede velmi dobře s ukazatelem likvidity, tudíž by úhrada těchto splátek neměla být problémem.

11.1.5 Navrhované změny

Navrhovanou a doporučovanou změnou pro obec Milotice je zvážení investice do opravy bývalé školky na Rafandě. Tuto investici by mohla obec hradit vlastními zdroji a schválenými dotacemi nebo prostřednictvím dlouhodobého úvěru ve výši 4 000 tis. Kč. Návrh bude předložen zastupitelstvu obce a závisí na něm, jak s tímto návrhem naloží.

11.1.6 Časová analýza návrhu

Obci Milotice v řešení problému, kam umístit malé děti do školy a navýšit tak kapacitu školek v obci místo toho, aby rodiče vozili děti do vzdálenějších vesnic byla navržena oprava bývalé školky. Tato investice do školky by způsobila i nárůst podílu kapitálových výdajů k celkovým výdajům. Obci bylo doporučeno hradit tuto investici vlastními zdroji v případě, pokud jí bude přidělena dotace. Pokud obec dotaci neobdrží byl sestaven umořovací plán, aby obec mohla tuto investici hradit cizími zdroji. Obci bylo navrženo vzít si dlouhodobý úvěr v hodnotě 4 000 tis. Kč s ročními splátkami ve výši 480 tis. Kč. Tento dlouhodobý úvěr by ovlivnil hospodaření obce na dalších 13 let. Obec nebude mít problém se splácením úvěru, protože se nevyskytly z provedené analýzy problémy s likviditou. Z analýzy plyne, že obec je klientem České spořitelny. Tato skutečnost nabízí určité výhody v žádosti o úvěr, která by nemusela být administrativně ani časově náročná. Bylo zjištěno, že úroková sazba by se u České spořitelny pohybovala v hodnotě 6,24 %. Oproti minulým rokům je nyní úroková sazby výrazně vyšší, ale obec potřebuje vyřešit problém s umístěním dětí ihned, proto se jeví vzít si úvěr jako možné řešení.

Mezi podstatné kroky, které souvisí s tímto návrhem je projednání a schválení návrhu radou a zastupitelstvem, po případném schválení je potřeba podat žádost o úvěr a následuje čekání na vyjádření banky, zdali úvěr schválí. Po schválení úvěru bankou by následovalo výběrové řízení pro společnosti, které by opravu bývalé školky provedly. Jakmile dojde k výběru společnosti je nutné vypracovat projektové dokumentace o tom, jak bude školka vypadat. Jakmile budou vypracovány projektové dokumentace nastává průběh opravy bývalé školky na Rafandě.

11.1.7 Riziková analýza návrhu

S návrhem zlepšení hospodaření v obci Milotice souvisí i možná rizika, která mohou nastat. Jako tyto rizika jsem vybrala nedodržení harmonogramu, překročení rozpočtu investice, neschválení žádosti o úvěr bankou, neschválení návrhu zastupitelstvem, neočekávaná živelní pohroma, která by narušila průběh opravy, chybně vykalkulovaná cena investice, nevhodný výběr společnosti provádějící opravy při zadávacím řízení, časová prodleva při zadávacím řízení společnosti a nepochopení požadavků ze strany firmy provádějící opravy. Následující tabulka znázorňuje vyjádření výskytu rizika v číselném vyjádření.

Tabulka 15 – Úroveň výskytu rizika v číselném vyjádření (Vlastní zpracování)

Úroveň	Výskyt rizika	Číselné vyjádření
5	vždycky	4,1 – 5,0
4	hojně	3,1 – 4,0
3	někdy	2,1 – 3,0
2	může a nemusí	1,1 – 2,0
1	mimořádně	0,1 – 1,0

Dále je potřeba si stanovit pravděpodobnost s jakou objevená rizika nastanou. Znázorníme si pravděpodobnost v tabulce, ve které je popsána četnost výskytu rizika i v číselném vyjádření.

Tabulka 16 – Pravděpodobnost výskytu možných rizik pro obec Milotice

Vybraná možná rizika	Pravděpodobnost výskytu
Nedodržení harmonogramu	2,2
Překročení rozpočtu investice	3,6
Neschválení žádosti o úvěr bankou	2,0
Neschválení návrhu zastupitelstvem	4,5
Neočekávaná živelní pohroma (tornádo, bouře, kroupy)	0,2
Chybně vykalkulovaná cena investice	1,4
Nevhodný výběr společnosti provádějící opravy	2,3
Časová prodleva při zadávacím řízení společnosti	2,1
Nepochopení požadavků ze strany firmy provádějící opravy	1,9

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce níže je představen možný dopad rizika.

Tabulka 17 – Vymezení dopadu rizik

Úroveň	Dopad rizika	Číselné vyjádření	Vymezení dopadu rizik
5	katastrofický	4,1 – 5,0	ztráta majetku
4	velice významný	3,1 – 4,0	poničením majetku
3	významný	2,1 – 3,0	potřeba řešit ihned
2	méně významný	1,1 – 2,0	ovlivnění některých aktivit
1	nevýznamný	0,1 – 1,0	ovlivnění fungování

Zdroj: Vlastní zpracování

Nyní vynásobíme hodnoty pravděpodobnosti výskytu a význam rizika. Tímto spočítáme úroveň rizika. Nejvyšší úroveň rizika je v případě nedodržení harmonogramu, neschválení návrhu zastupitelstvem a nevhodný výběr společnosti v zadávacím řízení.

Tabulka 18 – Vyhodnocení úrovně rizika obce Milotice

Vybraná možná rizika	Pravděpodobnost výskytu	Význam rizika	Úroveň rizika
Nedodržení harmonogramu	2,2	4,0	8,8
Překročení rozpočtu investice	3,6	2,0	7,2
Neschválení žádosti o úvěr bankou	2,0	2,2	4,4
Neschválení návrhu zastupitelstvem	4,5	3,1	13,95
Neočekávaná živelní pohroma	0,2	2,5	0,5
Chybně vykalkulovaná cena investice	1,4	1,3	1,82
Nevhodný výběr společnosti	2,3	3,4	7,82
Časová prodleva při zadávacím řízení	2,1	3,0	6,3
Nepochopení požadavků ze strany firmy	1,9	3,3	6,27

Zdroj: Vlastní zpracování

Řešení možných rizik

Při řešení rizika nedodržení harmonogramu opravy školky je důležité si stanovit nějaký plán, jak a co má být kdy uděláno a také je potřeba zohlednit i případné zdržení dodání materiálu. Dále bych například doporučila obci, aby ve smlouvě měly uvedeny i poplatky, které by při nedodržení harmonogramu vznikly.

Další riziko, které by mohlo nastat je případné neschválení tohoto návrhu zastupitelstvem. Doporučila bych zastupitelstvu se zamyslet nad přínosy, které by tato investice vyřešila. Mezi největší přínos bych zařadila to, že by se podařilo vyřešit problém s umístěním malých dětí do školky a rodiče by tak nemuseli dopravovat děti do vzdálenějších vesnic.

Poslední riziko, které z tabulky vyplynulo je nevhodný výběr společnosti ve výběrovém řízení. Vzhledem k tomu, že obec si nemůže zvolit jenom tak některou stavební společnost a jedná se o veřejnou zakázku malého rozsahu je potřeba vypsát zadávací řízení. Pro vhodný výběr společnosti je představeno následující zadávací řízení.

11.1.8 Zadávací řízení – oprava bývalé mateřské školky na Rafandě

Obecně platí, že státní správa musí veřejné prostředky vynakládat v principu 3E tedy efektivně, účelně a hospodárně. To zajišťuje mimo jiné právě právní úprava veřejných zakázek, jelikož obce hospodaří převážně s veřejnými prostředky. Proto je také zadávací proces ve veřejném sektoru upraven mnohem striktněji než v soukromém sektoru. Pro všechny veřejné zakázky neplatí stejná pravidla. Veřejné zakázky se dělí podle toho, jaká je jejich předpokládaná hodnota. Pod pojmem předpokládaná hodnota si můžeme představit

veškerou předpokládanou úplatu za plnění vyjádřenou v penězích (bez DPH) tzn. odhadujeme, kolik zadavatel (obec) za požadované plnění celkem zaplatí. Přesnou hodnotu se totiž zadavatel dozví až po skončení zadávacího řízení. Podle tohoto pravidla se zakázky dělí do tří skupin:

- zakázky **nadlimitní**,
- zakázky **podlimitní** a
- zakázky **malého rozsahu**.

Jaká konkrétní pravidla budou, pro kterou zakázku platit se obec dozví podle předpokládané hodnoty zakázky. Tato pravidla a proces zadávání veřejných zakázek upravuje zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek („zákon o veřejných zakázkách“).

Zakázky nadlimitní a podlimitní se týkají větších veřejných zakázek. Nás pro účely projektové části diplomové práce zajímá ta poslední veřejná zakázka malého rozsahu. Za tuto zakázku můžeme považovat jakoukoliv veřejnou zakázku, jejíž předpokládaná hodnota je stejná nebo nižší než:

- **2 000 000 Kč** v případě veřejné zakázky na **dodávky či služby**, anebo
- **6 000 000 Kč** v případě veřejné zakázky na **stavební práce**.

V našem případě se jedná o veřejnou zakázku na stavební práce. Zakázky malého rozsahu nemusí obec jako zadavatel zadat v zadávacím řízení. Zadavatel může postupovat podle svého uvážení způsobem, který je přiměřený pro daný druh zakázky a pro její hodnotu.

Pokud zadavatel i přes to, že nemusel zahájit na zakázku malého rozsahu zadávací řízení, bude muset postupovat podle zákona o zadávání veřejných zakázek. V každém případě se musí řídit zásadami, které platí pro zadávání veřejných zakázek. Jsou to:

- zásada transparentnosti,
- zásada přiměřenosti,
- zásada rovného zacházení,
- zásada zákazu diskriminace,
- zásada sociálně odpovědného zadávání,
- zásada environmentálně odpovědného zadávání a
- zásada inovací.

Zákon neupravuje zakázky malého rozsahu nijak podrobně, proto tvoří někteří zadavatelé vlastní interní předpisy, které zákon doplňují. Vnitřní předpisy pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu mohou zjednodušit postupy zadavatele tím, že je sjednotí. Zájemcům o veřejnou zakázku předpisy umožní předvídat, jakými procesy bude jejich nabídka procházet nebo podle jakých kritérií ji bude zadavatel hodnotit. Kvůli tomu, že interní předpisy vydává sám zadavatel, tak neexistuje mnoho možností, jak se bránit, když je zadavatel nesplní. Pokud je zadavatelem veřejné zakázky obec, tak je možnost se obrátit s podnětem na Ministerstvo vnitra, které dohlíží na hospodaření obce.

Smlouvu, kterou obec s vítězným uchazečem uzavře musí uveřejnit na svých profilech do 15 pracovních dnů od jejího uzavření. Kritérium pro to, kdy zadavatel smlouvu musí uveřejnit smlouvu a kdy ne, je cena zakázky. Ať už se smlouva týká dodávek, stavebních prací nebo služeb, zadavatel nemusí uveřejňovat smlouvu na veřejnou zakázku, jejíž cena nepřesahuje 500 000 Kč. Tato cena se počítá bez daně z přidané hodnoty. V našem případě se jedná o stavební práce, které tuto hodnotu bez daně z přidané hodnoty přesahují, proto obec musí smlouvu o veřejné zakázce uveřejnit.

Tyto veřejné zakázky malého rozsahu přezkoumává Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále „ÚOHS“) pouze v jednom případě. ÚOHS přezkoumává, jestli zadavatel dodržuje svou povinnost, aby uveřejnil na svém profilu smlouvu, jejíž hodnota plnění je vyšší než 500 000 Kč bez daně z přidané hodnoty. Pokud by to obec jako zadavatel neuveřejnila, může jí ÚOHS uložit sankce. (Jaká pravidla platí pro veřejné zakázky malého rozsahu?, 2022)

ZÁKLADNÍ INFORMACE O VEŘEJNÉ ZAKÁZCE

Předmět zakázky	Oprava bývalé mateřské školky na Rafandě
Druh	Stavební práce
Popis (specifikace) zakázky	Předmětem plnění veřejné zakázky malého rozsahu je oprava bývalé mateřské školky na Rafandě. Jedná se především o opravu části prostor bývalé školky, kde je potřeba vybourání stávajících nadbytečných příček. Dále je potřeba instalovat sádkartonové podhledy a kompletně zabudovat nové elektrické rozvody. Další nutnou opravou, kterou je potřeba provést je oprava záchodů pro děti, dále vybudovat novou šatnu, sklad a prostory pro přípravu jídla. Součástí opravy je nutné položit také nové podlahy.
Požadavek na formu nabídky	Nabídka musí být podána v písemné formě včetně zhotovení zakázky. Požadavek na písemnou formu je považován za splněný tehdy, pokud je nabídka podepsána osobou oprávněnou jednat jménem uchazeče. Dále je i nutná prohlídka místa realizace.
Nabídka musí obsahovat	Uchazeč sestaví nabídku. <ul style="list-style-type: none">– Identifikační údaje dodavatele, kontakt– Rozpis ceny podle jednotlivých položek předmětu veřejné zakázky bez DPH a s DPH– Nabídková cena celkem (včetně DPH)– Dokument k prokázání kvalifikačních předpokladů, popřípadě reference
Kritéria pro hodnocení nabídek	<ul style="list-style-type: none">– Cena zakázky = 90 %– Záruční doba = 10 %
Předpokládaná hodnota v Kč bez DPH	4 200 444 Kč
Druh zadávacího řízení	Veřejná zakázka malého rozsahu

Odpovědné zadávání	Ne
Výsledek	Uzavření jednorázové smlouvy
Hlavní místo plnění	ČESKÁ REPUBLIKA
Datum ukončení příjmu nabídek	31.05.2023 do 15 h jen písemnou formou
Doba plnění	červen až prosinec 2023
Datum uveřejnění	21.04.2023
Datum zahájení zadávacího řízení	21.04.2023
Stav	zakázka neukončena (aktuální zadávací řízení)

INFORMACE O ZADAVATELI

Název	<u>Obec Milotice</u>
IČO	00285111
Adresa	Školní 72 696 05 Milotice

11.2 Projekt Svatobořice-Mistřín

11.2.1 Návrh č. 1

Další vypracovaný návrh na zlepšení hospodaření je pro obec Svatobořice-Mistřín. Jak plyne z provedené analýzy obec má v analyzovaných letech velké množství peněžních prostředků na svém běžném účtu, které nejsou zhodnocovány žádným bankovním produktem. V letech 2020 až 2022 obec Svatobořice-Mistřín hospodařila s celkovým kladným výsledkem hospodaření ve výši 70 822 tis. Kč, kdy část je použita na chod obce a zbylá větší část spolu s výsledky hospodaření minulých let je dlouhodobě udržována na základním běžném účtu územních samosprávních celků.

Tabulka 19 – Přehled jednotlivých nákladů a výnosů v období 2020-2022 v tisících Kč

Položka (v tis. Kč) / rok	2020	2021	2022
Náklady	53 147	49 336	51 466
Výnosy	78 096	68 786	77 889
Výsledek hospodaření	24 949	19 450	26 423

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce

V účetní závěrce roku 2022 byla položka v rozvaze „základní běžný účet územních samosprávných celků“ v celkové výši 55 678 tis. Kč. Pro dočasné zhodnocení volných prostředků dnes municipality často využívají běžné účty, kde má své peníze uloženy i obec Svatobořice-Mistřín. Smyslem běžného účtu je primárně zajištění platebního styku obce a zhodnocování volných peněz je až jeho druhotná funkce. Jednou ze základních cest, kterými mohou obce efektivně zhodnocovat své volné finanční prostředky jsou známé spořicí účty a termínované vklady. Proto jako další volbou pro zhodnocení volných finančních prostředků je pro obec vypracován návrh v podobě uložení volných peněz na spořicí účty, které nabízejí výnos při dostatečné flexibilitě pro výběr prostředků nebo termínované vklady.

Jestliže měla obec v minulém roce zůstatek na běžném účtu 55 678 tis. Kč a budeme předpokládat, že celou částku dát obec zhodnotit nemůže, tak bych navrhovala na běžném účtu nechat částka 5 678 tis. Kč a zbylých 50 000 tis. Kč rozdělit mezi spořicí účty a termínované vklady. Hlavní účetní obce byl představen návrh na vypsání výběrového řízení pro banky s následujícími požadavky:

1. spořicí účet, vklad přibližně 20 000 tis. Kč
2. termínovaný vklad po dobu 3 měsíců, vklad přibližně 20 000 tis. Kč
3. termínovaný vklad po dobu 6 měsíců, vklad přibližně 10 000 tis. Kč

Kterýkoli podnikatelský, nepodnikatelský či municipální subjekt potřebuje být tzv. likvidní (moci kdykoliv disponovat se svými prostředky), aby mohl zaplatit dodavatelům materiálů, služeb, vody a energií, zaměstnancům obce a dalším. O svou likvidnost usiluje i obec Svatobořice-Mistřín, která si přeje v současné době mít peníze dostupné rychleji, kdyby přišel nějaký problém než s dlouhou výpovědní lhůtou. Většina spořicíh účtů, které nabízejí alespoň uspokojivé zhodnocení je vázána výpovědní lhůtou. V praxi to znamená, že můžete s prostředky disponovat až po uplynutí výpovědní lhůty, která se pohybuje od několika dnů až po několik měsíců, někdy i celý jeden rok. Během této doby by obec své peníze měla nechat na spořicím účtu nedotčené, jinak by se setkala s nemalými sankčními poplatky. Proto jsem se rozhodla obci doporučit spořicí účet, který není vázán na výpovědní lhůtu, kdy na tomto spořicím účtu by byly finanční prostředky k dispozici ihned. Výhodou je, že o takovém spořicím účtu se dá účtovat jako o běžném účtu a převody mezi takovými účty se nerozpočtují. Oproti běžnému účtu se peníze na spořicím účtu zhodnocují a když obec potřebuje, má peníze k dispozici hned a může je ze dne na den zapojit do rozpočtu.

Varianta 1

Jako první variantu navrhuji zhodnocení finančních prostředků na spořicímu účtu, na který není vázána žádná výpovědní lhůta. Tento spořicí účet se od stávajícího běžného účtu, který nyní obec využívá odlišuje tím, že se volné finanční prostředky zhodnocují. Většina bank působících na tuzemském bankovním trhu nabízejí úročení svých spořicímu účtů ve výši od 3,00 % p. a. do 5,50 % p. a. Konečná úroková sazba se odvíjí od průměrného ročního zůstatku. Vzhledem k tomu, že se jedná o spořicí účet, se kterým bude obec kdykoliv bude potřeba nakládat, navrhuji počáteční zůstatek tohoto spořicímu účtu alespoň ve výši 20 000 tis. Kč, aby byla obec schopna pokrýt své potřeby a nebyla limitována výší nebo výpovědní lhůtou.

Pro srovnání byly vybrány čtyři banky s největším počtem klientů. Výše úrokových sazeb na spořicímu účtu u čtyřech největších bank působících na tuzemském bankovním trhu je následující:

- Česká spořitelna – 4,00 % p. a.
- Československá obchodní banka – 5,00 % p. a.
- Komerční banka – 3,30 % p. a.
- Raiffeisen banka – 5,50 % p. a.

Tabulka 20 – Zhodnocení finančních prostředků pomocí spořicímu účtu

Banka	Výše vkladu v tis. Kč	Úrok / p. a.	Výše ročního úroku v tis. Kč
Česká spořitelna	20 000	4,00	800
Československá obchodní banka	20 000	5,00	1 000
Komerční banka	20 000	3,30	660
Raiffeisen banka	20 000	5,50	1 100

Zdroj: Vlastní zpracování podle vlastních výpočtů

Jak vyplývá z tabulky nejvyšší úročení spořicímu účtu nabízí Raiffeisen banka ve výši 5,50 % p. a., kterou s rozdílem 0,50 % p. a. následuje Československá obchodní banka s výší 5,00 % p. a. Česká spořitelna je ochotna poskytnout spořicí účet ve výši 4,00 % p. a. a nejnižší úrokovou míru pro spořicí účet nabízí Komerční banka, a to ve výši 3,30 % p. a. Obec má svůj běžný účet vedený u Komerční banky, ale ta nabízí nejnižší úrokovou sazbu za rok z vybraných bank. Proto bych doporučila obci zvážit vložení vkladu u jiné banky s vyšší

úrokovou sazbou. Jako vhodná se jeví Raiffeisen banka nebo Československá obchodní banka. Kdyby se obec například rozhodla pro Československou obchodní banku, tak by ji nejspíše neminula podmínka založení dalšího běžného účtu u této banky, který by sloužil právě na obsluhu tohoto spořicího účtu. Nicméně si myslím, že v současné době taková diverzifikace není vůbec na škodu, protože spousta bank má nyní problémy a vnímám to spíše jako plus ty peníze mít rozloženy na několika účtech u několika bankovních institucí. Dalším plusem by bylo, jak již jsem zmínila výše, že obec by měla volné ruce v převodech mezi běžným a spořicí účtem, a to si myslím, že je v běžném provozu k nezaplacení.

Varianta 2

Jako druhou variantu doporučuji bance uložit také 20 000 tis. Kč, ale tentokrát na termínovaný vklad po dobu tří měsíců. Na termínovaný vklad by si obec na dohodnutou dobu našetřené peníze za účelem zúročení odložila. Pro srovnání byly vybrány jako v první variantě čtyři banky s největším počtem klientů. Výše úrokových sazeb na termínovaných vkladech pro odložení peněz po dobu tří měsíců u čtyřech největších bank působících na tuzemském bankovním trhu je následující:

- Česká spořitelna – 3,40 % p. a.
- Československá obchodní banka – 3,50 % p. a.
- Komerční banka – 3,30 % p. a.
- Raiffeisen banka – 3,50 % p. a.

Tabulka 21 – Zhodnocení finančních prostředků pomocí termínovaného účtu po dobu 3 měsíců

Banka	Výše vkladu v tis. Kč	Úrok / p. a.	Výše úroku za 3 měsíce v tis. Kč
Česká spořitelna	20 000	3,40	170
Československá obchodní banka	20 000	3,50	175
Komerční banka	20 000	3,30	165
Raiffeisen banka	20 000	3,50	175

Zdroj: Vlastní zpracování podle vlastních výpočtů

Nejvyšší úrokovou sazbu nabízí ve stejné výši 3,50 % p. a. dvě banky, konkrétně Československá obchodní a Raiffeisen banka. Naopak nejmenší úrokovou sazbu je ochotna poskytnout Komerční banka ve výši 3,30 % p. a. V tomto případě by záleželo, pro kterou banku by se obec rozhodla ve variantě číslo jedna, jestli pro Československou obchodní

banku nebo Raiffeisen banku. Pokud by se rozhodla obec zvolit si například Československou obchodní variantu a založila by si tak u této banky i další běžný účet, tak by si rovnou k založení běžného účtu mohla sjednat i uložení peněz na termínovaný vklad s délkou 3 měsíce. Určitě by banka k založení účtu a zároveň uložení peněz na termínovaný vklad poskytla další odměnu, popřípadě by mohla navýšit roční úrokovou sazbu a tím by se zvýšila i hodnota úroku, který by obec obdržela zpět.

Varianta 3

Jako poslední variantu jsem navrhla 10 000 tis. Kč vložit také do termínovaného vkladu, ale nyní po delší dobu, a to šest měsíců. Zde už je závazek, že s těmito finančními prostředky obec po dobu šesti měsíců nemůže disponovat. Pokud by chtěla s penězi disponovat dříve, než uplyne doba šesti měsíců, tak by musela uhradit vysoký poplatek za předčasné ukončení. Výše úrokových sazeb na termínovaných vkladech pro uložení peněz po dobu šesti měsíců u čtyřech největších bank je následující:

- Česká spořitelna – 4,20 % p. a.
- Československá obchodní banka – 5,00 % p. a.
- Komerční banka – 5,50 % p. a.
- Raiffeisen banka – 5,30 % p. a.

Tabulka 22 – Zhodnocení finančních prostředků pomocí termínovaného účtu po dobu 6 měsíců

Banka	Výše vkladu v tis. Kč	Úrok / p. a.	Výše úroku za 6 měsíců v tis. Kč
Česká spořitelna	10 000	4,20	210
Československá obchodní banka	10 000	5,00	250
Komerční banka	10 000	5,50	275
Raiffeisenbank	10 000	5,30	265

Zdroj: Vlastní zpracování podle vlastních výpočtů

V tomto případě nejvyšší roční úrokovou sazbu nabízí Komerční banka ve výši 5,50 % p. a. Pro obec se tedy jeví vložit peníze v hodnotě 10 000 tis. Kč na termínovaný účet po dobu 6 měsíců právě u této banky. Tato banka je také bankou, ve které má obec zřízený svůj běžný účet.

Srovnání

Pro lepší rozhodování, kterou banku si zvolit v první variantě, jestli Československou obchodní banku nebo Raiffeisen banku budou obci vytvořeny dvě následující srovnávací tabulky.

Pokud se obec rozhodne pro Československou obchodní banku ve variantě jedna a zároveň i ve variantě dvě, která se řadí jako druhá s největším počtem klientů bude zhodnocení vkladů celkem činit částku 1 450 tis. Kč.

Tabulka 23 – Shrnutí zhodnocení finančních prostředků po zvolení Československé obchodní banky

Varianta	Banka	Výše vkladu v tis. Kč	Výše úroku v tis. Kč
1	Československá obchodní banka	20 000	1 000
2	Československá obchodní banka	20 000	175
3	Komerční banka	10 000	275
Zhodnocení vkladů celkem			1 450

Zdroj: Vlastní zpracování podle vlastních výpočtů

V případě, že se obec rozhodne pro Raiffeisen banku s menším počtem klientů, ale zase s větší roční úrokovou sazbou bude zhodnocení vkladů celkem činit částku 1 550 tis. Kč a bude zároveň o 100 tis. Kč toto zhodnocení vyšší.

Tabulka 24 – Shrnutí zhodnocení finančních prostředků po zvolení Raiffeisen banky

Varianta	Banka	Výše vkladu v tis. Kč	Výše úroku v tis. Kč
1	Raiffeisen banka	20 000	1 100
2	Raiffeisen banka	20 000	175
3	Komerční banka	10 000	275
Zhodnocení vkladů celkem			1 550

Zdroj: Vlastní zpracování podle vlastních výpočtů

Ať se obec rozhodne pro jakoukoliv variantu, tak ve všech případech bude mít peníze v bezpečí a pod kontrolou. Jistotou pro obce bude i to, že dostanou od banky zpět úrok. Jeho výši obec pozná podle roční úrokové sazby, kterou banky uvádějí v procentech. Rozdíl je v tom, že na spořicí účet si obec peníze dá stranou, a tak si prozíravě vytváří finanční rezervu, zatímco na termínovaný vklad si na dohodnutou dobu našetřené peníze za účelem zúročení

odloží. Spořicí účty a terminované vklady mají jako společnou výhodu bezpečnost, jelikož veškeré úspory jsou zde ze zákona pojištěny až do výše 100 000 euro, takže se obec nemusí bát, že by o své finance přišla. Mezi společnou nevýhodou bych zařadila, že z úroků z vkladu se platí daň ve výši 15 %. Níže jsou popsány také výhody i nevýhody, jak spořicí účtů, tak terminovaných vkladů.

Výhody spořicího účtu

Hlavní výhodou spořicí účtů je větší zhodnocení peněz než na běžném účtu a společně s tím i možnost snížení nepříznivého dopadu současné inflace. Velkou předností spořicí účtů je také jejich flexibilita a vysoká likvidita vložených peněžních prostředků. Kdykoliv obec potřebuje může si sem peníze poslat nebo si je převést na běžný účet, a to v jakékoliv výši a bez sankčních poplatků. Ukládání peněz na spořicí účet zároveň obci pomůže si vytvořit finanční rezervu, na kterou bude moci sáhnout v případě jakýchkoliv nečekaných výdajů.

Nevýhody spořicího účtu

Přestože se jedná o velice bezpečnou a jednoduchou formu, jak zhodnotit lépe finance, tak úroky na spořicí účtech bývají obvykle nízké a na trhu zároveň existuje i řada lepších způsobů, jak peněžní prostředky zúročit. Mezi další nevýhodou může patřit nutnost založit si u dané banky i běžný účet nebo skutečnost, že čím vyšší částka se na spořicí účtu nachází, tím nižší je úrok.

Výhody termínovaného vkladu

Zhodnocení volných peněžních prostředků na termínovaném vkladu je rozhodně výhodnější než u běžných účtů. Většina bank poskytuje bezplatné zřízení a vedení termínovaného účtu. Termínovaný vklad je snadno dostupný a jeho správa je časově nenáročná.

Nevýhody termínovaného vkladu

Mezi velkou nevýhodou u této formy zhodnocení peněz lze pokládat to, že za předčasný výběr peněz z účtu (před uplynutím dohodnuté doby splatnosti) si banky účtují sankční poplatky a u některých bank nelze peníze vybrat předčasně vůbec. V současné době nejsou termínované vklady tak výhodné, jako tomu bylo dříve. To je zapříčiněno inflací, která úroky u termínovaných vkladů znehodnocuje. Banky velice často podmiňují uzavření těchto vkladů vložím minimální částky, kdy některé banky ani nedovolí vložení na termínovaný vklad libovolnou částku.

11.2.2 Návrh č. 2

Obec by takto zhodnocené peněžní prostředky z návrhu č. 1 mohla dále investovat do dalšího rozvoje v obci. Vzhledem k tomu, že tato obec jako jediná z analyzovaných obcí nemá žádný dlouhodobý úvěr a usiluje tak o krytí především vlastními zdroji, tak bych obci do budoucna doporučila financování zejména větších investic pomocí dlouhodobého úvěru. Obec spoléhá pro některé své menší investice především na dotace, aby se mohla daná investice uskutečnit. Právě neobdržení dotace, na kterou obec spoléhá není důvodem k tomu, aby se plánovaná investice nezrealizovala. Proto bych obci doporučila, aby se do budoucna pokusila zvážit i možnost využití cizích zdrojů.

Počáteční údaje

Aktiva celkem v roce 2022 (Brutto hodnota): 746 023 tis. Kč

Cizí zdroje v roce 2022: 6 648 tis. Kč

Krátkodobé závazky v roce 2022: 5 409 tis. Kč

Výsledek hospodaření v roce 2022: 26 423 tis. Kč

Plánované celkové výdaje na rok 2023: 98 994 tis. Kč

Plánované kapitálové výdaje na rok 2023: 45 300 tis. Kč

Obec v průběhu let vykazovala kladné výsledky hospodaření. V roce 2022 činil zisk 26 423 405 Kč. Pro obec s 3 500 obyvateli je to velká částka a většina menších investic by tímto ziskem šla pokrýt. Obec podobně jako obec Milotice v roce 2020 a 2021 vykazovala přebytkový rozpočet, ale v roce 2022 vykazovala schodkový rozpočet ve výši 2 350 tis. Kč. Na rok 2023 plánuje obec také deficitní rozpočet, kdy příjmy jsou plánovány v hodnotě 69 992 tis. Kč a výdaje v hodnotě 98 994 tis. Kč. Obec předpokládá, že schodek rozpočtu bude financovat použitím prostředků z minulých let. Obec zatím neplánuje žádné kapitálové příjmy ani přijaté transfery.

Použití vlastních zdrojů

Svatobořice-Místřín v roce 2020 a 2021 dosahovala přebytkového rozpočtu, pouze v roce 2022 byl rozpočet deficitní. Výsledek hospodaření měla v analyzovaných letech kladný, kdy nejvyššího zisku dosáhla obec v roce 2022 v hodnotě 26 423 tis. Kč. Obec dosahovala v minulém roce vyššího podílu kapitálových výdajů na celkových výdajích. Proto bych doporučovala obci menší investici v podobě modernizace a rozšíření sportovního areálu u

Základní školky. Obec na tuto investici může požádat o dotaci ze státního rozpočtu, která by mohla činit 50 % předpokládaných nákladů. I v případě, že by obec dotaci nedostala je schopná provést investici z vlastních prostředků.

Použití cizích zdrojů

Pokud by obec nechtěla financovat modernizaci z vlastních prostředků, tak by mohla přemýšlet i o úvěru. Vzhledem k tomu, že obec v analyzovaných letech neevidovala dlouhodobý úvěr, tak bych do budoucna obci doporučila zvážit financování vybraných aktivit formou cizích zdrojů. Doporučila bych obci vzít si na pokrytí zbylé části modernizace sportovního areálu úvěr v hodnotě 3 000 tis. Kč se splátkami ve výši 420 tis. Kč ročně.

Pokud by se obec rozhodla pro tuto možnost, tak by se celkové výdaje zvýšily na 101 994 tis. Kč a podíl kapitálových výdajů na celkových by se zvýšil na 47 %. Celková hodnota aktiv je 746 023 tis. Kč v roce 2022, výše dlouhodobého majetku dosáhla 684 308 tis. Kč. Pokud budeme uvažovat o navýšení dlouhodobého majetku ve výši kapitálových výdajů, konkrétně v hodnotě 45 300 tis. Kč. Dále se zvýší kapitálové výdaje o 3 000 tis. Kč ve výši úvěru. Hodnota oběžných aktiv v roce 2022 dosáhla hodnoty 61 716 tis. Kč. Hodnota aktiv brutto by v roce 2023 mohla dosáhnout výše 794 324 tis. Kč.

Tabulka 25 – Hodnota aktiv celkem pro rok 2023 (Vlastní zpracování)

Položka	Hodnota v tis. Kč
Dlouhodobý majetek v roce 2022	684 308
Zvýšení o kapitálové výdaje	45 300
Zvýšení o kapitálové výdaje ve výši úvěru	3 000
Oběžná aktiva v roce 2022	61 716
Aktiva brutto celkem v roce 2023	794 324

V roce 2022 obec Svatobořice-Mistřín vykázala cizí zdroje ve výši 6 648 tis. Kč, jejichž součástí jsou krátkodobé závazky v hodnotě 5 409 tis. Kč. Dlouhodobý úvěr v roce 2022 dosahoval nulové hodnoty, tudíž i plánovaná výše splátky je nulová. Pokud budeme brát v úvahu výši úvěru 3 000 tis. Kč, tak by se zvýšila plánovaná výše splátky z nuly na 420 tis. Kč. Hodnotu ostatních závazků zachováme z roku 2022. Po veškerých úpravách by hodnota cizích zdrojů činila 9 228 tis. Kč.

Tabulka 26 – Hodnota cizích zdrojů pro rok 2023 (Vlastní zpracování)

Položka	Hodnota v tis. Kč
Úvěr v roce 2022	0
Plánovaná výše splátky	0
Přijetí úvěru v roce 2023	3 000
Výše splátky	-420
Ostatní závazky ve výši roku 2022	6 648
Cizí zdroje v roce 2023	9 228

Po úpravách by poté ukazatel podílu cizích zdrojů na celkových aktivech vzrostl na hodnotu 1,16 %, což je stále pozitivní. V roce 2022 velikost tohoto ukazatele dosahovala hodnoty 0,89 %. I když se hodnota cizích zdrojů mírně zvýšila, tak přesto se nepřibližovala kritické hodnoty 25 %.

Dopady do budoucna

V předchozích třech letech obec neměla žádné dlouhodobé cizí zdroje a její dluhová služba je tak nulová. Z tohoto důvodu může obec o menším zadlužení uvažovat. Její rozpočet je sice plánován na rok 2023 jako schodkový, kdy právě vlastní zdroje budou použity na pokrytí tohoto schodku. I když kapitálové výdaje obce dosahují téměř 50 % celkových výdajů, tak pokud obec bere v úvahu jejich zvýšení mohla by pro to využít cizí zdroje. Obec dosahuje dlouhodobě kladného výsledku hospodaření, ale rozpočet pro rok 2023 je naplánovaný jako schodkový, proto se nyní nejvíce jako nejlepší možnost ještě navyšovat výdaje o případnou splátku úvěru. Není naléhavé využít cizí zdroje v tomto roce, když jsou kapitálové výdaje obce na velmi dobré úrovni a její rozpočet je plánován jako deficitní. Obec dlouhodobě nevyužívá cizí zdroje a v hospodaření jsem nezaregistrovala žádný problém, tak je tu možnost počítat s cizími zdroji do budoucna.

V případě, že by se kapitálové výdaje do budoucna měly snížit, tak následné zvýšení těchto výdajů na celkových výdajích by mohlo být financováno z dlouhodobého úvěru. Vzhledem k tomu, že hospodaření obce je v pořádku a obec nemá problém s likviditou je tedy přijatelné využít cizí zdroje. Hospodaření obce by bylo do budoucna ovlivněno o plánované splátky a úroky na několik následujících let, nicméně obec by tyto splátky dokázala bez problému ufinancovat. V tabulce níže je znázorněn umořovací plán splácení úvěru pro obec Svatobořice-Mistřín, pokud by se v budoucnu obec rozhodla využít i cizích zdrojů a nespolehat tak jen na dotace.

Obec má vedený svůj běžný účet u Komerční banky. Tato banka obec zná, a proto by byla ochotna nabídnout obci úrok 6,19 %.

Tabulka 27 – Umořovací plán splácení úvěru pro obec Svatobořice-Mistřín (v Kč)

ROK	Anuita	Úrok	Úmor	Stav dluhu
0	x	x	x	3 000 000
1	420 000	185 700	234 300	2 765 700
2	420 000	171 197	248 803	2 516 897
3	420 000	155 796	264 204	2 252 693
4	420 000	139 442	280 558	1 972 135
5	420 000	122 075	297 925	1 674 210
6	420 000	103 633	316 367	1 357 843
7	420 000	84 051	335 949	1 021 894
8	420 000	63 255	356 745	665 149
9	420 000	41 173	378 827	286 322
10	304 045	17 723	286 322	0

Zdroj: Vlastní zpracování

Hospodaření obce by při daných podmínkách bylo ovlivněno po dobu následujících 10 let, a to jak výsledek hospodaření placením úroků, tak i výdaje ve výši splátek. Proto navrhuji obci prodiskutovat i využití cizích zdrojů v budoucnu a zařadit tuto myšlenku do rozpočtového výhledu obce.

11.2.3 Navrhované změny

Zvážit možnost cizích zdrojů pro využití v oblasti kapitálových výdajů a přijmout rozpočtové opatření ohledně úvěru ve výši 3 000 000 Kč. Velkou hrozbou a rizikem by mohla být právě banka, které by nemusela schválit žádost o úvěr. Podle zjištění obec Svatobořice-Mistřín dlouhodobě vede svůj běžný účet u Komerční banky, proto se jeví tato banka jako výborný adept na získání úvěru. Vzhledem k tomu, že banka obec zná, tak by nemusela po obci požadovat doložení dalších podkladů, ať už jsou to jejich rozpočty nebo účetní výkazy. Právě díky tomu, že banka obec zná, tak by ji mohla nabídnout i nižší míru úrokové sazby. Vzhledem k tomu, že obce v Mikroregionu Nový Dvůr mají hospodaření v pořádku, kdy i obec Svatobořice-Mistřín vykazuje kladné výsledky hospodaření i přebytkové rozpočty, tak by toto riziko neschválení žádosti o úvěr nemuselo být tak rozsáhlé.

12 ZHODNOCENÍ NÁVRHU VYBRANÝCH OBCÍ PRO MIKROREGION NOVÝ DVŮR

Poslední kapitola se zabývá závěrečným zhodnocením vypracovaných návrhů pro obce Milotice a Svatobořice-Mistřín.

12.1 Milotice

Vzhledem k tomu, že v obci nebyl zjištěn závaznější problém v hospodaření, tak návrh směřoval do oblasti rozvoje. Návrh na zlepšení byl zaměřen na podíl kapitálových výdajů k celkovým výdajům. Bylo zjištěno, že obec Milotice má nejmenší podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích oproti ostatním obcím Mikroregionu Nový Dvůr. Proto jsem obci navrhla investici, kterou lze tyto kapitálové výdaje navýšit. Obec se dlouhodobě potýká s nedostatkem kapacity pro malé děti ve školce a výstavba nové školky by pro obec nyní nebyla finančně únosná, tak se jeví jako řešení kapitálová investice do opravy bývalé mateřské školky na Rafandě.

Vzhledem k tomu, že do školek dorostly silnější ročníky a vláda také schválila novelu školského zákona, podle které obce dostaly povinnost zajistit místo ve školkách nejen předškolákům, ale všem dětem od tří let. Jeví se toto navýšení kapacity v podobě opravy bývalé školky jako výborné řešení. Stávající školka má plně využitou kapacitu a toto má i významný negativní dopad na kvalitu poskytovaného vzdělávání. Pokud by se oprava bývalé školky uskutečnila a zároveň by ji obec zaregistrovala u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, tak by neměl být pro obec problém s jejím provozem. Jelikož finance na provoz jdou ze sdílených daní. Pokud by obec dostávala příspěvek na jedno dítě například 1 000 Kč měsíčně, tak by potom činila celková částka ročně 12 000 Kč za jedno dítě. Z této částky by obec mohla školce přispívat na topení, na provoz podle vlastního uvážení. Obec by si nemusela dělat ani starosti z čeho by pokryla platy pedagogických pracovníků a ředitele školky, protože stát by tyto platy pokrýval ze státního rozpočtu. Navíc obec jako zřizovatel školky by mohla vybírat školkovné až do výše 17 300 Kč ročně na dítě, protože toto školkovné si většina rodičů může odepsat z daní jako slevu na školkovném ve svém daňovém přiznání. Pokud by šlo vše podle vypracovaného a doporučeného plánu, tak by se od září příštího roku mohla školka dočkat k nastoupení přibližně 15cti malých dětí.

Nabízí se více možností, jak tento kapitálový výdaj financovat, jestli z vlastních nebo cizích zdrojů. Vzhledem k tomu, že obec Milotice ve všech analyzovaných letech dosahuje

kladného výsledku hospodaření, tak by se mohlo jevit jako vhodné financování právě vlastními zdroji. Takto vytvořené kladné výsledky hospodaření jsou známkou toho že obec Milotice nemá problémy s hospodařením, ani s likviditou. Jako další možností financování projektů, které obce hojně využívají, jsou žádosti o dotace z různých zdrojů. Pokud by se obec nechtěla spoléhat na dotace a bála by se i využití zmíněných kladných výsledků hospodaření, tak se nabízí jako další varianta využití cizích zdrojů, tedy varianta zadlužení. Proto jako vhodnou možností, která by vyřešila aktuální problém s nedostatkem kapacity v mateřských školách se nabízí zadlužování. U obce nehrozí problém se splácením úvěru, neboť jsem neobjevila problémy s likviditou. Problém by mohl nastat v případě, že by cizí zdroje překročily hranici 25 % celkových aktiv. K této hranici se však obec Milotice ani v jednom z analyzovaných let nepřibližuje. Obec dosahuje dobrých výsledků nejen v rozpočtech, ale i ve výsledcích hospodaření, proto by toto zadlužení nemělo ohrozit hospodaření obce.

Návrh byl zaměřen na financování ať už vlastními nebo cizími zdroji. Vlastní zdroje byly zkoumány z pohledu vlastních prostředků, popřípadě dotací. U financování pomocí cizích zdrojů bylo počítáno se stanovenou úrokovou sazbou. Byl sestaven umořovací plán, který znázornil splátky. Podstatné bylo vykalkulovat, jak tento umořovací plán bude mít vliv na další hospodaření obce. Podle dostupných informací u čtyřech velkých bank na tuzemském trhu byla stanovena úroková sazba, která dosahovala přes 6 % a splátky byly určeny jako neměnné. Pro lepší vyobrazení splátek a úroků byl umořovací plán sestaven celkem ve čtyřech variantách pro každou banku zvlášť. Pro obec Milotice byly tyto splátky stanoveny ve výši 480 tis. Kč. Dále bylo zjištěno, jak dlouhou dobu by úvěr obec splácela a také byla spočítána výše úroků, která by ovlivnila výsledek hospodaření v dalších letech.

Výše úvěrů a jejich splátek byla pro obec stanovena individuálně s ohledem na jedinečnost subjektů. Mé doporučení může ukázat vedení obce, že lze tento problém řešit rychle za pomocí cizích zdrojů. Ovšem tento návrh nemusí zastupitelstvo obce schválit. Vzhledem k tomu, že obec Milotice je menší obcí, tak může mít negativní vztah k vzetí si velkého úvěru s tak vysokou úrokovou sazbou. Ale myslím si, že není třeba se obávat, protože se nalezne řešení s nedostatkem kapacity a bude to mít pozitivní vliv nejenom pro obec Milotice a maminky žijící v obci, ale také na celý Mikroregion Nový Dvůr, neboť z okolních vesnic můžou rodiče dopravovat své děti právě do této školky. Nebo pro případ, že by se v budoucnu do obce přistěhovali noví obyvatelé s dětmi, tak se nemusí obávat kam své dítě umístí. Pokud by obec byla ochotna přistoupit k dlouhodobému úvěru, který by zlepšil

občanskou vybavenost a tím by se také navýšily kapitálové výdaje, tak by to bylo stvrzení toho, že i malá obec může úspěšně hospodařit i se splácením úvěru na delší časové období.

Hrozbou a rizikem mohou být právě banky, které ne vždy schválí žádosti o úvěr, kdy požadují po obci doložení dalších podkladů, ať už jsou to jejich rozpočty nebo účetní výkazy. Podle zjištění obec Milotice dlouhodobě vede svůj běžný účet u České spořitelny, proto se jeví jako výborný adept na získání úvěru i když nabízí vyšší úrokovou míru oproti ostatním bankám. Je zde i možnost, že by poskytla obci i nižší míru úrokové sazby jako svému dlouhodobému klientovi, protože obec zná a nemusí ji detailněji zkoumat. Vzhledem k tomu, že obce v Mikroregionu Nový Dvůr mají hospodaření v pořádku, kdy i obec Milotice vykazuje kladné výsledky hospodaření i přebytkové rozpočty, tak by toto riziko neschválení žádosti o úvěr nemuselo být tak rozsáhlé.

12.2 Svatobořice-Mistřín

Další návrh na zlepšení hospodaření ve vybrané obci v Mikroregionu Nový Dvůr je vypracován pro obec Svatobořice-Mistřín. Vzhledem k tomu, že obec disponuje s velkým množstvím peněz na svém bankovním účtu, bylo obci doporučeno uložení části peněz z běžného účtu na lépe úročený bankovní produkt. Byly celkem navrženy tři varianty, jak lépe zhodnotit finanční prostředky obce. Návrh byl vypracován pro celkem čtyři banky působící na tuzemském trhu.

Jako první variantu, kam uložit část peněz jsem obci doporučila spořicí účet. Jedná se o větší zhodnocení peněz než na běžném účtu. Velkou výhodou těchto spořicích účtů je jejich flexibilita a vysoká likvidita vložených peněžních prostředků. Největší výhodou je, že kdykoliv bude obec potřebovat peníze, tak si je může převést na svůj běžný účet, a to bez jakýchkoliv sankčních poplatků. Ukládání peněz na spořicí účet zároveň obci pomůže si vytvořit finanční rezervu, na kterou bude moci sáhnout v případě jakýchkoliv nečekaných výdajů. Pro obec je důležité mít peníze k dispozici ihned, když se naskytne nějaký problém a ne být vázána výpovědní lhůtou, jako je tomu u druhé a třetí varianty termínovaného vkladu. Zde by obec při předčasném výběru peněz platila nemalý poplatek. Z mého pohledu, co se týká rozpočtu je tento termínovaný vklad celkem nešťastný, protože se vždy jedná o velký obnos peněz, které musí vždy schvalovat zastupitelstvo a musí se to rozpočtovat (jak založení, tak výpověď). Z tohoto důvodu se potom peníze tváří, jako by je obec vůbec neměla, protože jsou vázané na nějakou dobu na tom termínovaném účtu a tím pádem je nemůže obec během roku zapojit (bez výpovědi tohoto termínovaného vkladu a s tím

spojeným poplatkem). Toto je velmi těžké především pro zastupitele k pochopení, kdy výkaz FIN 2-12 M je pro většinu z nich hotovou noční můrou. Z tohoto důvodu by mohlo dojít k tomu, že například zastupitelé schválí převod veškerých svých volných prostředků na termínovaný vklad a nezůstala by obci rezerva pro zapojení do rozpočtu na nečekané výdaje. Vzhledem k tomu, že by mohla nastat situace, že by se obec s takovými nečekanými výdaji v průběhu roku potýkala, tak by mohla mít problém s tím, že by neměla finance ihned k dispozici a musela by termínovaný vklad vypovědět dříve, tak by platila ještě vysoké poplatky za předčasné vybrání peněz.

Proto bych se variantám s termínovaným vkladem spíše vyvarovala a doporučila bych obci umístit své volné peněžní prostředky jen na spořicí účet, kde by měla peníze k dispozici ihned. O takovém spořicím účtu se dá účtovat jako o běžném účtu a převody mezi takovými účty se nerozpočtují. Peníze se tak na spořicím účtu zhodnocují, ale kdykoliv by obec peníze potřebovala, tak je má k dispozici hned a může tyto finance zapojit ze dne na den do rozpočtu. Ovšem způsob zhodnocování volných peněžních prostředků je ze strany obcí individuální, kdy je především požadavek na vysokou likviditu a minimální riziko zhodnocení takto uložených peněz.

Takto lépe zhodnocené peníze může obec dále použít na jednotlivé investice v obci. Obec pro letošní i nadcházející rok má v plánu řadu investic, kdy takto zhodnocené peníze může na některou z investic využít. Pokud by se obec rozhodla pro investici v podobě výstavby bytového domu v ulici Hliník nebo i třeba modernizaci a rozšíření sportovního hřiště u Základní školy, tak by to mělo celkový dopad i pro Mikroregion. Pro obec by to byla další větší investice v obci, která by měla za účinek zlepšení občanské vybavenosti v obci a pro obyvatele obce by to mělo kladný dopad, protože o bydlení v obci je velký zájem. Taková výstava nových bytových domů by zapříčila přísun obyvatel do obce a vyřešil by se tak třeba i dlouhodobý problém se snižováním počtu obyvatel v obci, protože by obyvatelé neměli důvod z takové obce odcházet jinam.

ZÁVĚR

Cílem mé diplomové práce bylo analyzovat hospodaření obcí Mikroregionu Nový Dvůr, který se nachází v Jihomoravském kraji, v okrese Hodonín. Tato analýza vedla k definování návrhů a doporučení na zlepšení hospodaření obcí. Z analýzy je patrné, že obce jsou schopny se samy uživit a nemusí si půjčovat peněžní prostředky. Obce si na základě provedené analýzy vedly velmi dobře a žádná z obcí nesahala ke kritickým hodnotám.

Diplomová práce je rozdělena do tří částí, část teoretickou, praktickou a projektovou.

V teoretické části byla provedena literární rešerše, kde byla charakterizována veřejná správa v České republice, dále byl vymezen pojem obec a její orgány. Další obsáhlejší kapitolou bylo hospodaření obcí, ve které byl podrobně rozebrán rozpočet obce, závěrečný účet a přezkum hospodaření. Dále následovalo objasnění specifik v účetnictví obcí, které se výrazně liší od účetnictví podnikatelských subjektů. Poslední kapitola teoretické části se věnovala monitoringu hospodaření obcí, který je každoročně realizován Ministerstvem financí pomocí Soustavy informativních a monitorujících ukazatelů.

Úvodem praktické části byla provedena socioekonomická analýza Mikroregionu Nový Dvůr a také byly stručně charakterizovány obce, které do Mikroregionu přísluší. Diplomová práce byla vypracována celkem pro čtyři obce, které se nachází od 1 800 do 4 000 obyvatel v tříleté časové řadě, od roku 2020 do roku 2022. Poté následovala analýza monitoringu hospodaření jednotlivých obcí, kdy potřebné informace pro výpočet byly čerpány z poskytnutých účetních výkazů od obcí. Zkoumané obce se v žádných z analyzovaných let nepohybují v kritických hodnotách. Dále následovala analýza peněžní účetní báze, kde byly podstatné zejména kapitálové výdaje a jejich podíl na celkových výdajích. V posledních letech nejvíce investovala do svého rozvoje obec Ratíškovice a Vacenovice. Naopak méně investující obcí se stala obec Milotice, pro kterou byl sestaven návrh v podobě rekonstrukce bývalé školky na Rafandě a navýšení tak kapitálových investic v obci. Dále následovala analýza akruální účetní báze, kde většina obcí má náklady a výnosy pouze z činnosti hlavní. Pouze obec Vacenovice má ještě k této činnosti i činnost hospodářskou. Poslední analýzou byla analýza poměrových ukazatelů, kde řadíme ukazatel likvidity, zadluženosti a také ukazatel autarkie, který je pro účetnictví veřejného sektoru specifický. Z analýzy vyplynulo, že obce nemají problém s likvidností a jsou schopny své krátkodobé závazky pokrýt vlastními prostředky ihned. Tato provedená analýza se stala východiskem pro zhotovení návrhu zlepšení hospodaření ve vybraných obcích. Vzhledem k tomu, že si obce vedly velmi dobře byl tento

návrh pojat ze strany rozvoje a investic jednotlivých obcí. Do poslední části diplomové práce byly vybrány obce Milotice, která v posledních letech dosahovala nižších hodnot u kapitálových výdajích a Svatobořice-Mistřín, která dlouhodobě eviduje vyšší zůstatky na svém běžném účtu a v analyzovaných letech neeviduje žádný dlouhodobý úvěr.

Závěrečnou částí diplomové práce byl sestaven návrh na zlepšení hospodaření vybraných obcí. Pro vypracování návrhu bylo nutné použít několik metod pro sběr a následné zpracování informací. Podkladem pro tento návrh byla provedená analýza, a především analýza příjmů a výdajů, konkrétně kapitálových výdajů. Byl uskutečněn návrh na zlepšení hospodaření u obce Milotice a Svatobořice-Mistřín. Bylo analyzováno financování, jak z pohledu vlastních zdrojů, tak i cizích. Obcím byl vypočítán umořovací plán na doporučenou výši úvěru. Pro obce byly stanoveny neměnné splátky. Dále byla provedena časová a riziková analýza návrhu u obce Milotice a zadávací řízení veřejné zakázky malého rozsahu. Dále pro obec Svatobořice-Mistřín byl vypracován návrh pro zhodnocení peněžních prostředků. Obec může uložit část volných peněžních prostředků na spořicí účet a část na termínovaný vklad s výpovědní lhůtou. Osobně bych doporučovala vybrat si uložení peněz pouze na spořicí účet, kde má obec peníze k dispozici kdykoliv je bude potřebovat a zároveň je možnost plynulého převodu mezi běžným a spořicím účtem bez jakýchkoliv poplatků.

Předložené návrhy a doporučení v diplomové práci byly dány jako podklady pro zastupitelstva obcí při řešení spousty otázek zejména otázky, zdali obec hospodaří efektivně nebo jestli je možnost snížit výdaje nebo navýšit některé druhy příjmů. Analyzované obce Mikroregionu Nový Dvůr hospodaří s veřejnými prostředky podle principu 3E, který zahrnuje postupy pro hospodárnost, efektivnost a účelnost. Každá z obcí Mikroregionu usiluje o nejefektivnější hospodaření a zároveň zabezpečuje obyvatelstvu kvalitní život v obci. Tento dohled mají na starosti orgány v obci, které si místní občané sami volí. Hospodaření obce je regulováno nejen zákony, ale také i voleným orgánem, kterým je zastupitelstvo. Cílem všech obcí by měl být především rozvoj a zkvalitňování infrastruktury, a to se odvíjí od množství finančních prostředků. Po navržení zlepšení hospodaření pro vybrané obce je možné pronést, že v práci byl splněn zadaný cíl, kterým bylo navrhnout zlepšení hospodaření vybraných obcí Mikroregionu Nový Dvůr. Ke zlepšení hospodaření by mělo dojít hlavně v oblasti kapitálových výdajů, tedy investic u obce Milotice a lepšího zhodnocení finančních prostředků u obce Svatobořice-Mistřín. Teď už záleží pouze na samotných obcích, jak k jednotlivým doporučením a závěrečnému návrhu přistoupí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literární zdroje

BUCHTA, Petr, 2016. *Veřejné finance*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 156 s. ISBN 978-80-7452-116-4.

ČERNOHORSKÝ, Jan, 2020. *Finance: od teorie k realitě*. Praha: Grada Publishing, 460 s. ISBN 978-80-271-2215-8.

ČIŽINSKÁ, Romana, 2018. *Základy finančního řízení podniku*. Praha: Grada Publishing, 240 s. ISBN 978-80-271-0194-8.

GRUBER, JONATHAN, 2019. *Public Finance and Public Policy*. 6th edition. New York: Worth Publishers, 806 s. ISBN 978-1319105259.

HEJDUKOVÁ, Pavlína, 2015. *Veřejné finance: teorie a praxe*. V Praze: C. H. Beck, xii, 252 s. ISBN 978-80-7400-298-4.

HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ, 2013. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 248 s. ISBN 978-80-7380-459-6.

KÁŇA, Pavel a Petra KALOUSKOVÁ, 2019. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium na středních a vyšších odborných školách*. 5. aktualizované vydání. Ostrava: Montanex, 416 s. ISBN 978-80-7225-465-1.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a kol., 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3. kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 228 s. ISBN 978-80-271-0563-2.

LOCHMANNOVÁ, Alena, 2017. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 116 s. ISBN 978-80-7402-295-1.

MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL, 2015. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, 208 s. ISBN 978-80-247-5561-8.

MÁČE, Miroslav, 2019. *Finanční účetnictví veřejného sektoru*. Praha: Grada, 601 s. ISBN 978-80-271-2002-4.

MALAST, Jan, 2016. *Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 340 s. ISBN 978-80-261-0657-9.

NOBLES, Tracie L. et al., 2014 *Horngren's financial & managerial accounting: the managerial chapters*. 4th ed. Boston: Pearson. ISBN 978-0-13-325543-0.

NOVOTNÝ, Vladimír a kol., 2017. *Veřejná správa v zemích Visegrádské čtyřky: (Česká republika, Maďarsko, Polská republika, Slovenská republika)*. Praha: Leges, 189 s. ISBN 978-80-7502-215-8.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek – po novele zákona o účetnictví*. Praha: C. H. Beck, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PALEPU, Krishna G., Paul M. HEALY a Victor L. BERNARD, 2000. *Business analysis & valuation: using financial statements: text & cases*. Second edition. Cincinnati: Ohio: South-Western College Publishing, 1 094 s. ISBN 0-324-01565-8.

PAROUBEK, Jiří, 2022. *Rozpočtová skladba v roce 2022*. 10. aktualizované vydání. Praha: Anag, 640 s. ISBN 978-80-7554-355-4.

PEKOVÁ, Jitka, Marek JETMAR a Petr TOTH, 2019. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer, 783 s. ISBN 978-80-7598-209-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

ROSEN, Harvey S., Ted GAYER a Abdülkadir CIVAN, 2014. *Public Finance*. 10th edition. Maidenhead: McGraw-Hill Education, 588 s. ISBN 978-0-07-715469-1.

RŮČKOVÁ, Petra, 2021. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 172 s. ISBN 978-80-271-3124-2.

ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna, 2019. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 207 s. ISBN 978-80-244-5548-8.

SEDMIHRADSKÁ, Lucie, 2015. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 179 s. ISBN 978-80-7478-967-0.

SCHOLLEOVÁ, Hana, 2017. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 152 s. ISBN 978-80-271-0413-0.

ŠOBA, Oldřich a Martin ŠIRŮČEK, 2017. *Finanční matematika v praxi*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 330 s. ISBN 978-80-271-0250-1.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2021. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 3. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 294 s. ISBN 978-80-271-3184-6.

TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, Petra a Eva JELÍNKOVÁ, 2018. *Podniková ekonomika – klíčové oblasti*. Praha: Grada Publishing, 255 s. ISBN 978-80-271-0689-9.

TOMANCOVÁ, Jaroslava, Jan OBROVSKÝ a Antonín BRTOUN, 2009. *Veřejná správa a finance*. Brno: Albert, 164 s. ISBN 978-80-7326-162-7.

VODÁKOVÁ, Jana, 2012. *Aktuální účetnictví ve veřejném sektoru*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 191 s. ISBN 978-80-7357-890-9.

VODÁKOVÁ, Jana, 2013. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 207 s. ISBN 978-80-7478-324-1.

WAHLEN, James M., Stephen P. BAGINSKI a Mark T. BRADSHAW, 2018. *Financial reporting, financial statement analysis, and valuation: a strategic perspective*. 9E. United States: Cengage, 912 s. ISBN 978-1-337-61468-9.

Internetové zdroje

ARISweb – informace o systému, © 2009. In: *Wwwinfo.mfcr.cz* [online]. Praha [cit. 2023-03-01]. Dostupné z: <https://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iaris/info.pl>

Finanční řízení obcí, © 2021. In: *Svaz měst a obcí České republiky* [online]. Praha [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: <https://www.smocr.cz/Shared/Clanky/9994/financni-rizeni-obci-e-verze.pdf>

Historie mikroregionu, © 2023. In: *Mikroregion Nový Dvůr* [online]. [cit. 2023-02-05]. Dostupné z: <https://www.novy-dvur.cz/index.php/2015-11-02-09-20-37/historie>

Historie obce, © 2023. *Obec Vacenovice* [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://www.vacenovice.cz/obec/historie-obce/>

Historie obce, © 2023. *Milotice oficiální stránka obce* [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://www.milotice.cz/obec-7/historie-obce/historie/>

Informace o obci, © 2023. *Obce Svatobořice-Mistřín* [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://www.svatoborice-mistrin.cz/informace-o-obci/>

Jaká pravidla platí pro veřejné zakázky malého rozsahu?, 2022. *Frank Bold* [online]. [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a->

uradu/hospodareni-obce-a-kraje/hospodareni-obce-a-kraje/rada/jaka-pravidla-plati-pro-verejne-zakazky-ma

Monitoring hospodaření obcí, © 2012. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2022-02-14]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/hospodareni-obci/monitoring-hospodareni-obci>

Monitoring hospodaření územních samosprávných celků, © 2018. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/hospodareni-obci/monitoring-hospodareni-uzemnich-samospra>

MONITOR, *Obec Milotice* © 2020. In: *Monitor.statnipokladna.cz – Praha* [online]. [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00285111/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2012>

MONITOR, *Obec Milotice* © 2021. In: *Monitor.statnipokladna.cz – Praha* [online]. [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00285111/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2112>

MONITOR, *Obec Milotice* © 2022. In: *Monitor.statnipokladna.cz – Praha* [online]. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00285111/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2212>

MONITOR, *Obec Ratiškovice* © 2020. In: *Monitor.statnipokladna.cz – Praha* [online]. [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00285242/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2012>

MONITOR, *Obec Ratiškovice* © 2021. In: *Monitor.statnipokladna.cz – Praha* [online]. [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00285242/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2112>

MONITOR, *Obec Ratiškovice* © 2022. In: *Monitor.statnipokladna.cz – Praha* [online]. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00285242/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2212>

MONITOR, *Obec Svatobořice-Mistřín* © 2020. In: *Monitor.statnipokladna.cz – Praha* [online]. [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00285358/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2012>

MONITOR, *Obec Svatobořice-Mistřín* © 2021. In: *Monitor.statnipokladna.cz – Praha* [online]. [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00285358/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2112>

MONITOR, *Obec Svatobořice-Mistřín* © 2022. In: *Monitor.statnipokladna.cz – Praha* [online]. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00285358/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2212>

MONITOR, *Obec Vacenovice* © 2020. In: *Monitor.statnipokladna.cz – Praha* [online]. [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00285439/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2012>

MONITOR, *Obec Vacenovice* © 2021. In: *Monitor.statnipokladna.cz – Praha* [online]. [cit. 2023-02-22]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00285439/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2112>

MONITOR, *Obec Vacenovice* © 2022. In: *Monitor.statnipokladna.cz – Praha* [online]. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00285439/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=2212>

O aplikaci, © 2013. In: *Monitor.statnipokladna.cz* [online]. Praha [cit. 2023-03-01]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/o-aplikaci>

O obci – Skoronice, © 2023. *Skoronice obec Jízdy králů* [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://www.skoronice.cz>

Obec Milotice, 2022. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu 2022*

Obec Ratíškovice, 2022. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu 2022*

Obec Svatobořice-Mistřín, 2022. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu 2022*

Obec Vacenovice, 2022. *Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu 2022*

Obec Vlkoš – současnost, © 2023. *Vlkoš Oficiální web obce* [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://www.vlkos.cz/obec%2Dvlkos/ds-1013/p1=2321>

Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2022, © 2022. In: *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2023-03-05]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/165603907/1300722203.pdf/de05fcca-74d5-40b6-bfa0-6a9825cfe369?version=1.1>

Přehled a porovnání spořicíh účtů, © 2023. In: *Banky.cz* [online]. [cit. 2023-04-14]. Dostupné z: <https://www.banky.cz/prehled-a-porovnaní/sporici-ucet/?ord=DESC>

Region, © 2023. *Kyjovské Slovácko v pohybu* [online]. [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: <https://www.kyjovske-slovacko.com/cs/region>

Schválený závěrečný účet MiND za rok 2019, 2020. In: *Mikroregion Nový Dvůr* [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://www.novy-dvur.cz/index.php/uredni-deska/321-schvaleny-zaverecny-ucet-mind-za-rok-2019>

Schválený závěrečný účet za rok 2021, 2022. In: *Mikroregion Nový Dvůr* [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://www.novy-dvur.cz/index.php/uredni-deska/348-schvaleny-zaverecny-ucet-za-rok-2021>

Současnost obce Ratíškovice, © 2023. *Oficiální stránky Obce Ratíškovice* [online]. [cit. 2023-02-05]. Dostupné z: <https://www.ratiskovice.com/obec-2/informace-o-obci/soucasnost/>

Srovnání hypoték 2023, © 2023. In: *Hypoasistent.cz* [online]. [cit. 2023-04-16]. Dostupné z: <https://www.hypoasistent.cz/srovnani-hypotek-2023>

ÚFIS – domovská stránka, © 2012. In: *Wwwinfo.mfcr.cz* [online]. Praha [cit. 2023-03-01]. Dostupné z: <https://wwwinfo.mfcr.cz/ufis/>

Závěrečný účet za rok 2020, 2021. In: *Mikroregion Nový Dvůr* [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://www.novy-dvur.cz/index.php/uredni-deska/334-zaverecny-ucet-za-rok-2020>

Legislativní dokumenty

Vyhláška č. 412/2021 Sb. ze dne 15. listopadu 2021 o rozpočtové skladbě. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-412>

Vyhláška č. 269/2022 Sb. ze dne 6. září 2022, kterou provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. In: *Beck-online* [online]. [cit. 2023-04-12]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=onrf6mrqga4v6nbrgaxha4rifu4a&rowIndex=0>

Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2023-02-01]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Zákon č. 250/2000 Sb. ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>

Zákon č. 134/2016 Sb. ze dne 19. dubna 2016 o zadávání veřejných zakázek. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-134>

Zákon č. 23/2017 Sb. ze dne 17. ledna 2017 o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-23>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ARIS Automatizovaný rozpočtový informační systém

CZ Cizí zdroje

DSO Dobrovolný svaz obcí

HDP Hrubý domácí produkt

MND Mikroregion Nový Dvůr

PČR Parlament České republiky

SIMU Soustava informativních a monitorujících ukazatelů

ÚSC Územní samosprávný celek

VZZ Výkaz zisku a ztráty

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Schéma veřejné správy (Vlastní zpracování podle Provažníkové, 2015, s. 12)	15
Obrázek 3 – Rozpočtový proces (Vlastní zpracování podle Tomancové, Obrovského a Brtouna, 2009, s. 119).....	24
Obrázek 4 – Vzájemná provázanost účetních výkazů (Vlastní zpracování podle Máče, 2019, s. 560).....	35
Obrázek 5 – Schéma zjednodušené rozvahy – aktiva (Vlastní zpracování podle Otrusinové a Kubičkové, 2011, s. 66)	36
Obrázek 6 – Schéma rozvahy – pasiva (Vlastní zpracování podle Máče, 2019, s. 539)	36
Obrázek 7 – Výkaz zisku a ztráty (Vlastní zpracování podle Máče, 2019, s. 550)	37
Obrázek 8 – I. Rozpočtové příjmy (Vlastní zpracování podle Máče, 2019, s. 565).....	38
Obrázek 9 – II. Rozpočtové výdaje (Vlastní zpracování podle Máče, 2019, s. 565)	39
Obrázek 10 – III. Financování – třída 8 (Vlastní zpracování podle Máče, 2019, s. 565)....	39
Obrázek 10 – Poloha mikroregionu na mapě (Zdroj: Region, © 2023)	46
Obrázek 12 – Znázornění příjmů v roce 2022; vlastní zpracování.....	57
Obrázek 13 – Znázornění výdajů v roce 2022; vlastní zpracování.....	61
Obrázek 14 – Vývoj nákladů a výnosů obce Ratíškovice v letech 2020-2022; vlastní zpracování.....	66
Obrázek 15 – Vývoj nákladů a výnosů obce Svatobořice-Mistřín v letech 2020-2022; vlastní zpracování.....	66
Obrázek 16 – Vývoj nákladů a výnosů obce Vacenovice z hlavní činnosti v letech 2020-2022; vlastní zpracování	67
Obrázek 17 – Vývoj nákladů a výnosů z hospodářské činnosti obce Vacenovice v letech 2020-2022; vlastní zpracování.....	68
Obrázek 18 – Vývoj nákladů a výnosů obce Milotice v letech 2020-2022; vlastní zpracování	68
Obrázek 19 – Znázornění nákladů v roce 2022; vlastní zpracování.....	69
Obrázek 20 – Znázornění výnosů v roce 2022; vlastní zpracování.....	71
Obrázek 21 – Ukazatel likvidity v roce 2022; vlastní zpracování.....	75
Obrázek 22 – Ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů (Vlastní zpracování).....	78
Obrázek 23 – Ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů (Vlastní zpracování).....	79
Obrázek 24 – Ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů (Vlastní zpracování).....	79
Obrázek 25 – Ukazatel autarkie na bázi výnosů a nákladů (Vlastní zpracování).....	80
Obrázek 26 – Vývoj kapitálových výdajů v letech 2020-2022 (v tis. Kč); vlastní zpracování	83
Obrázek 27 – Vývoj zůstatků na základním běžném účtu územních samosprávných celků v letech 2020-2022 (v tis. Kč); vlastní zpracování	85

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Počet členů obecního zastupitelstva	18
Tabulka 2 – Počet obyvatel a demografická situace v MND	46
Tabulka 3 – Příspěvky jednotlivých obcí v roce 2021	47
Tabulka 4 – Rozpočet mikroregionu v letech 2019–2021	48
Tabulka 6 – Znázornění vybraných ukazatelů pro obce Mikroregionu Nový Dvůr za rok 2022	53
Tabulka 6 – Zhodnocení analýzy peněžní účetní báze	63
Tabulka 16 – Zhodnocení kapitálových výdajů v letech 2020-2022	64
Tabulka 22 – Zhodnocení analýzy aktuální účetní báze (Vlastní zpracování)	73
Tabulka 35 – Hodnota aktiv celkem pro rok 2023	89
Tabulka 36 – Hodnota cizích zdrojů pro rok 2023	89
Tabulka 37 – Umořovací plán splácení úvěru pro obec Milotice u České spořitelny (v Kč)	91
Tabulka 37 – Umořovací plán splácení úvěru pro obec Milotice u Československé obchodní banky (v Kč), vlastní zpracování	91
Tabulka 37 – Umořovací plán splácení úvěru pro obec Milotice u Komerční banky (v Kč)	92
Tabulka 37 – Umořovací plán splácení úvěru pro obec Milotice u Raiffeisen banky (v Kč)	93
Tabulka 38 – Úroveň výskytu rizika v číselném vyjádření (Vlastní zpracování)	95
Tabulka 39 – Pravděpodobnost výskytu možných rizik pro obec Milotice	95
Tabulka 40 – Vymezení dopadu rizik	95
Tabulka 41 – Vyhodnocení úrovně rizika obce Milotice	96
Tabulka 42 – Přehled jednotlivých nákladů a výnosů v období 2020-2022 v tisících Kč	100
Tabulka 43 – Zhodnocení finančních prostředků pomocí spořicího účtu	102
Tabulka 44 – Zhodnocení finančních prostředků pomocí termínovaného účtu po dobu 3 měsíců	103
Tabulka 45 – Zhodnocení finančních prostředků pomocí termínovaného účtu po dobu 6 měsíců	104
Tabulka 46 – Shrnutí zhodnocení finančních prostředků po zvolení Československé obchodní banky	105
Tabulka 47 – Shrnutí zhodnocení finančních prostředků po zvolení Raiffeisen banky	105
Tabulka 37 – Hodnota aktiv celkem pro rok 2023 (Vlastní zpracování)	108
Tabulka 38 – Hodnota cizích zdrojů pro rok 2023 (Vlastní zpracování)	109
Tabulka 39 – Umořovací plán splácení úvěru pro obec Svatobořice-Mistřín (v Kč)	110
Tabulka 48 – Ukazatele monitoringu hospodaření obcí pro obec Ratíškovice (v tis. Kč)	131

Tabulka 49 – Struktura a výpočet ukazatele dluhové služby obce Ratíškovice v letech 2020-2022	131
Tabulka 50 – Ukazatel rozpočtové odpovědnosti.....	132
Tabulka 51 – Analýza skutečných příjmů a výdajů obce Ratíškovice v letech 2020-2022	132
Tabulka 52 – Analýza nákladů, výnosů a výsledku hospodaření obce Ratíškovice v letech 2020-2022	132
Tabulka 53 – Výpočet peněžní likvidity.....	133
Tabulka 54 – Výpočet pohotové likvidity	133
Tabulka 55 – Výpočet běžné likvidity	133
Tabulka 56 – Výpočet ukazatele celkové zadluženosti	133
Tabulka 57 – Výpočet koeficientu samofinancování	133
Tabulka 58 – Výpočet poměru dluhu k celkovým skutečným příjmům.....	134
Tabulka 25 – Autarkie na bázi výnosů a nákladů	134
Tabulka 59 – Ukazatele monitoringu hospodaření obcí pro obec Svatobořice-Mistřín	134
Tabulka 60 – Struktura a výpočet ukazatele dluhové služby obce Svatobořice-Mistřín v letech 2020-2022.....	135
Tabulka 61 – Ukazatel rozpočtové odpovědnosti.....	135
Tabulka 62 – Analýza skutečných příjmů a výdajů obce Svatobořice-Mistřín v letech 2020-2022	135
Tabulka 63 – Analýza nákladů, výnosů a výsledku hospodaření obce Svatobořice-Mistřín v letech 2020-2022.....	136
Tabulka 64 – Výpočet peněžní likvidity.....	136
Tabulka 65 – Výpočet pohotové likvidity	136
Tabulka 66 – Výpočet běžné likvidity	136
Tabulka 67 – Výpočet ukazatele celkové zadluženosti	137
Tabulka 68 – Výpočet koeficientu samofinancování	137
Tabulka 69 – Výpočet poměru dluhu k celkovým skutečným příjmům.....	137
Tabulka 28 – Autarkie na bázi výnosů a nákladů	137
Tabulka 70 – Ukazatele monitoringu hospodaření obcí pro obec Vacenovice (v tis. Kč)	138
Tabulka 71 – Struktura a výpočet ukazatele dluhové služby obce Vacenovice v letech 2020-2022	138
Tabulka 72 – Ukazatel rozpočtové odpovědnosti.....	139
Tabulka 73 – Analýza skutečných příjmů a výdajů obce Vacenovice v letech 2020-2022	139
Tabulka 74 – Analýza nákladů, výnosů a výsledku hospodaření z hlavní činnosti obce Vacenovice v letech 2020-2022.....	139

Tabulka 75 – Analýza nákladů, výnosů a výsledku hospodaření z hospodářské činnosti obce Vacenovice v letech 2020-2022.....	140
Tabulka 76 – Výpočet peněžní likvidity.....	140
Tabulka 77 – Výpočet pohotové likvidity	140
Tabulka 78 – Výpočet běžné likvidity.....	140
Tabulka 79 – Výpočet ukazatele celkové zadluženosti	141
Tabulka 80 – Výpočet koeficientu samofinancování	141
Tabulka 81 – Výpočet poměru dluhu k celkovým skutečným příjmům.....	141
Tabulka 31 – Autarkie na bázi výnosů a nákladů.....	141
Tabulka 82 – Ukazatele monitoringu hospodaření obcí pro obec Milotice (v tis. Kč).....	142
Tabulka 83 – Struktura a výpočet ukazatele dluhové služby obce Milotice v letech 2020-2022	142
Tabulka 84 – Ukazatel rozpočtové odpovědnosti.....	143
Tabulka 85 – Analýza skutečných příjmů a výdajů obce Milotice v letech 2020-2022....	143
Tabulka 86 – Analýza nákladů, výnosů a výsledku hospodaření obce Milotice v letech 2020-2022	143
Tabulka 87 – Výpočet peněžní likvidity.....	143
Tabulka 88 – Výpočet pohotové likvidity	144
Tabulka 89 – Výpočet běžné likvidity.....	144
Tabulka 90 – Výpočet ukazatele celkové zadluženosti	144
Tabulka 91 – Výpočet koeficientu samofinancování	144
Tabulka 92 – Výpočet poměru dluhu k celkovým skutečným příjmům.....	144
Tabulka 34 – Autarkie na bázi výnosů a nákladů.....	144

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Algoritmy SIMU 2012

Příloha P II: Tabulky se všemi ukazateli

Příloha P III: Pomocné výpočty

PŘÍLOHA P I: ALGORITMY SIMU 2012

Příloha č. 1

Algoritmy SIMU - údaje v tisících Kč

Číslo sloupce (viz Příloha č. 2)	Ukazatel	Zdroj údajů			Poznámka
		ČSÚ			
1	Počet obyvatel obce				
2	Příjem celkem (po konsolidaci)	Finanční výkaz FIN 2-12 M		RS - Třída 1+2+3+4 (po konsolidaci)	Konsolidace provedena dle vyhlášky Ministerstva financí č. 449/2009 Sb. RS - rozpočtová skladba
3	Úroky	Finanční výkaz FIN 2-12 M		RS - položka 5141	
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	Finanční výkaz FIN 2-12 M		RS - položky 8112, 8122, 8212, 8222, 8114, 8124, 8214, 8224	
5	Dluhová služba celkem	Součet sloupců 3 a 4			
6	Ukazatel Dluhové služby (v %)	Podíl sloupce 5 a 2			
7	Aktiva celkem	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BEŽNÉ OBDOBÍ - BRUTTO"	Aktiva	Součet výkazů za vlastní obec a ji zřízené PO	PO - příspěvková organizace
8	Cizí zdroje	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BEŽNÉ OBDOBÍ"	D.	Součet výkazů za vlastní obec a ji zřízené PO	
9	Stav na bankovních účetech celkem	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BEŽNÉ OBDOBÍ - BRUTTO"	SÚ 068, 231, 236, 241, 244 (u obcí) + SÚ 068, 241, 243, 244 (u PO)	Součet výkazů za vlastní obec a ji zřízené PO	SÚ - syntetický účet
10	Úvěry a komunální dluhopisy	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BEŽNÉ OBDOBÍ"	SÚ 281, 282, 283, 451, 453 (u obcí) + SÚ 281, 451 (u PO)	Součet výkazů za vlastní obec a ji zřízené PO	
11	PNFV a ostatní dluhy	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BEŽNÉ OBDOBÍ"	SÚ 289, 322, 326, 362, 452, 456, 457 (u obcí) + SU 289, 326, 452 (u PO)	Součet výkazů za vlastní obec a ji zřízené PO	PNFV - přijatá návratná finanční výpomoc
12	Zadluženost celkem	Součet sloupců 10 a 11			
13	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	Podíl sloupce 8 a 7			
14	Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	Podíl sloupce 12 a 8			
15	8-leté saldo	Finanční výkaz FIN 2-12 M	ř. 4440 (část IV. výkazu)	součet výsledků od počátku roku za posledních 8 let	
16	Oběžná aktiva	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BEŽNÉ OBDOBÍ - NETTO"	B.	Součet výkazů za vlastní obec a ji zřízené PO	
17	Krátkodobé závazky	Účetní výkaz - Rozvaha, sloupec "BEŽNÉ OBDOBÍ"	D. III.	Součet výkazů za vlastní obec a ji zřízené PO	
18	Celková likvidita	Podíl sloupce 16 a 17			

Zdroj: Monitoring hospodaření obcí, © 2012

PŘÍLOHA P II: TABULKY SE VŠEMI UKAZATELI

Tabulka 28 – Ukazatele monitoringu hospodaření obcí pro obec Ratíškovice (v tis. Kč)

Číslo	Název ukazatele	Hodnota ukazatele		
		Rok	Rok	Rok
		2020	2021	2022
INFORMATIVNÍ UKAZATELE				
1	Počet obyvatel obce	4 015	4 001	3 955
2	Příjem celkem (po konsolidaci)	94 727	80 361	93 654
3	Úroky	307	152	135
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	9 000	3 000	3 000
5	Dluhová služba celkem [3 + 4]	9 307	3 152	3 135
6	Ukazatel dluhové služby (v %) [5 : 2]	9,83	3,92	3,35
7	Aktiva celkem	778 324	807 844	849 181
8	Cizí zdroje	36 906	30 355	24 920
9	Stav na bankovních účtech celkem	67 775	43 782	46 964
10	Úvěry a komunální dluhopisy	18 000	15 000	12 000
11	Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	0	0	0
12	Zadluženost celkem [10 + 11]	18 000	15 000	12 000
14	Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %) [12 : 8]	48,77	49,42	48,15
16	Oběžná aktiva	79 716	54 498	61 309
17	Krátkodobé závazky	15 122	12 957	11 465
MONITORUJÍCÍ UKAZATELE				
13	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) [8 : 7]	4,74	3,76	2,93
18	Celková (běžná) likvidita [16 : 17]	5,27	4,21	5,35
	Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	21,24	16,90	12,89

Zdroj: Monitor obce Ratíškovice 2020, 2021 a 2022

Tabulka 29 – Struktura a výpočet ukazatele dluhové služby obce Ratíškovice v letech 2020-2022

Položka (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Daňové příjmy	58 870	65 326	74 898
Nedaňové příjmy	8 606	9 159	10 098
Kapitálové příjmy	251	0	2 830
Přijaté transfery	27 000	5 876	5 828
Dluhová základna	94 727	80 361	93 654
Úroky	307	152	135
Splátka jistin	9 000	3 000	3 000
Dluhová služba	9 307	3 152	3 135
UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY (%)	9,83	3,92	3,35

Zdroj: účetní výkazy obce; vlastní zpracování

Tabulka 30 – Ukazatel rozpočtové odpovědnosti

Položka (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Průměr příjmů za poslední 4 roky	84 749	88 779	93 102
Zadluženost	18 000	15 000	12 000
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti v %	21,24	16,90	12,89

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Ratíškovice

Tabulka 31 – Analýza skutečných příjmů a výdajů obce Ratíškovice v letech 2020-2022

Položka (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Daňové příjmy	58 870	65 326	74 898
Nedaňové příjmy	8 606	9 159	10 098
Kapitálové příjmy	251	0	2 830
Přijaté transfery	27 000	5 876	5 828
PŘÍJMY CELKEM	94 727	80 361	93 654
Běžné výdaje	40 247	45 170	47 122
Kapitálové výdaje	22 640	36 392	50 563
VÝDAJE CELKEM	62 887	81 562	97 685
FINANCOVÁNÍ	31 840	-1 201	-4 031

Zdroj: účetní výkazy obce; vlastní zpracování

Tabulka 32 – Analýza nákladů, výnosů a výsledku hospodaření obce Ratíškovice v letech 2020-2022

Ukazatel (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Náklady z činnosti	37 555	41 822	45 347
Finanční náklady	310	158	10 448
Náklady na transfery	11 928	11 838	11 917
Daň z příjmů	1 752	1 675	2 263
NÁKLADY CELKEM	51 545	55 493	69 975
Výnosy z činnosti	9 308	8 793	11 912
Finanční výnosy	969	764	11 339
Výnosy z transferů	13 059	9 037	9 141
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	56 441	62 846	72 435
VÝNOSY CELKEM	79 777	81 440	104 827
Výsledek hospodaření před zdaněním	29 983	27 623	37 115
Výsledek hospodaření běžného období	28 232	25 947	34 852

Zdroj: účetní výkazy obce; vlastní zpracování

Tabulka 33 – Výpočet peněžní likvidity

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Finanční majetek	68 149 508,21	44 015 719,14	47 531 376,87
Krátkodobé dluhy	15 122 349,03	12 956 667,90	11 465 098,49
VÝSLEDEK	4,51	3,40	4,15

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Ratíškovice

Tabulka 34 – Výpočet pohotové likvidity

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Finanční majetek	68 149 508,21	44 015 719,14	47 531 376,87
Pohledávky	11 478 932, 41	10 394 535,54	13 693 017,38
Krátkodobé dluhy	15 122 349,03	12 956 667,90	11 465 098,49
VÝSLEDEK	5,27	4,20	5,34

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Ratíškovice

Tabulka 35 – Výpočet běžné likvidity

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Oběžný majetek	79 716 257,29	54 498 071,35	61 309 123,72
Krátkodobé dluhy	15 122 349,03	12 956 667,90	11 465 098,49
VÝSLEDEK	5,27	4,21	5,35

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Ratíškovice

Tabulka 36 – Výpočet ukazatele celkové zadluženosti

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Cizí zdroje	36 906 286,64	30 355 179,10	24 919 668,08
Celková aktiva	590 347 350,17	605 701 899,17	633 359 766,79
VÝSLEDEK (v %)	6,25	5,01	3,93

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Ratíškovice

Tabulka 37 – Výpočet koeficientu samofinancování

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Vlastní kapitál	553 441 063,53	575 346 720,07	608 440 098,71
Celková aktiva	590 347 350,17	605 701 899,17	633 359 766,79
VÝSLEDEK (v %)	93,75	94,99	96,07

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Ratíškovice

Tabulka 38 – Výpočet poměru dluhu k celkovým skutečným příjmům

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Účty 281, 282, 283, 289, 322, 326, 451, 452, 453, 459	18 124 700,00	15 070 978,40	12 070 978,40
Příjmy celkem	94 726 724,99	80 361 199,47	93 653 991,46
VÝSLEDEK (v %)	19,13	18,75	12,89

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Ratíškovice

Tabulka 39 – Autarkie na bázi výnosů a nákladů

%	2020	2021	2022
Autarkie na bázi výnosů a nákladů	154,77	146,76	149,81

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Ratíškovice

Tabulka 40 – Ukazatele monitoringu hospodaření obcí pro obec Svatobořice-Mistřín
(v tis. Kč)

Číslo	Název ukazatele	Hodnota ukazatele		
		Rok	Rok	Rok
		2020	2021	2022
INFORMATIVNÍ UKAZATELE				
1	Počet obyvatel obce	3 530	3 493	3 466
2	Příjem celkem (po konsolidaci)	86 178	67 980	76 982
3	Úroky	0	0	0
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	0	0	0
5	Dluhová služba celkem [3 + 4]	0	0	0
6	Ukazatel dluhové služby (v %) [5 : 2]	0	0	0
7	Aktiva celkem	691 272	708 256	746 023
8	Cizí zdroje	16 541	5 780	6 648
9	Stav na bankovních účtech celkem	48 069	58 204	55 794
10	Úvěry a komunální dluhopisy	0	0	0
11	Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	0	0	0
12	Zadluženost celkem [10 + 11]	0	0	0
14	Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %) [12 : 8]	0	0	0
16	Oběžná aktiva	64 498	63 513	61 699
17	Krátkodobé závazky	15 222	4 448	5 409
MONITORUJÍCÍ UKAZATELE				
13	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) [8 : 7]	2,39	0,82	0,89
18	Celková (běžná) likvidita [16 : 17]	4,24	14,28	11,41
	Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	0	0	0

Zdroj: Monitor obce Svatobořice-Mistřín 2020, 2021 a 2022

Tabulka 41 – Struktura a výpočet ukazatele dluhové služby obce Svatobořice-Mistřín v letech 2020-2022

Položka (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Daňové příjmy	54 804	59 459	67 452
Nedaňové příjmy	4 619	4 253	5 087
Kapitálové příjmy	8 276	62	13
Přijaté transfery	18 479	4 206	4 430
Dluhová základna	86 178	67 980	76 982
Úroky	0	0	0
Splátka jistin	0	0	0
Dluhová služba	0	0	0
UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY (%)	0	0	0

Zdroj: účetní výkazy obce; vlastní zpracování

Tabulka 42 – Ukazatel rozpočtové odpovědnosti

Položka (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Průměr příjmů za poslední 4 roky	70 935	72 451	75 457
Zadluženost	0	0	0
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti v %	0	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Svatobořice-Mistřín

Tabulka 43 – Analýza skutečných příjmů a výdajů obce Svatobořice-Mistřín v letech 2020-2022

Položka (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Daňové příjmy	54 804	59 459	67 452
Nedaňové příjmy	4 619	4 253	5 087
Kapitálové příjmy	8 276	62	13
Přijaté transfery	18 479	4 206	4 430
PŘÍJMY CELKEM	86 178	67 980	76 982
Běžné výdaje	39 799	39 507	40 049
Kapitálové výdaje	45 997	18 369	39 283
VÝDAJE CELKEM	85 796	57 876	79 332
FINANCOVÁNÍ	382	10 104	-2 350

Zdroj: účetní výkazy obce; vlastní zpracování

Tabulka 44 – Analýza nákladů, výnosů a výsledku hospodaření obce Svatobořice-Mistřín v letech 2020-2022

Ukazatel (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Náklady z činnosti	41 419	36 834	37 949
Finanční náklady	0	0	0
Náklady na transfery	10 046	11 522	12 441
Daň z příjmů	1 682	980	1 076
NÁKLADY CELKEM	53 147	49 336	51 466
Výnosy z činnosti	11 359	5 903	7 257
Finanční výnosy	3 574	89	386
Výnosy z transferů	10 029	5 023	4 887
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	53 134	57 771	65 359
VÝNOSY CELKEM	78 096	68 786	77 889
Výsledek hospodaření před zdaněním	26 632	20 429	27 499
Výsledek hospodaření běžného období	24 949	19 450	26 423

Zdroj: účetní výkazy obce; vlastní zpracování

Tabulka 45 – Výpočet peněžní likvidity

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Finanční majetek	48 205 298,39	58 282 199,95	55 910 127,88
Krátkodobé dluhy	15 222 069,99	4 448 050,63	5 408 592,21
VÝSLEDEK	3,17	13,10	10,34

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Svatobořice-Mistřín

Tabulka 46 – Výpočet pohotové likvidity

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Finanční majetek	48 205 298,39	58 282 199,95	55 910 127,88
Pohledávky	15 168 669,73	3 186 436,68	3 957 292,69
Krátkodobé dluhy	15 222 069,99	4 448 050,63	5 408 592,21
VÝSLEDEK	4,16	13,82	11,07

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Svatobořice-Mistřín

Tabulka 47 – Výpočet běžné likvidity

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Oběžný majetek	64 498 225,43	63 512 989,28	61 699 171,13
Krátkodobé dluhy	15 222 069,99	4 448 050,63	5 408 592,21
VÝSLEDEK	4,24	14,28	11,41

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Svatobořice-Mistřín

Tabulka 48 – Výpočet ukazatele celkové zadluženosti

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Cizí zdroje	16 541 249,99	5 779 665,63	6 647 642,21
Celková aktiva	518 183 534,91	525 549 640,37	552 306 826,06
VÝSLEDEK (v %)	3,19	1,10	1,20

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Svatobořice-Mistřín

Tabulka 49 – Výpočet koeficientu samofinancování

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Vlastní kapitál	501 642 284,92	519 769 974,74	545 659 183,85
Celková aktiva	518 183 534,91	525 549 640,37	552 306 826,06
VÝSLEDEK (v %)	96,81	98,90	98,80

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Svatobořice-Mistřín

Tabulka 50 – Výpočet poměru dluhu k celkovým skutečným příjmům

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Účty 281, 282, 283, 289, 322, 326, 451, 452, 453, 459	1 220 000,00	1 190 000,00	1 100 000,00
Příjmy celkem	86 178 446,27	67 980 146,28	76 981 578,20
VÝSLEDEK (v %)	1,42	1,75	1,43

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Svatobořice-Mistřín

Tabulka 51 – Autarkie na bázi výnosů a nákladů

%	2020	2021	2022
Autarkie na bázi výnosů a nákladů	146,95	139,42	151,34

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Svatobořice-Mistřín

Tabulka 52 – Ukazatele monitoringu hospodaření obcí pro obec Vacenovice (v tis. Kč)

Číslo	Název ukazatele	Hodnota ukazatele		
		Rok	Rok	Rok
		2020	2021	2022
INFORMATIVNÍ UKAZATELE				
1	Počet obyvatel obce	2 209	2 194	2 152
2	Příjem celkem (po konsolidaci)	43 606	50 272	43 845
3	Úroky	0	9	301
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	0	0	3 000
5	Dluhová služba celkem [3 + 4]	0	9	3 301
6	Ukazatel dluhové služby (v %) [5 : 2]	0	0,02	7,53
7	Aktiva celkem	370 794	405 874	439 823
8	Cizí zdroje	3 659	16 634	41 538
9	Stav na bankovních účtech celkem	38 689	52 340	51 214
10	Úvěry a komunální dluhopisy	0	3 407	27 000
11	Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	0	0	0
12	Zadluženost celkem [10 + 11]	0	3 407	27 000
14	Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %) [12 : 8]	0	20,48	65,00
16	Oběžná aktiva	42 978	53 461	53 676
17	Krátkodobé závazky	3 356	3 927	5 298
MONITORUJÍCÍ UKAZATELE				
13	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) [8 : 7]	0,99	4,10	9,44
18	Celková (běžná) likvidita [16 : 17]	12,81	13,61	10,13
	Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	0	7,12	56,14

Zdroj: Monitor obce Vacenovice 2020, 2021 a 2022

Tabulka 53 – Struktura a výpočet ukazatele dluhové služby obce Vacenovice v letech 2020-2022

Položka (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Daňové příjmy	31 399	34 652	39 653
Nedaňové příjmy	1 185	1 483	1 240
Kapitálové příjmy	391	205	226
Přijaté transfery	10 631	13 932	2 726
Dluhová základna	43 606	50 272	43 845
Úroky	0	9	301
Splátka jistin	0	0	3 000
Dluhová služba	0	9	3 301
UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY (%)	0	0,02	7,53

Zdroj: účetní výkazy obce; vlastní zpracování

Tabulka 54 – Ukazatel rozpočtové odpovědnosti

Položka (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Průměr příjmů za poslední 4 roky	44 691	47 827	48 092
Zadluženost	0	3 407	27 000
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti v %	0	7,12	56,14

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Vacenovice

Tabulka 55 – Analýza skutečných příjmů a výdajů obce Vacenovice v letech 2020-2022

Položka (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Daňové příjmy	31 399	34 652	39 653
Nedaňové příjmy	1 185	1 483	1 240
Kapitálové příjmy	391	205	226
Přijaté transfery	10 631	13 932	2 726
PŘÍJMY CELKEM	43 606	50 272	43 845
Běžné výdaje	18 605	19 428	24 567
Kapitálové výdaje	9 278	20 838	44 222
VÝDAJE CELKEM	27 883	40 266	68 789
FINANCOVÁNÍ	15 723	10 006	-24 944

Zdroj: účetní výkazy obce; vlastní zpracování

Tabulka 56 – Analýza nákladů, výnosů a výsledku hospodaření z hlavní činnosti obce Vacenovice v letech 2020-2022

Ukazatel (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Náklady z činnosti	19 957	20 839	25 612
Finanční náklady	0	9	301
Náklady na transfery	4 974	3 325	14 269
Daň z příjmů	577	585	631
NÁKLADY CELKEM	25 508	24 758	40 813
Výnosy z činnosti	2 859	3 891	2 795
Finanční výnosy	70	59	0
Výnosy z transferů	7 257	4 726	4 127
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	30 000	33 073	38 028
VÝNOSY CELKEM	40 186	41 749	44 950
Výsledek hospodaření před zdaněním	15 255	17 576	4 768
Výsledek hospodaření běžného období	14 678	16 991	4 137

Zdroj: účetní výkazy obce; vlastní zpracování

Tabulka 57 – Analýza nákladů, výnosů a výsledku hospodaření z hospodářské činnosti obce Vacenovice v letech 2020-2022

Ukazatel (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Náklady z činnosti	460	829	547
Finanční náklady	0	0	0
Náklady na transfery	0	0	0
Daň z příjmů	49	20	126
NÁKLADY CELKEM	509	849	673
Výnosy z činnosti	718	540	1 202
Finanční výnosy	0	0	0
Výnosy z transferů	0	0	0
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	0	0	0
VÝNOSY CELKEM	718	540	1 202
Výsledek hospodaření před zdaněním	258	-289	655
Výsledek hospodaření běžného období	209	-309	529

Zdroj: účetní výkazy obce; vlastní zpracování

Tabulka 58 – Výpočet peněžní likvidity

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Finanční majetek	38 731 187,06	52 373 424,99	51 259 916,89
Krátkodobé dluhy	3 355 525,11	3 927 025,15	5 298 169,66
VÝSLEDEK	11,54	13,34	9,68

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Vacenovice

Tabulka 59 – Výpočet pohotové likvidity

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Finanční majetek	38 731 187,06	52 373 424,99	51 259 916,89
Pohledávky	4 172 434,89	1 022 672,65	2 351 351,94
Krátkodobé dluhy	3 355 525,11	3 927 025,15	5 298 169,66
VÝSLEDEK	12,79	13,60	10,12

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Vacenovice

Tabulka 60 – Výpočet běžné likvidity

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Oběžný majetek	42 977 913,39	53 460 511,14	53 675 682,33
Krátkodobé dluhy	3 355 525,11	3 927 025,15	5 298 169,66
VÝSLEDEK	12,81	13,61	10,13

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Vacenovice

Tabulka 61 – Výpočet ukazatele celkové zadluženosti

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Cizí zdroje	3 658 580,47	16 634 062,73	41 538 319,66
Celková aktiva	286 062 494,34	314 385 034,66	342 037 989,86
VÝSLEDEK (v %)	1,28	5,29	12,14

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Vacenovice

Tabulka 62 – Výpočet koeficientu samofinancování

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Vlastní kapitál	282 403 913,87	297 750 971,93	300 499 670,20
Celková aktiva	286 062 494,34	314 385 034,66	342 037 989,86
VÝSLEDEK (v %)	98,72	94,71	87,86

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Vacenovice

Tabulka 63 – Výpočet poměru dluhu k celkovým skutečným příjmům

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Účty 281, 282, 283, 289, 322, 326, 451, 452, 453, 459	0,00	3 406 887,58	27 000 000,00
Příjmy celkem	43 606 175,85	50 272 447,14	43 844 880,07
VÝSLEDEK (v %)	0,00	6,78	61,58

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Vacenovice

Tabulka 64 – Autarkie na bázi výnosů a nákladů

%	2020	2021	2022
Autarkie na bázi výnosů a nákladů	157,54	168,63	110,13

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Vacenovice

Tabulka 65 – Ukazatele monitoringu hospodaření obcí pro obec Milotice (v tis. Kč)

Číslo	Název ukazatele	Hodnota ukazatele		
		Rok	Rok	Rok
		2020	2021	2022
INFORMATIVNÍ UKAZATELE				
1	Počet obyvatel obce	1 878	1 882	1 876
2	Příjem celkem (po konsolidaci)	48 051	57 547	55 789
3	Úroky	24	13	28
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	578	260	260
5	Dluhová služba celkem [3 + 4]	602	273	288
6	Ukazatel dluhové služby (v %) [5 : 2]	1,25	0,47	0,52
7	Aktiva celkem	362 554	399 521	407 214
8	Cizí zdroje	17 718	21 857	16 792
9	Stav na bankovních účtech celkem	25 592	42 718	35 042
10	Úvěry a komunální dluhopisy	780	520	260
11	Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	0	0	0
12	Zadluženost celkem [10 + 11]	780	520	260
14	Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %) [12 : 8]	4,40	2,38	1,55
16	Oběžná aktiva	26 813	49 628	37 754
17	Krátkodobé závazky	15 675	4 452	4 756
MONITORUJÍCÍ UKAZATELE				
13	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %) [8 : 7]	4,89	5,47	4,12
18	Celková (běžná) likvidita [16 : 17]	1,71	11,15	7,94
	Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	1,85	1,11	0,51

Zdroj: Monitor obce Milotice 2020, 2021 a 2022

Tabulka 66 – Struktura a výpočet ukazatele dluhové služby obce Milotice v letech 2020-2022

Položka (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Daňové příjmy	28 400	31 858	37 521
Nedaňové příjmy	3 551	3 748	4 591
Kapitálové příjmy	752	3 300	201
Přijaté transfery	15 348	18 641	13 476
Dluhová základna	48 051	57 547	55 789
Úroky	24	13	28
Splátka jistin	578	260	260
Dluhová služba	602	273	288
UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY (%)	1,25	0,47	0,52

Zdroj: účetní výkazy obce; vlastní zpracování

Tabulka 67 – Ukazatel rozpočtové odpovědnosti

Položka (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Průměr příjmů za poslední 4 roky	42 146	46 707	51 125
Zadluženost	780	520	260
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti v %	1,85	1,11	0,51

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Milotice

Tabulka 68 – Analýza skutečných příjmů a výdajů obce Milotice v letech 2020-2022

Položka (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Daňové příjmy	28 400	31 858	37 521
Nedaňové příjmy	3 551	3 748	4 591
Kapitálové příjmy	752	3 300	201
Přijaté transfery	15 348	18 641	13 476
PŘÍJMY CELKEM	48 051	57 547	55 789
Běžné výdaje	22 433	24 656	42 221
Kapitálové výdaje	20 459	15 617	21 016
VÝDAJE CELKEM	42 892	40 273	63 237
FINANCOVÁNÍ	5 159	17 274	-7 448

Zdroj: účetní výkazy obce; vlastní zpracování

Tabulka 69 – Analýza nákladů, výnosů a výsledku hospodaření obce Milotice v letech 2020-2022

Ukazatel (v tis. Kč)	2020	2021	2022
Náklady z činnosti	20 194	24 244	40 339
Finanční náklady	35	22	32
Náklady na transfery	3 879	3 742	5 968
Daň z příjmů	1 015	1 554	1 032
NÁKLADY CELKEM	25 123	29 562	47 371
Výnosy z činnosti	3 897	7 985	5 151
Finanční výnosy	1 462	281	362
Výnosy z transferů	6 136	4 792	16 807
Výnosy ze sdílených daní a poplatků	27 455	30 438	35 812
VÝNOSY CELKEM	38 950	43 496	58 132
Výsledek hospodaření před zdaněním	14 842	15 488	11 793
Výsledek hospodaření běžného období	13 827	13 934	10 761

Zdroj: účetní výkazy obce; vlastní zpracování

Tabulka 70 – Výpočet peněžní likvidity

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Finanční majetek	13 663 911,90	30 749 194,94	23 068 569,79
Krátkodobé dluhy	15 674 791,38	4 451 708,95	4 755 520,03

VÝSLEDEK	0,87	6,91	4,85
-----------------	------	------	------

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Milotice

Tabulka 71 – Výpočet pohotové likvidity

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Finanční majetek	13 663 911,90	30 749 194,94	23 068 569,79
Pohledávky	12 933 573,78	18 689 103,59	14 149 131,11
Krátkodobé dluhy	15 674 791,38	4 451 708,95	4 755 520,03
VÝSLEDEK	1,70	11,11	7,83

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Milotice

Tabulka 72 – Výpočet běžné likvidity

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Oběžný majetek	26 812 620,61	49 628 480,01	37 753 753,44
Krátkodobé dluhy	15 674 791,38	4 451 708,95	4 755 520,03
VÝSLEDEK	1,71	11,15	7,94

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Milotice

Tabulka 73 – Výpočet ukazatele celkové zadluženosti

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Cizí zdroje	17 718 317,24	21 856 866,13	16 791 676,12
Celková aktiva	262 378 175,51	293 518 198,04	296 129 690,38
VÝSLEDEK (v %)	6,75	7,45	5,67

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Milotice

Tabulka 74 – Výpočet koeficientu samofinancování

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Vlastní kapitál	244 659 858,27	271 661 331,91	279 338 014,26
Celková aktiva	262 378 175,51	293 518 198,04	296 129 690,38
VÝSLEDEK (v %)	93,25	92,55	94,33

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Milotice

Tabulka 75 – Výpočet poměru dluhu k celkovým skutečným příjmům

Ukazatel (v Kč)	2020	2021	2022
Účty 281, 282, 283, 289, 322, 326, 451, 452, 453, 459	779 972,00	519 968,00	259 964,00
Příjmy celkem	48 050 711,44	57 547 102,24	55 789 036,38
VÝSLEDEK (v %)	1,62	0,90	0,47

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Milotice

Tabulka 76 – Autarkie na bázi výnosů a nákladů

%	2020	2021	2022
Autarkie na bázi výnosů a nákladů	155,04	147,13	122,72

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výkazů obce Milotice

PŘÍLOHA P III: POMOCNÉ VÝPOČTY

Výpočet doby splácení (n) a poslední splátky (b)

$$n = \frac{\ln\left[1 - \frac{D \times i}{a}\right]}{\ln[(1 + i)^{-1}]}$$

$$b = \left(D - a \times \frac{1 - (1 + i)^{-n_0}}{i}\right) \times (1 + i)^{n_0+1}$$

kde:

n = doba splatnosti úvěru v letech

D = výše úvěru

i = roční úroková sazba

a = anuita

b = výše poslední splátky

(Šoba a Širůček, 2017, s. 142)

Milotice

Varianta 1

Počet let splácení:

$$n = \frac{\ln\left[1 - \left(\frac{4\,000\,000 \times 0,0624}{480\,000}\right)\right]}{\ln[(1 + 0,0624)^{-1}]}$$

n = 12,1 let

Výše poslední splátky:

$$b = \left(4\,000\,000 - 480\,000 \times \frac{1 - (1 + 0,0624)^{-12}}{0,0624}\right) \times (1 + 0,0624)^{13}$$

b = 61 900 Kč

Varianta 2

Počet let splácní:

$$n = \frac{\ln\left[1 - \left(\frac{4\,000\,000 \times 0,0654}{480\,000}\right)\right]}{\ln[(1 + 0,0654)^{-1}]}$$

$$n = 12,4 \text{ let}$$

Výše poslední splátky:

$$b = \left(4\,000\,000 - 480\,000 \times \frac{1 - (1 + 0,0654)^{-12}}{0,0654}\right) \times (1 + 0,0654)^{13}$$

$$b = 210\,234 \text{ Kč}$$

Varianta 3

Počet let splácní:

$$n = \frac{\ln\left[1 - \left(\frac{4\,000\,000 \times 0,0619}{480\,000}\right)\right]}{\ln[(1 + 0,0619)^{-1}]}$$

$$n = 12,0 \text{ let}$$

Výše poslední splátky:

$$b = \left(4\,000\,000 - 480\,000 \times \frac{1 - (1 + 0,0619)^{-12}}{0,0619}\right) \times (1 + 0,0619)^{13}$$

$$b = 37\,865 \text{ Kč}$$

Varianta 4

Počet let splácní:

$$n = \frac{\ln\left[1 - \left(\frac{4\,000\,000 \times 0,0629}{480\,000}\right)\right]}{\ln[(1 + 0,0629)^{-1}]}$$

$$n = 12,2 \text{ let}$$

Výše poslední splátky:

$$b = \left(4\,000\,000 - 480\,000 \times \frac{1 - (1 + 0,0629)^{-12}}{0,0629}\right) \times (1 + 0,0629)^{13}$$

$$b = 86\,129 \text{ Kč}$$

Svatobořice-Mistřín

Počet let splácení:

$$n = \frac{\ln\left[1 - \left(\frac{3\,000\,000 \times 0,0619}{420\,000}\right)\right]}{\ln[(1 + 0,0619)^{-1}]}$$

$$n = 9,7 \text{ let}$$

Výše poslední splátky:

$$b = \left(3\,000\,000 - 420\,000 \times \frac{1 - (1 + 0,0619)^{-9}}{0,0619}\right) \times (1 + 0,0619)^{10}$$

$$b = 304\,045 \text{ Kč}$$